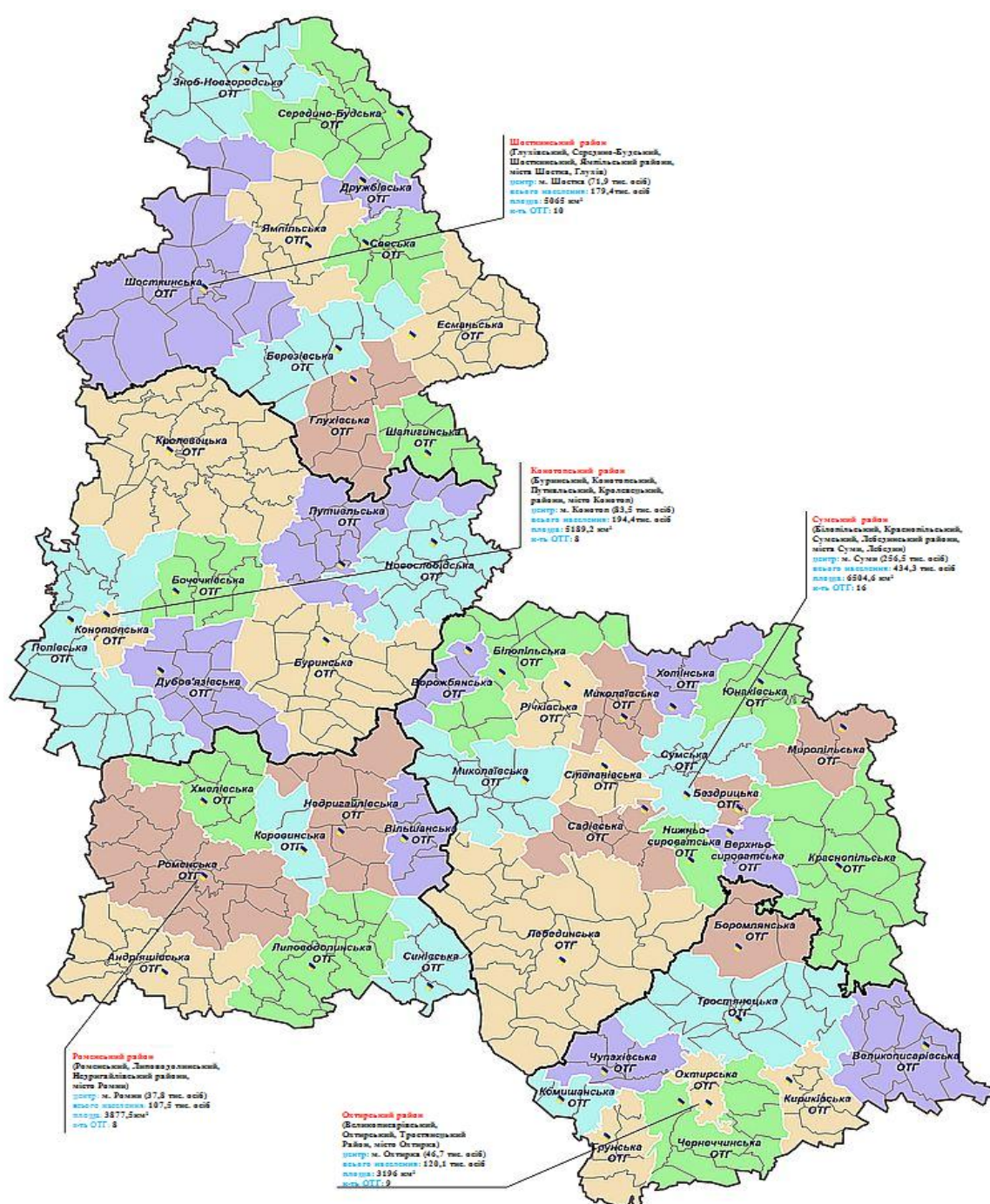

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

станом на 01.01.2022

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Сумської обласної державної
адміністрації – керівник Сумської
обласної військової адміністрації

_____ Дмитро Живицький

М.П.

_____ 2022 р.

I. Загальна характеристика

Дата утворення _____ 10 січня 1939 року _____

Територія, км² _____ 23832 _____

Кількість адміністративно-територіальних одиниць 5 районів (до набрання чинності постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» - 18 районів)

Кількість міст _____ 15 _____

з них обласного значення _____ 7 _____

Кількість селищ міського типу _____ 20 _____

Кількість міських територіальних громад _____ 15 _____

Кількість селищних територіальних громад _____ 15 _____

Кількість сільських територіальних громад _____ 21 _____

Чисельність населення, тис. осіб _____ 1 035,772 _____

Щільність населення,
тис. осіб на 1 км² _____ 0,043 _____

II. Чисельність населення

Таблиця 1

Назва міста	Площа, км ²	Щільність наявного населення, тис. осіб/ км ²
1	2	3
Конотопський район		
м. Буринь	52,85	0,155
м. Конотоп	102,94	0,812
м. Кролевець	54,06	0,409
м. Путивль	11,23	1,326
Усього	5 260,78	0,037
Охтирський район		
м. Охтирка	32,82	1,422
м. Тростянець	31,22	0,626
Усього	3 195,74	0,038
Роменський район		
м. Ромни	29,34	1,287
Усього	3 805,69	0,028

Сумський район		
м. Білопілля	73,73	0,212
м. Ворожба	39,90	0,167
м. Лебедин	167,46	0,143
м. Суми	145,50	1,763
Усього	6 505,17	0,067
Шосткинський район		
м. Глухів	83,74	0,380
м. Дружба	41,32	0,109
м. Шостка	43,69	1,647
м. Середина-Буда	60,83	0,113
Усього	5 064,65	0,035

Постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» у Сумській області утворено:

Конотопський район (з адміністративним центром у місті Конотоп) у складі територій Бочечківської сільської, Буринської міської, Дубов'язівської селищної, Конотопської міської, Кролевецької міської, Новослобідської сільської, Попівської сільської, Путивльської міської територіальних громад, затверджених Кабінетом Міністрів України;

Охтирський район (з адміністративним центром у місті Охтирка) у складі територій Боромлянської сільської, Великописарівської селищної, Грунської сільської, Кириківської селищної, Комишанської сільської, Охтирської міської, Тростянецької міської, Чернечинської сільської, Чупахівської селищної територіальних громад, затверджених Кабінетом Міністрів України;

Роменський район (з адміністративним центром у місті Ромни) у складі територій Андріяшівської сільської, Вільшанської сільської, Коровинської сільської, Липоводолинської селищної, Недригайлівської селищної, Роменської міської, Синівської сільської, Хмелівської сільської територіальних громад, затверджених Кабінетом Міністрів України;

Сумський район (з адміністративним центром у місті Суми) у складі територій Бездрицької сільської, Білопільської міської, Верхньосироватської сільської, Ворожбянської міської, Краснопільської селищної, Лебединської міської, Миколаївської селищної, Миколаївської сільської, Миропільської сільської, Нижньосироватської сільської, Річківської сільської, Садівської сільської, Степанівської селищної, Сумської міської, Хотінської селищної, Юнаківської сільської територіальних громад, затверджених Кабінетом Міністрів України;

Шосткинський район (з адміністративним центром у місті Шостка) у складі територій Березівської сільської, Глухівської міської, Дружбівської міської, Есманської селищної, Зноб-Новгородської селищної, Свеської селищної, Серединобудської міської, Шалигинської селищної, Шосткинської міської, Ямпільської селищної територіальних громад, затверджених Кабінетом Міністрів України.

III. Фізико-географічна характеристика

Сумська область утворена 10.01.1939 та розташована на північному сході України (з півночі на південь протяжність області складає 200 км, із заходу на схід – 170 км).

На півночі та сході область межує з Брянською, Курською та Белгородською областями російської федерації; на півдні та південному сході – з Полтавською та Харківською областями України; на заході – з Чернігівською областю України. Відстань від міста Суми до міста Київ залізницею становить 350 км, шосейним шляхом – 366 км.

Клімат Сумської області помірно – континентальний. Середня річна температура повітря у 2021 році становила $6,9-8,4^{\circ}$, що в межах річної норми. Найвища температура повітря $33-35^{\circ}$ зареєстрована на переважній території області в літні місяці (червень, липень, серпень), найнижча $23-29^{\circ}$ морозу – в січні місяці. Річна сума опадів по області склала 462-847 мм, що становить 87-135 % річної норми.

З урахуванням гідрографічного та водогосподарського районування територія області відноситься до басейну річки Дніпро. У межах області басейн розподілений на два суббасейни: 53% території області відноситься до суббасейну середнього Дніпра, 47% – до суббасейну річки Десна.

Площа суббасейну середнього Дніпра в межах області складає 27,5 тис. км² (відносяться 4 середні річки – Псел, Ворскла, Хорол, Сула та 248 малих річок та струмків, 20 водосховища, 160 озер та 2028 ставків). Річки Псел та Ворскла беруть свій початок на території російської федерації, Хорол та Сула мають витoki на території області.

Специфіка суббасейну середнього Дніпра: води річок використовуються для гідроенергетики (річка Псел), промислового та сільськогосподарського водопостачання та задоволення культурно-побутових потреб населення.

Вихід крейдяних пластів на поверхню в суббасейні середнього Дніпра значною мірою збільшує карбонатний та гідрокарбонатний склад поверхневих вод, а близьке розташування території суббасейну до Курської магнітної аномалії відображається на фонових значеннях заліза загального в поверхневих водах.

Площа суббасейну річки Десна в межах області складає 17,6 тис. км² (відносяться річка Десна, що протікає по межі Сумської та Чернігівської областей на ділянці завдовжки 37 кілометрів та 2 середні річки – Клевень і Сейм, що беруть свій початок на території російської федерації; 114 малих річок та струмків, 20 водосховищ, 231 озеро та 781 ставок).

Специфіка суббасейну Десни: води річок використовуються для промислового та сільськогосподарського водопостачання, задоволення культурно-побутових потреб населення.

Наявність торфовищ у суббасейні річки Десна обумовлює високий вміст гумінових сполук та підвищує кольоровість поверхневих вод, а близьке розташування території суббасейну до Курської магнітної аномалії відображається на фонових значеннях заліза загального в поверхневих водах.

У зв'язку зі зменшенням вологості клімату області та відповідним скорочен-

ням модуля стоку з півночі на південь у тому ж напрямку зменшується водність малих рік.

За методикою екологічної оцінки якості води, поверхневі води області відносяться за станом до II класу (добрі), за ступенем чистоти – досить чисті, за комплексною оцінкою якості води на основі індексу забруднюючих речовин – до III класу (помірно забруднені).

Регіон розташований у межах двох природно-кліматичних зон – Полісся та Лісостеп. Ґрунтовий покрив представлений чорноземами типовими, опідзоленими, дерново-підзолистими, ясно-сірими, сірими лісовими, темно-сірими лісовими ґрунтами і здатен повністю задовольнити потреби області у виробництві рослинного білку, що використовується безпосередньо для харчування людей та відгодівлі сільськогосподарських тварин. Сільськогосподарські угіддя займають 1698,0 тис. га (71,2 % від загальної площі області).

Мінерально-сировинна база регіону складається з паливно-енергетичної сировини (нафта, газ, конденсат, торф) – 57,8 %, сировини для виробництва будівельних матеріалів – 31,5 %, питної і технічної підземних вод – 9,1 %, гірничохімічних та нерудних корисних копалин для металургії – 1,6 %.

Регіон забезпечений підземними водними ресурсами в достатній мірі.

В області обліковується 326 родовищ 22 видів корисних копалин (70 родовищ експлуатуються), зокрема вуглеводневої сировини (27 родовищ розробляються, 3 родовища підготовлено до промислового освоєння, 3 родовища розвідуються, 1 родовище законсервоване; вільний газ – 17,7 млрд м³, розчинений у нафті газ – 2,9 млрд м³, нафта – 14,6 млн т, конденсат у газі вільному – 3,1 млн. т); також наявні родовища торфу (56), сапропелю (55), кам'яної солі (1), кварцитів (2), цегельно-черепичної сировини (106), будівельних пісків (19), скляної сировини (1), крейди (7), сировини для вапнування кислих ґрунтів (1), сірки (1), глини для вогнетривів (2), гіпс та агідрит (1), глина тугоплавка (1), камінь будівельний (1), сировина керамзитова (2), сировина цементна (1), сировина для закладання виїмкового простору (1), вод питних і технічних та мінеральних (35 родовищ (52 ділянки)).

На території області розташовано 27 родовищ вуглеводнів, більша частина яких комплексні, у тому числі 9 нафтових, 3 газоконденсатних, 1 газоконденсатнонафтове, 19 нафтогазоконденсатних. У промисловій розробці перебуває 27 родовищ, у геологічному вивченні, у тому числі в дослідно-промисловій розробці – 6. Найбільш значними за запасами нафти є Анастасієвське, Бугруватівське, Східно-Рогінцівське, Хухрянське, Перекопівське, Великобубнівське та Качанівське родовища. Найбільше вільного газу видобувається на Рибальському нафтогазоконденсатному та Волошківському газоконденсатному родовищах.

У геоструктурному відношенні область розташована в межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Основні водоносні горизонти підземних питних і технічних вод приурочені до палеогенових відкладів, представлених дрібно-середньозернистими пісками; верхньокрейдяних відкладів, представлених крейдою; нижньосеноманських відкладів, представлених пісками з прошарками глини. За хімічним складом води гідрокарбонатні натрієво-кальцієві. Регіон забезпе-

чений підземними водними ресурсами в достатній мірі.

Загальна площа земель лісового фонду Сумської області становить 452,1 тис.га, з яких вкрито лісовою рослинністю 425,0 тис. га.

Завдяки сприятливим природним умовам деревні та чагарникові породи на-рахують понад 120 видів.

Із деревних порід переважають сосна – 39,5 % (103,8 тис. га), дуб – 38.4 % (100,9 тис. га), береза – 5,5 % (14,4 тис. га), ясен – 5,1 % (13,4 тис.га), вільха – 4.4 % (11,6 тис. га), осика – 2.0 % (5,2 тис. га), липа – 1,6% (4,2 тис. га), інші – 3.5 % (9,2 тис. га).

Загальна лісистість області складає 17,9 %, що на 2 % більше, ніж середня по Україні. На одного жителя припадає 0,42 га лісу. За площею лісового фонду область посідає дев'яте місце серед областей України. За запасами деревини належить до лісоресурсних. Середній вік насаджень 69 років, запас деревини – 78,8 млн. м³. Щорічний приріст деревини складає понад 1 100 тис. м³ (4,2 м³ на 1 га покритої лісом площі 262,7 тис. га).

Тваринний та рослинний світ області вирізняється багатоманітним видовим складом. Область має значні мисливські угіддя, що сприяє розвитку мисливського та рибальського туризму.

Природно-заповідний фонд області налічує 309 об'єктів, загальною площею 179 225,731 га, що становить 7,52 % від площі області («показник заповідності»). Сучасна мережа природно-заповідних об'єктів включає 19 об'єктів загальнодержавного значення площею 50,5 тис. га (28,15 %) та 272 об'єктів місцевого значення площею 128,77 тис. га (71,85 %).

IV. Перелік екологічно небезпечних об'єктів

Таблиця 2

№ з/п	Підприємства (найбільші забруднювачі)	Вид економічної діяльності	Відомча належність (форма власності)	Примітка
1	2	3	4	5
1.	03352455 Комунальне підприємство «Міськводоканал» Сумської міської ради	36.00 Забір, очищення та постачання води	комунальна	Входить до Переліку найбільших підприємств-забруднювачів по скидах забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2021 р. № 8
2.	05766356 Публічне Акціонерне Товариство «СУМИХІМПРОМ»	20.15 Виробництво добрив і азотних сполук	публічне акціонерне товариство	Входить до Переліку найбільших підприємств-забруднювачів по скидах забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2021 р. № 36
3.	03352716 Комунальне підприємство "Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства" м. Конотоп	36.00 Забір, очищення та постачання води	комунальна	Входить до Переліку найбільших підприємств-забруднювачів по скидах забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2021 р. № 49

V. Атмосферне повітря

Якість атмосферного повітря – надважливого природного ресурсу – впливає на здоров'я людей, природних екосистем, стан клімату і, через природні ланцюги, на всі компоненти довкілля. То ж регулювання, контроль та захист атмосферного повітря є запорукою здорового та гармонійного існування людини та всього навколишнього природного середовища.

Згідно природоохоронного законодавства суб'єкти господарювання подають до територіальних органів Держстату не пізніше 20 лютого наступного за звітним року звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів за формою № 2-ТП (повітря) (річна).

На сьогодні, Головне управління статистики у Сумській області, керуючись Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» проінформувало, що у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупинили надання статистичної інформації, за винятком інформації за 2021 рік (у разі її наявності), а також за попередні періоди.

Статистична інформація про викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у Сумській області за 2021 рік на сьогодні відсутня через неможливість її повноцінного збирання.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2021 рік та два попередніх

Таблиця 3

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	4	3
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	313	293	227
другої групи	109	99	84
третьої групи	204	194	143
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	21,68	20,94	*
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	0,91	0,88	*
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	20,30	19,87	*

* - відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», органи державної статистики призупинили надання статистичної інформації.

Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міст*

Таблиця 4

Назва забруднюючої речовини	Місто	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК, мг/м ³	Максимальні разові ГДК, мг/м ³	Максимальний вміст, мг/м ³
1	2	3	4	5	6
аміак	Суми	0,014	0,04	0,20	0,03

діоксид азоту	Суми	0,075	0,04	0,20	0,24
діоксид сірки	Суми	0,041	0,05	0,50	0,149
оксид азоту	Суми	0,04	0,06	0,40	0,09
оксид вуглецю	Суми	2,0	3,0	5,0	7,0
формальдегід	Суми	0,004	0,003	0,035	0,013
пил	Суми	0,3	0,15	0,50	1,4
розчинені сульфати	Суми	0,02	-	-	0,04

* - за даними Сумського обласного центру з гідрометеорології.

Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік*

Таблиця 5

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел	Ефективність роботи	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								

* - відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», органи державної статистики призупинили надання статистичної інформації.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності*

Таблиця 6

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до загального підсумку
Усього			
1.	Сільське, лісове та рибне господарство		
2.	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів		
3.	Переробна промисловість		
4.	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря		
5.	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами		
6.	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність		
7.	Інше		

* - відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», органи державної статистики призупинили надання статистичної інформації.

VI. Водні ресурси

З урахуванням гідрографічного та водогосподарського районування території Сумської області відноситься до басейну річки Дніпро. У межах області басейн розподілений на два суббасейни. Приблизно 53 % території області відноситься до суббасейну середнього Дніпра, 47 % території – до суббасейну річки Десна.

Площа суббасейну середнього Дніпра в межах області складає 27480 км². До даного суббасейну відносяться 4 середніх річки – Псел, Ворскла, Хорол, Сула та 248 малих річок та струмків. Псел та Ворскла беруть свій початок на території російської федерації, а Хорол та Сула мають витoki на території Сумської області. Також у суббасейні середнього Дніпра розташовано 20 водосховищ, 160 озер та 2028 ставків.

Площа суббасейну річки Десна в межах області складає 17572 км². До даного суббасейна належить велика річка Десна, що протікає по межі Сумської та Чернігівської областей на ділянці завдовжки 37 км та 2 середні річки – Клевень і Сейм, що беруть свій початок на території російської федерації. До гідрографічної мережі даного суббасейну відносяться 114 малих річок та струмків, 20 водосховищ, 231 озеро та 781 ставок.

Водокористування та водовідведення

У 2021 році в області державним обліком водокористування охоплено 519 водокористувача.

Останніми роками в басейнах річок Сумської області, як і по всій Україні вцілому, спостерігається зниження рівня водності. Причиною малої водності є зменшення надходження води з водозбірної площі річок через незначну кількість опадів, надмірну зарегульованість малих та середніх річок, а також вплив високих температур повітря. Періоди маловоддя негативно відображаються на умовах забезпечення потреб у водних ресурсах та безпеки життєдіяльності населення. Враховуючи маловодність, населення та галузі економіки Сумської області на даний час не мають проблем щодо споживання води у кількісному відношенні. Загальний забір підземної (питної) води у 2021 році склав 41,00 млн м³, а використання поверхневої води становило 30,06 млн м³.

Перед водокористувачами, насамперед підприємствами житлово-комунального господарства у містах області, стоїть проблема реконструкції водогінних та каналізаційних мереж, з причини зношеності яких досягли великих масштабів втрати свіжої води при її транспортуванні. Так, за даними минулого року у всіх комунальних підприємств втрати води при транспортуванні сягають майже 30 %.

Більшість сільських населених пунктів не мають централізованого водопостачання і для питних потреб використовують ґрунтові води, які на значній частині території області залягають на невеликій глибині (до 5-10 м), внаслідок чого зазнають забруднення мінеральними та органічними сполуками. Ці води часто не відповідають вимогам, які пред'являються до питної води. Території з несприятливими умовами формування ґрунтових вод питної якості знаходяться насамперед на півночі області (у зоні Полісся), на широких пласких вододілах у

Конотопському та Роменському районах та у долинах найбільших рік області.

В області досить актуальне питання водовідведення. За останні 5 років динаміка водовідведення у поверхневі водні об'єкти знаходиться майже на одному рівні. У 2021 році до поверхневих водних об'єктів в області було скинуто 18,510 млн м³ забруднених стічних вод, що на 1,379 млн м³ менше ніж у 2020 році (19,889 млн м³). Обсяг забруднених стічних вод в Сумській області від загального обсягу скиду по Україні склав 3,4 % (від загального обсягу 541,4 млн м³). У рейтингу областей, що є найбільшими забруднювачами довкілля по скидах забруднених стічних вод у водні об'єкти за 2021 рік, область посіла 8 місце.

Забезпеченість ресурсами підземних вод території Сумської області більш-менш рівномірна. Основні водоносні горизонти на сході області поширені в верхньо- та нижньокрейдових відкладах, в центральних районах і на заході області – в палеогенових відкладах. Загальні прогнозні ресурси підземних вод в області становлять 1251,5 млн м³ на рік, затверджені експлуатаційні запаси – 210,8 млн м³ на рік. Водозабезпеченість підземними (артезіанськими) водами на одного жителя області становить 0,177 тис. м³/рік.

Підземні води в структурі водоспоживання склали у 2021 році 52 %. Забір підземних вод у звітному році склав 41,00 млн м³, що становить 19,6 % їх експлуатаційних запасів.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками											
	2019 рік				2020 рік				2021 рік			
	короткостроковий (до 3 років)	довгостроковий			короткостроковий (до 3 років)	довгостроковий			короткостроковий (до 3 років)	довгостроковий		
		3-5 років	5-10 років	10-25 років		3-5 років	5-10 років	10-25 років		3-5 років	5-10 років	10-25 років
У разі використання води водних об'єктів загальнодержавного значення:			-				-	-	-		-	-
видано вперше	-	196	-	-	-	146	-	-	-	131		-
видано повторно на новий строк			-	-			-	-	-	-	-	-
анульовано	-	7	-	-	-	4	-	-	-	0	-	-
У разі використання води водних об'єктів місцевого значення			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
видано вперше			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
видано повторно на новий строк			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
анульовано*			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* - окремо зазначаються підстави для анулювання дозволу на спеціальне водокористування та перелік підприємств, до яких застосовано такий захід.

2019 рік

1. Максютя І.А., м. Ромни.
2. Якименко О.О., с. Ведмеже, Роменський р-н.
3. ГО «ЛУЧКА», с. Лучка, Липоводолинський р-н.

4. ТОВ АГРОФІРМА «ПСЬОЛ», с. Велика Рибиця, Краснопільський р-н.
5. ТОВ «НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ЧЕРВОНИЙ МЕТАЛІСТ», м. Суми.
6. ОКЗОЗ «СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНИЙ ДИСПАНСЕР», смт Степанівка.
7. ПАТ «СУМІОБЛЕНЕРГО», м. Суми.

2020 рік

1. ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СУМИРИБГОСП" (40002, Сумська область, місто Суми, вул. Роменська, буд. 105).
2. ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРНАФТА" (04053, м. Київ, пров. Несторівський, буд. 3-5).
3. ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "РОСЬ" (01010, м. Київ, вул. Івана Мазепи, буд. 10).
4. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРАРНА КОМПАНІЯ ФОРВАРД" (42736, Сумська область, Охтирський район, село В'язове, вул. Гагаріна, буд. 21).

Всі дозвола анульовані за ініціативою самих водокористувачів у зв'язку з внесенням змін в дозволі на спеціальне водокористуванн.

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
Усього	3240	-
у тому числі:		
місцевого значення	-	-
з них передано в оренду, зокрема:	-	-
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	-	-
ставків	-	-
озер	-	-
замкнених природних водойм	-	-
акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України	-	-
загальнодержавного значення	3240	-
з них передано в оренду, зокрема:	524	-
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	3	-
ставків	521	-
озер	-	-
замкнених природних водойм	-	-
акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України	-	-

Динаміка водокористування за 2021 рік та два попередніх

Таблиця 9

Показники	Од. виміру	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн. м ³	89,49	79,58	71,06
у тому числі:				
поверхневої	млн. м ³	48,87	38,36	30,06
підземної	млн. м ³	40,62	41,22	41,00
морської	млн. м ³	-	-	-

Забрано води з природних джерел у розрахунку на одну особу	м³	83,77	75,5	75,7
Використано свіжої води, усього	млн. м³	61,02	56,55	47,51
у тому числі на потреби: господарсько-питні	млн. м³	26,60	26,41	23,64
виробничі*	млн. м³	34,07	28,98	18,83
сільськогосподарські	млн. м³	3,17	3,52	3,94
зрошення	млн. м³	0,280	0,26	0,05
рибогосподарські **	млн. м³	54,58	45,16	34,81
Використано свіжої води у розрахунку на одну особу	м³	57,12	53,68	53,79
Втрачено води при транспортуванні	млн. м³	9,29	8,95	9,12
	% до забраної води	10,38	11,25	12,84
Скинуто зворотних вод, усього	млн. м³	46,31	44,69	34,91
у тому числі: у підземні горизонти	млн. м³	1,716	2,21	0,01
у накопичувачі	млн. м³	-	-	0,43
на поля фільтрації	млн. м³	-	-	0,18
у поверхневі водні об'єкти	млн. м³	43,56	41,56	33,96
не віднесених до водних об'єктів	млн. м³	1,029	0,92	0,33
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн. м³	43,56	41,59	33,96
з них: нормативно очищених, усього	млн. м³	1,735	5,163	4,89
у тому числі: на спорудах біологічного очищення	млн. м³	1,735	5,163	4,89
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн. м³	-	-	-
на спорудах механічного очищення	млн. м³	-	-	-
нормативно (умовно) чистих без очищення	млн. м³	20,59	16,506	10,56
забруднених, усього	млн. м³	21,23	19,889	18,51
у тому числі: недостатньо очищених	млн. м³	21,17	19,840	18,46
без очищення	млн. м³	0,058	0,049	0,05
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у розрахунку на одну особу	м³	40,78	39,48	32,30

*- об'єм використаної води на виробничі потреби включає в себе і обсяги води на сільськогосподарські потреби.

** - на рибогосподарські потреби використовується вода без вилучення з водного об'єкта.

Використання води за видами економічної діяльності у 2021 році та двох попередніх

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2019 рік		2020 рік		2021 рік	
	усього, млн м³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього за регіоном	61,02	63,0	56,55	68,19	47,51	68,94

За видами економічної діяльності						
у тому числі:						
промисловість	12,11	81,82	15,013	74,99	12,334	-
сільське господарство	3,171	-	3,52	-	3,94	0,02
житлово-комунальне господарств	25,65	75,89	21,242	44,81	20,61	45,28

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Таблиця 11

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м³/добу) ОС	2019 рік			2020 рік			2021 рік		
		об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
р. Псел										
ПАТ «Сумихім-пром», м. Суми		2565,0	2236,0	18159,031	2567,0	2294,0	4631,92	2716,0	2716,0	4737,5
КП «Міськводоканал», м. Суми		11090	11090	13174,714	14240	14240	14430,542	12663	12663	12512,7
р. Вільшанка (бас. р. Псел)										
КП «Водоканал», м. Лебедин		125,0	69,0	115,277	73,0	73,0	103,123	73,0	73,0	106,6
р. Закобильня (бас. р. Псел)										
ТОВ «Теплоенерго», смт Краснопілля		37,0	37,0	31,412	38,0	38,0	28,312	37,0	37,0	38,6

р. Олешня (бас. р. Псел)										
КП «Господар», смт Хотинь		11,0	11,0	14,216	11,0	11,0	15,248	11,0	11,0	26,1
р. Сула										
ДКП «Недригайлівводосервіс»		36,0	36,0	44,102	34,0	34,0	39,170	15,0	15,0	81,5
р. Лозовка (бас. р. Сула)										
ДП «Стоксервіс» ПП «Еліпс», м. Ромни		810,0	810,0	856,649	754,0	754,0	98,132	-	-	-
КП «Міськводоканал» РМР		-	-	-	-	-	-	638,0	638,0	643,6
р. Бобрик (бас. р. Сула)										
Виправна колонія 319/56, с. Перехрестівка		21,0	21,0	19,119	21,0	21,0	24,705	22,0	22,0	21,0
р. Ромен (бас. р. Сула)										
ПрАТ «Слобожанська будівельна компанія»		18,0	18,0	17,103	19,0	19,0	13,986	17,0	17,0	13,2
р. Боромля (бас. р. Ворскла)										
КП ТМР «Тростянецькомунсервіс»		198,0	198,0	195,357	192,0	192,0	251,798	186,0	186,0	279,9
оз. Ігнатенкове (бас. р. Ворскла)										
ПАТ «Охтирський сиркомбінат» ПП «Рось» м.		7,0	7,0	6,012	7,0	7,0	1,811	0	0	0

Охти- рка										
р. Чапа (бас. р. Сейм)										
КП «Бу- ринь- Тепло- сервіс», м. Бу- ринь		59,0	59,0	92,818	56,0	56,0	92,372	51,0	51,0	80,0
ПАТ «Бурин- ський завод сухого молока»		55,0	55,0	33,056	58,0	58,0	34,642	47,0	47,0	43,5
р. Вир (бас. р. Сейм)										
КП «Водо- канал», м. Біло- пілля		155,0	145,0	226,277	142,0	142,0	193,941	134,0	134,0	223,4
р. Шостка (бас. р. Десна)										
ВУВКГ м. Шос- тка		3567,0	3567,0	3335,821	3461,0	0	-	3573,0	0	3846,4
р. Єзуч (бас. р. Сейм)										
ВУВКГ, м. Ко- нотоп		1911,0	1911,0	1014,73	1820,0	1820,0	1142,0	1806,0	1806,0	1729,4
р. Івотка (бас. р. Десна)										
ТОВ «Водо- лій- БС», сmt. Ямпіль		50,0	50,0	39,267	45,0	45,0	36,2608	38,0	38,0	30,8
р. Хорол										
КП ЖКГ «Липо- води- ли- нське»		20,0	20,0	53,244	20,0	20,0	18,712	17,0	17,0	12,3
р. Бобрик (бас. р. Десна)										
КП Се- редино- Будська ЖРЕД		47,0	47,0	103,31	39,0	39,0	83,380	42,0	42,0	78,9
р. Сухоносівка (бас. р. Псел)										
ФОП Шка- рупа О.В.		38,0	33,0	50,285	25,0	25,0	37,153	0	0	0

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами
у поверхневі водні об'єкти

Таблиця 12

Скидання забруднюючих речовин за регіоном	2019 рік	2020 рік	2021 рік
	обсяг забруднюю- чих речовин, тис. т	обсяг забруднюю- чих речовин, тис. т	обсяг забруднюю- чих речовин, тис. т
1	2	3	4
Перелік скинутих забруднюючих речовин			
Азот амонійний	0,117	0,076	0,100
БСК-5	0,343	0,404	0,392
Завислі речовини	0,447	0,445	0,405
Нітрати	0,409	0,542	0,506
Нітрити	0,053	0,021	0,061
Сульфати	2,483	3,178	3,324
Сухий залишок	31,77	17,640	17,519
Хлориди	2,332	2,482	2,410
ХСК	0,541	1,105	1,261
Залізо	0,004302	0,00363	0,0043
Марганець	0,000319	-	-
Мідь	0,002392	0,000078	0,000095
Нафтопродукти	0,000039	0,000006	0,000029
Азот загальний	-	-	-
СПАР	0,00041	0,00032	0,00032
Фосфати	0,1186	0,1238	0,1641
Фтор	0,002153	0,002572	0,003283
Цинк	0,000964	0,00034	0,000221
Нікель	0,000003	0,0000002	0,00000002

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону за 2021 рік (мг/л)

Таблиця 13

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	завислі речовини	БСК ₅	мінералізація	сульфати	хлориди	амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітри	мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ОБРВ (1990 р.)*	25,0	3,0	-	100,0	300,0	0,5-1,0	40,0	0,05	50,0	>6,0	0,75	0,01	0,01	0,75	0,1	0,08	Фон+ 0,001
р. Псел																	
с. Миропілля, Краснопільський р-н	9,6	2,9	418,0	48,45	16,0	0,32	1,42	0,007	29,83	10,4	0,98	0,014	0,032	**	0,16	0,03	за мчм
р. Ворскла																	
с.мт Велика Писарівка	12,0	3,4	487,2	76,8	54,9	0,42	1,82	0,011	39,0	8,8	1,08	0,017	0,032	**	0,17	0,042	за мчм
р. Ворсклиця (басейн р. Ворскла)																	
с. Пожня, В-Писарівський р-н	11,0	3,2	447,4	90,0	38,0	0,39	1,12	0,011	36,8	8,94	1,02	0,015	0,04	**	0,21	0,033	за мчм
р. Бобрик (басейн р. Десна)																	
м. Середина-Буда (нижче міста с. Зернове)	24,8	18,4	607,0	80,4	55,4	12,3	8,24	0,027	78,8	2,92	7,20	0,032	0,097	**	0,77	0,28	за мчм
р. Клевень (басейн р. Десна)																	
с. Заруцьке, Глухівський р-н	9,2	2,8	410,4	32,2	15,6	0,34	1,48	0,012	27,0	9,06	0,52	0,017	0,033	**	0,25	0,04	за мчм
р. Сейм (басейн р. Десна)																	
с. Пески, Буринський р-н	7,8	2,6	384,4	36,2	22,2	0,29	1,21	0,009	26,4	10,58	0,63	0,012	0,021	**	0,15	0,032	за мчм

* - узагальнений перелік гранично допустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів впливу (ОБРВ) шкідливих речовин для води рибогосподарських водойм.

** - не входить до переліку показників якості води відповідно до «Програми контролю якості води по гідрохімічним показникам в прикордонних створах транскордонних водних об'єктів на 2011-2015 р.р.» Додаток № 7 до протоколу 17-ї наради уповноважених КМУ та уряду рф.

Інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод

Таблиця 14

Назва водного об'єкта	Кількість контрольних створів, у яких здійснювались вимірювання, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
р. Псел	15	14	38	28	БСК ₅ -20; зв. реч.-2; ХСК-4; азот. ам.-1; NO ₂ -7; Fe-20; PO ₄ -12; SO ₄ -3; Mn-18
р. Сумка	7	7	24	19	БСК ₅ -21; зв. реч.-10; ХСК-9 азот. ам.-8; NO ₂ -13
р. Стрілка	1	1	1	19	БСК ₅ -9; зв. реч.- 5; ХСК-4; азот. ам.-6; NO ₂ -9
р. Вільшанка	8	8	16	19	зв. реч.- 1; БСК ₅ -15; ХСК-5; азот. ам.-6
р. Сироватка	2	2	2	19	БСК ₅ -2; ХСК-2; Fe-20; PO ₄ - 12
оз. Косовщина	2	2	6	19	зв. реч.-3; БСК ₅ -6; ХСК-3; NO ₂ -2; Fe-3; PO ₄ -5; SO ₄ -4; O ₂ роз.-1
оз. Олдиш	3	3	3	19	сухий зал.-3; ХСК-2; азот. ам.-2; БСК ₅ -3; зв. реч.-3; NO ₂ -1; Fe-20; PO ₄ - 1; SO ₄ -3
р. Олешня	2	2	2	19	БСК ₅ -2; зв. реч.-2; ХСК-2; азот. ам.-1; NO ₂ -1; PO ₄ - 1
р. Хорол	2	2	4	19	БСК ₅ -4; зв. реч.-1; азот. ам.-3; NO ₂ -3; Fe-3; PO ₄ - 1; SO ₄ -2; O ₂ роз.-2
оз. Косівщина	2	2	6	19	зв. реч.- 3; БСК ₅ -6; ХСК-3; NO ₂ -2; Fe-3; PO ₄ - 5; SO ₄ -4; O ₂ роз.-1
р. Сейм	12	11	12	28	БСК ₅ -10; зв. реч.-2; Fe-2; Mn-16
р. Бобрик	4	4	4		БСК ₅ -4; зв. реч.-1; ХСК-1; азот. ам.-2; NO ₂ -2; Fe-4; PO ₄ - 4; SO ₄ -1; O ₂ роз.-2
р. Вир	4	4	7	19	БСК ₅ -3; азот. ам.-3; зв. реч.- 6; O ₂ роз.-2; ХСК-5
р. Клевень	1	1	12	28	БСК ₅ -3; зв. реч.-1; Fe-4; Mn-17
р. Шостка	4	4	6	19	БСК ₅ -3; PO ₄ -1
р. Івотка	2	2	4	19	БСК ₅ -4; зв. реч.-1; Fe-2; NO ₂ -1
р. Єзуч	2	2	4	19	БСК ₅ -4; зв. реч.-2; азот ам.-3; ХСК-3; NO ₂ -1
р. Куколка	2	2	4	19	БСК ₅ -4; азот ам.-1; ХСК-3; зв. реч.-1; NO ₂ -2
р. Есмань	2	2	2	19	зв. реч.- 1; БСК ₅ -2; ХСК-1; O ₂ роз.-1

р. Ворскла	3	3	14	28	БСК ₅ -1; Fe-4; PO ₄ - 1; SO ₄ -2; Mn-12
р. Ворсклиця	1	1	12	28	БСК ₅ -4; Fe-4; Mn-18
р. Боромля	2	2	6	19	БСК ₅ -6; азот ам.-2; ХСК-4; PO ₄ - 1; Fe-3
р. Чаша	7	7	18	19	БСК ₅ -18; азот ам.-9; ХСК-3; зв. реч.-8; NO ₂ -10
р. Охтирка	3	3	5	19	БСК ₅ -5; азот ам.-3; ХСК-5; PO ₄ - 5; Fe-5; SO ₄ -4; O ₂ роз.-4
Озеро Ігнатенкове	4	4	4	19	БСК ₅ -4; зв. реч.-1; ХСК-4; азот. ам.-3; NO ₂ -3; Fe-4; PO ₄ - 4; SO ₄ -4
р. Сула	4	4	4	19	БСК ₅ -4; Fe-3; SO ₄ -3

Створи на водоймах господарсько-побутового призначення, ГДК згідно Додатку № 11 до Державних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 р. № 173, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996.

№ 379/1404

Зворотні води, що скидаються у морське середовище*

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
усього, тис. м ³	з них неочищених, %
1	2

* - для Донецької, Запорізької, Миколаївської, Одеської та Херсонської областей та м. Севастополя.

Основні водоносні горизонти*

Таблиця 16

Назва водозабору	Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис. м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. м ³ /добу
1	2	3	4
Лепехівський-1	K ₂	-	46,7
Лепехівський-2	K ₁ +K ₂ s	-	33,0
Лучанський-1	K ₂	-	18,2
Пришибський-1	K ₂	-	10,0
Пришибський-2	K ₁ +K ₂ s	-	25,8
Тополянський-1	K ₂	-	45,1
Токарівський-1	K ₁ +K ₂ s	-	50,0
Конотопський	K ₁ +K ₂ s	-	44,9
Процівський	P ₂₋₃ hr+P ₃ br	-	46,7
Образівський	K ₁ +K ₂ s	-	33,0
Всього по області:		3432,2	622,357

* - інформація ДНВП «Геоінформ України» за даними бази даних «Державний водний кадастр» за 2020 рік.

У 2021 році аварійних залпових скидів та інших надзвичайних екологічних ситуацій, пов'язаних із забрудненням водних об'єктів, не спостерігалось.

VII. Земельні ресурси

Завдяки тому, що область розташована в межах 2 географічних зон (Полісся та Лісостепу), ґрунти в основному представлені чорноземами типовими, темно-сірими лісовими ґрунтами та чорноземами опідзоленими, дерново-підзолистими, ясно-сірими та сірими лісовими типами. Агрохімічна оцінка ґрунтів області є однією із найвищих в Україні та становить в середньому 51 бал (коливається в межах 42-58 балів).

Проте, надмірне антропогенне навантаження на земельні ресурси у більшості областей Лісостепу, у т. ч. і в Сумській області, привело до порушення оптимального, екологічно обґрунтованого співвідношення земельних угідь з площею області в цілому. Розораність території має становити для лісостепової зони України 40 – 45 % від загальної площі. Частка сільськогосподарських угідь становить 71,2 % від загальної площі області і свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння та надмірну розораність її території. З них власне рілля становить 51,5 % (1226,3 тис. га). У природному стані (ліси, води, болота) знаходиться 23,4% загальної території області.

Структура земельного фонду регіону

Таблиця 17

Основні види земель та угідь	2017 рік		2018 рік		2019 рік		2020 рік		2021 рік	
	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Загальна територія	2383,2	100	2383,2	100	2383,2	100	2383,2	100	2383,2	100
у тому числі:										
1. Сільськогосподарські угіддя, з них:	1698,0	71,3	1697,5	71,2	1694,7	71,1	1694,7	71,1	1698,0	71,2
рілля	1226,3	51,4	1226,8	51,5	1237,7	51,9	1237,7	51,9	1226,3	51,5
перелоги	0,1	0,008	0,1	0,008	0	0	0	0	0,1	0,008
багаторічні насадження	24,4	1,0	24,4	1,0	22,7	1,0	22,7	1,0	24,4	1,0
сіножаті, пасовища	447,2	18,7	446,2	18,7	434,3	18,2	434,3	18,2	447,2	18,8
2. Ліси та інші лісовокриті площі	460,9	19,3	461,4	19,4	465,9	19,5	465,9	19,5	460,9	19,3
з них вкриті лісовою рослинністю	428,7	17,9	442,9	18,6	450,4	18,9	450,4	18,9	450,1	18,9
3. Забудовані землі	84,6	3,6	124,9	5,2	129,9	5,5	129,9	5,5	129,9	5,5
4. Відкриті заболочені землі	62,6	2,6	63,9	2,7	57,3	2,4	57,3	2,4	62,6	2,6
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, скелями)	5,7	0,2	4,6	0,2	4,8	0,2	4,8	0,2	5,7	0,2
6. Інші землі	40,5	1,7	30,9	1,3	0	0	0	0	0	0
Усього земель (суша)	2352,3	98,7	2352,3	98,7	2352,6	98,7	2352,6	98,7	2352,3	98,7
Території, що покриті поверхневими водами	30,9	1,3	30,9	1,3	30,6	1,3	30,6	1,3	30,9	1,3

Порушені, відпрацьовані та рекультивовані землі

Таблиця 18

Землі	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4	5	6
Порушені, тис. га	-	-	-	-	-
% до загальної площі території	-	-	-	-	-
Відпрацьовані, тис. га	-	-	-	-	-
% до загальної площі території	-	-	-	-	-
Рекультивовані, тис. га	-	-	-	-	-
% до загальної площі території	-	-	-	-	-

Консервація деградованих і малопродуктивних земель за звітний рік

Таблиця 19

Види земель	Усього земель на початок року		Проведено консервацію		Потребують консервації		Перебувають у стані консервації	
	тис. га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Деградовані та малопродуктивні	219,6	9,2	-	-	163,5275	6,8	163,5275	6,8

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів за звітний рік та чотири попередні

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	За роками				
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4	5	6
Загальна площа встановлених водоохоронних зон водних об'єктів, га	295 500	295 500	295 500	295 500	295 500
з них внесених до державного земельного кадастру	7 052,44	7 052,44	7 052,44	7 052,44	7 052,44
Загальна площа прибережних захисних смуг водних об'єктів, га	38 563,6	38 563,6	38 563,6	38 563,6	38 563,6
з них внесених до державного земельного кадастру	730,494	730,494	730,494	730,494	730,494

Поширеність процесів деградації земель

Таблиця 21

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, га	% від загальної площі території
1	2	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	-	-
Землі (с/г угіддя), піддані водній ерозії	267,11	0,011
Землі (с/г угіддя), піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	267,11	0,011
Землі (с/г угіддя) із кислими ґрунтами	693,9	0,029
Землі (с/г угіддя) із засоленими ґрунтами	113,7	0,005
Землі (с/г угіддя) із солонцюватими ґрунтами	71,6	0,003
Землі (с/г угіддя) із солонцевими комплексами	-	-
Землі (с/г угіддя) осолоділі	-	-
Землі (с/г угіддя) перезволожені	20,5	-
Землі (с/г угіддя) заболочені	39,97	0,001
Землі (с/г угіддя) кам'яністі	-	-
Забруднені землі (с/г угіддя), що не використовуються у с/г виробництві	-	-
Землі, що перебувають у стані консервації	0,99	-
Порушені землі	2,47	-

* - останній моніторинг земель Сумської області проводився у 1999 році.

Виробництво органічної продукції та сировини*

Таблиця 22

Рік	Площа, на якій виробляються органічна продукція та сировина		Об'єкти, яким надано статус спеціальних сировинних зон		
	тис. га	% від загальної площі регіону	площа, тис. га	% від загальної площі території	кількість, од.
1	2	3	4	5	6

* - об'єкти, яким надано статус спеціальних сировинних зон, в області відсутні.

Зрошувані землі

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2019 рік		2020 рік		2021 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	1,078	0,11	0,159	0,013	0,270	0,022
у тому числі систем крапельного зрошення	0,00852	-	0,00852	-	0,00852	-

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (раз на 5 років)

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
1	2	3	4	5	6	7
-	24,2	28,5	20,4	10,6	1,1	2,85

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується, 2017 рік

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
1	2	3	4	5
9,8	43,0	7,26	-	104,6

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7
-	-	-	-	-	-	-

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору, 2017 рік

Таблиця 24.3

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
1	2	3	4	5	6	7
-	0,18	55,06	8,91	160,7	0,2	88,6

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію, 2017 рік

Таблиця 24.4

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
1	2	3	4	5	6	7
-	0,02	50,4	147,0	1,8	0,99	86,2

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів

Таблиця 25

Рік	Підтоплення		Карст			Зсуви					
	площа, тис. км ²	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис. км ²	%	кількість карсто проявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2017	103,0655	0,4	0,03	0,001	1	8	0,08	0,003	8	0,08	0,003
2018	103,2353	0,4	0,03	0,001	1	8	0,08	0,003	8	0,08	0,003
2019	103,2353	0,4	0,03	0,001	1	8	0,08	0,003	8	0,08	0,003
2020	103,2353	0,4	0,03	0,001	1	8	0,08	0,003	8	0,08	0,003
2021	103,2353	0,4	0,03	0,001	1	8	0,08	0,003	8	0,08	0,003

VIII. Лісові ресурси

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель станом на 01.01.2022

Таблиця 26

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га							усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю					
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
I. Землі лісогосподарського призначення										
1.	Сумське ОУЛМГ	285732	262763	161780	7511	1162	1717	3809	277611	

2.	ДП «Білопільський агролісгосп»	2716,6	2,281	1,089	0,05	-	-	-	2,347
3.	ДП «Буринський агролісгосп»	2326,6	2,006	0,929	0,033	0,016	0,068	-	2,127
4.	ДП «Великописарівський агролісгосп»	2891,0	2,750	2,121	0,016	0,016	0,056	-	2,847
5.	ДП «Глухівський агролісгосп»	11420,4	10,365	7,314	0,283	0,044	0,268	0,017	10,980
6.	ДП «Конотопський агролісгосп»	3277,8	5,824	2,973	0,028	0,014	0,189	0,014	6,087
7.	ДП «Краснопільський агролісгосп»	11522,0	9,453	4,031	0,189	0,006	0,142	0,021	9,805
8.	ДП «Кролевецький агролісгосп»	16818,6	15,804	8,988	0,281	0,04	0,204	0,027	16,357
9.	ДП «Лебединський агролісгосп»	12298,4	11,458	6,391	0,118	0,101	0,338	0,015	12,032
10.	ДП «Л.-Долинський агролісгосп»	5325,9	4,321	1,765	0,072	0,089	0,146	0,002	4,630
11.	ДП «Недригайлівський агролісгосп»	5603	4,7	2,4	0,06	0,04	0,14	-	4,9
12.	ДП «Охтирський агролісгосп»	5682,0	4,942	3,089	0,118	0,05	0,213	0,012	5,336
13.	ДП «Путівльський агролісгосп»	9093,8	8,077	2,953	0,066	0,062	0,303	0,013	8,529
14.	ДП «Роменський агролісгосп»	13686,5	13,115	4,757	0,120	0,032	0,130	0,006	13,407
15.	ДП «С.-Будський агролісгосп»	14239,7	12,438	5,304	0,499	0,045	0,399	0,083	13,470
16.	ДП «Сумський агролісгосп»	8421,5	7,789	4,087	0,09	0,075	0,112	0,026	8,115
17.	ДП «Тростянецький агролісгосп»	9421,1	8,91	5,549	0,084	0,011	0,251	-	9,258
18.	ДП «Шосткинський агролісгосп»	12226,8	11,476	7,803	0,322	0,045	0,170	0,046	12,068
19.	ДП «Ямпільський агролісгосп»	10055,5	8,56	4,9	0,17	0,03	0,18	0,03	8,97
II. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення									
1.	Сумське ОУЛМГ	34585	-	-	-	-	-	-	-
2.	ДП «Білопільський агролісгосп»	243,6	0,189	-	-	-	-	-	0,191
3.	ДП «Буринський агролісгосп»	253,9	0,213	0,069	-	-	0,021	-	0,239
4.	ДП «Великописарівський агролісгосп»	426,5	0,421	0,343	-	-	-	-	0,427
5.	ДП «Глухівський агролісгосп»	324,7	0,294	0,069	-	-	-	-	0,297
6.	ДП «Конотопський агролісгосп»	2951,6	2,698	1,13	0,017	0,006	0,09	0,003	2,814
7.	ДП «Краснопільський агролісгосп»	160,0	0,133	0,002	-	-	0,002	-	0,135
8.	ДП «Кролевецький агролісгосп»	4166,9	3,841	1,750	-	-	0,07	0,005	3,916
9.	ДП «Лебединський агролісгосп»	170,2	0,140	0,03	-	-	-	-	0,142
10.	ДП «Л.-Долинський агролісгосп»	105,0	0,038	0,005	-	-	-	-	0,04

11.	ДП «Недригайлівський агролісгосп»	600,0	0,25	0,11	-	-	0,015	-	0,27
12.	ДП «Охтирський агролісгосп»	568,0	0,543	0,404	-	-	0,008	0,004	0,555
13.	ДП «Путівльський агролісгосп»	3180,7	2,898	1,044	0,024	-	0,059	-	2,995
14.	ДП «Роменський агролісгосп»	679,5	0,658	0,076	-	-	0,005	-	0,663
15.	ДП «С.-Будський агролісгосп»	2125,3	1,890	0,774	0,011	-	-	-	1,961
16.	ДП «Сумський агролісгосп»	177,6	0,165	0,027	-	-	-	-	0,165
17.	ДП «Тростянецький агролісгосп»	170,4	0,148	0,094	-	-	0,019	-	0,167
18.	ДП «Шосткинський агролісгосп»	189,8	0,141	0,047	-	-	-	-	0,142
19.	ДП «Ямпільський агролісгосп»	50,2	0,05	-	-	-	-	-	0,05
III. Землі іншого призначення									
1.	Сумське ОУЛМГ	251147	-	-	-	-	-	-	-

Нелісові землі, землі лісгосподарського призначення станом на 01.01.2022

Таблиця 27

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Сумське ОУЛМГ	188	577	53	-	5707	433	-	1163	8121
2.	ДП «Глухівський агролісгосп»	-	26,2	-	-	236,6	1,9	-	156,8	440,7
3.	ДП «Конотопський агролісгосп»	-	2,0	1,8	-	166,3	-	-	6,1	191,1
4.	ДП «Краснопільський агролісгосп»	5,3	1129,0	-	-	242,2	6,3	-	329,7	1717,0
5.	ДП «Кролевецький агролісгосп»	-	-	-	-	401,0	2,4	-	58,7	462,1
6.	ДП «Лебединський агролісгосп»	-	-	-	-	143,2	6,2	-	269,9	436,9
7.	ДП «Л.-Долинський агролісгосп»	-	-	-	-	528,8	1,9	-	161,8	696,3
8.	ДП «Недригайлівський»	-	-	0,11	-	0,43	-	-	0,14	0,69
9.	ДП «Охтирський агролісгосп»	-	-	-	7,9	91,4	5,0	-	241,8	346,1
10.	ДП «Путівльський агролісгосп»	-	-	-	-	198,1	1,8	-	353,5	565,2
11.	ДП «Роменський агролісгосп»	-	-	-	-	143,1	8,2	-	117,1	280,0
12.	ДП «С.-Будський агролісгосп»	-	-	-	-	717,5	18,5	-	-	769,0
13.	ДП «Сумський агролісгосп»	-	-	-	-	51,6	4,3	-	218,6	349,0

14.	ДП «Тростянецький агролісгосп»	-	-	-	-	53,0	1,9	-	108,4	163,3
15.	ДП «Шосткинський агролісгосп»	-	-	2,6	-	77,6	1,5	-	27,9	158,6
17.	ДП «Ямпільський агролісгосп»	-	-	-	-	1,03	0,03	-	0,03	1,09
18.	ДП «Білопільський агролісгосп»	-	-	-	-	363,6	37,8	-	21,0	422,4
19.	ДП «Буринський агролісгосп»	-	-	-	-	157,0	4,9	-	36,5	199,8
20.	ДП «В.-Писарівський агролісгосп»	-	-	-	-	4,2	0,9	-	26,1	44,0

Проведення рубок головного користування за 2021 рік

Таблиця 28

Назва лісокористувачів	Категорія лісів	Усього, тис. м ³	У т.ч. за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ДП «Глухівське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	34,3		24,9		64		3
ДП «Конотопське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	34,5		15,9		3		15,6
ДП «Краснопільське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	39,3		2,8		34,5		2
ДП «Кролевецьке ЛМГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	52,2		38,8		7,9		5,5
ДП «Лебединське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	42		31,7		9,6		0,7
ДП «Охтирське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	28,8		1,4		27,4		
ДП «Роменське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-

	Разом	16,9		3,5		12,2		1,2
ДП «С-Будське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	33		30,3		0,2		2,5
ДП «Свеське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	62,8		52,9		3,5		6,4
ДП «Сумське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	22,3		2,4		19,9		
ДП «Тростянецьке ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	25,8		5,9		19,9		
ДП «Шосткинське ЛГ»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	49		47,7		1,3		
Сумське ОУЛМГ	Разом	440,9		258,2		145,8		36,9
ДП «Глухівський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	2,917	0,1	0,039	4,3	0,729	10,1	2,149
	4	1,908	4,9	0,969	0,2	0,032	4,5	0,907
	Разом	4,825	5,0	1,008	4,5	0,761	14,6	3,056
ДП «Конотопський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	0,68	-	-	-	-	3,4	0,68
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	0,68	-	-	-	-	3,4	0,68
ДП «Краснопільський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	0,05	-	-	0,1	0,05	-	-
	3	0,879	-	-	2,8	0,829	0,3	0,05
	4	1,34	-	-	4,0	1,255	0,6	0,085
	Разом	2,269	-	-	6,9	2,134	0,9	0,135
ДП «Кролевецький агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	0,67	2,0	0,53	-	-	0,5	0,14
	3	4,95	1,1	0,37	0,7	0,23	16,6	4,35
	4	8,05	21,4	6,88	1,0	0,28	3,5	0,89
	Разом	13,67	24,5	7,78	1,7	0,51	20,6	5,38
ДП «Лебединський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	3,894	1,0	0,190	12,6	1,740	5,9	1,964
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	3,894	1,0	0,190	12,6	1,740	5,9	1,964
ДП «Л.-Долинський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	4,7	-	-	8,8	2,4	11,3	2,3

	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	4,7	-	-	8,8	2,4	11,3	2,3
ДП «Недригайлівський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	3,29	1,6	0,19	4,5	1,3	6,3	1,8
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	3,29	1,6	0,19	4,5	1,3	6,3	1,8
ДП «Охтирський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	0,837	-	-	2,4	0,613	1,1	0,224
	4	0,493	-	-	1,7	0,331	0,7	0,162
	Разом	1,33	-	-	4,1	0,944	1,8	0,386
ДП «Путивльський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	1,070					3,5	1,070
	4	1,585			0,2	0,048	4,4	1,537
	Разом	2,655	-	-	0,2	0,048	7,9	2,607
ДП «Роменський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	0,5	0,13	-	-
	3	-	-	-	5,9	1,112	24,4	4,852
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	6,094	-	-	6,4	1,242	24,4	4,852
ДП «С.-Будський аг- ролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	1,059	-	-	-	-	5,0	1,059
	4	12,603	32,9	10,744	-	-	9,6	1,859
	Разом	13,662	32,9	10,744	-	-	15,6	2,918
ДП «Сумський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	5,935	-	-	18,5	4,749	4,2	1,186
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	5,935	-	-	18,5	4,749	4,2	1,186
ДП «Тростянецький агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	1,564	-	-	6,9	1,564	-	-
	Разом	1,564	-	-	6,9	1,564	-	-
ДП «Шосткинський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	3,9	0,853
	4	8,441	24,1	6,871	-	-	2,9	0,717
	Разом	8,441	24,1	6,871	-	-	6,8	1,570
ДП «Ямпільський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	5,8	19,9	5,4	0,8	0,2	0,9	0,2
	Разом	5,8	19,9	5,4	0,8	0,2	0,9	0,2
ДП «Білопільський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	1,038	-	-	1,8	0,481	2,2	0,557
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	1,038	-	-	1,8	0,481	2,2	0,557
ДП «Буринський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	0,647	-	-	-	-	2,1	0,647

	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	0,647	-	-	-	-	2,1	0,647
ДП «В.-Писарівський агролісгосп»	1	-	-	-	-	-	-	-
	2	-	-	-	-	-	-	-
	3	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	-	-	-	-	-	-	-
ОКАП «Сумиобла-гроліс»	Разом	80,494	109,0	32,183	77,7	18,073	128,9	30,238

Лісовідновлення за 2021 рік (у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

Таблиця 29

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
1.	Глухівський лісгосп	115,4	7,6	-	123
2.	Конотопський лісгосп	108,6	1,6	-	110,2
3.	Краснопільський лісгосп	91	28	23	142
4.	Кролевецький лісгосп	166,9	-	-	166,9
5.	Лебединський лісгосп	151	-	5	156
6.	Охтирський лісгосп	104	-	-	104
7.	Роменський лісгосп	75	-	-	75
8.	С-Будський лісгосп	102	0,2	8	110,2
9.	Свеський лісгосп	122	-	-	122
10.	Сумський лісгосп	39	3	-	42
11.	Тростянецький лісгосп	44,7	28,5	-	73,2
12.	Шосткинський лісгосп	139	-	-	139
13.	ДП «Білопільський агролісгосп»	2,4	-	0,9	3,3
14.	ДП «Буринський агролісгосп»	-	-	1,5	1,5
15.	ДП «В.-Писарівський агролісгосп»	1,0	-	-	1,0
16.	ДП «Глухівський агролісгосп»	11,9	1,1	6,0	19,0
17.	ДП «Конотопський агролісгосп»	1,0	-	-	1,0
18.	ДП «Краснопільський агролісгосп»	10,0	-	-	10,0
19.	ДП «Кролевецький агролісгосп»	38,1	-	14,2	52,3
20.	ДП «Лебединський агролісгосп»	4,6	-	0,5	5,1
21.	ДП «Л.-Долинський агролісгосп»	6,0	-	20,0	26,0
22.	ДП «Недригайлівський агролісгосп»	4,3	-	6,1	10,4
23.	ДП «Охтирський агролісгосп»	-	4,4	3,2	7,6
24.	ДП «Путивльський агролісгосп»	0,5	-	9,3	9,8
25.	ДП «Роменський агролісгосп»	9,0	-	5,9	14,9
26.	ДП «С.-Будський агролісгосп»	37,1	-	2,3	39,4
27.	ДП «Сумський агролісгосп»	16,7	-	3,2	19,9
28.	ДП «Тростянецький агролісгосп»	-	12,6	-	12,6
29.	ДП «Шосткинський агролісгосп»	37,0	-	-	37,0
30.	ДП «Ямпільський агролісгосп»	15,2	-	2,0	17,2

Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2021 рік
(у розрізі лісгосподарських підприємств)

Таблиця 30

№ з/ п	Лісокористувачі, влас- ники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га				усього	природне самозаліс- нення земель, га	усього об- ліковано нових лі- сів, га
		у тому числі посадка/посів, га						
		заліснення непродукти- вних земель, га	заліс- нення ярів, ба- лок, кар'єрів, га	заліс- нення ін- ших зе- мель, га	створення полезахис- них лісо- вих смуг, га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Конотопський лісгосп	-	-	3,1	-	3,1	-	3,1
2	Краснопільський лісгосп	-	-	8	-	8	-	8
3	Кролевецький лісгосп	-	-	5		5	-	5
4	Лебединський лісгосп	-	-	7	-	7	-	7
5	Сумський лісгосп	-	-	25	-	25	-	25
6	Тростянецький лісгосп	-	м	5,5	-	5,5	-	5,5
7	ДП «Глухівський агро-лісгосп	-	-	6,0	-	6,0	-	6,0
8	ДП «Конотопський агролісгосп»	-	-	6,6	-	6,6	-	6,6
9	ДП «Краснопільський агролісгосп»	-	-	11,9	-	11,9	-	11,9
10	ДП «Кролевецький агролісгосп»	-	-	8,1	-	8,1	-	8,1
11	ДП «Лебединський агролісгосп»	-	-	17,9	-	17,9	-	17,9
12	ДП «Л.-Долинський агролісгосп»	-	-	6,0	-	6,0	-	6,0
13	ДП «Недригайлівський агролісгосп»	-	-	6,8	-	6,8	-	6,8
14	ДП «Охтирський агролісгосп»	-	-	11,0	-	11,0	-	11,0
15	ДП «Путивльський агролісгосп»	-	-	9,4	-	9,4	-	9,4
16	ДП «Роменський агролісгосп»	-	-	8,6	-	8,6	-	8,6
17	ДП «С.-Будський агролісгосп»	-	-	19,4	-	19,4	-	19,4
18	ДП «Сумський агролісгосп»	-	-	3,4	-	3,4	-	3,4
19	ДП «Тростянецький агролісгосп»	-	-	7,0	-	7,0	-	7,0
20	ДП «Ямпільський агролісгосп»	-	-	13,4	-	13,4	-	13,4
21	ДП «Буринський агролісгосп»	-	-	3,0	-	3,0	-	3,0
22	ДП «В.-Писарівський агролісгосп»	-	-	2,2	-	2,2	-	2,2

**Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із
вирубуванням деревини, за 2021 рік**

Таблиця 31

№ з/п	Лісокорис- тувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис. м ³						
		рубки догляду	лісо- відно- вні ру- бки	санітарні рубки	розрубка ліній елект- ропередач, автомобіль- них доріг тощо	розчистка ліній елект- ропередач, автомобіль- них доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Глухівський лісгосп	732/5,9	-	1209/22,9	-	-	10/0,05	1951/28,8
2.	Конотопський лісгосп	315/4,4	-	553/21,6	-	20/0,5	101/2,4	989/28,9
3.	Краснопільський лісгосп	548/4,6	-	410/19,2	-	-	54/2	1012/25,8
4.	Кролевецький лісгосп	549/7,4	-	519/13,1	-	-	33/0,3	1101/20,8
5.	Лебединський лісгосп	331/4,4	-	700/18,1	-	3/0,07	65/0,2	1099/22,8
6.	Охтирський лісгосп	613/5,8	-	904/23,9	-	-	89/0,6	1606/30,3
7.	Роменський лісгосп	46,4/6,6	-	492/10,7	-	-	26/0,5	982/17,8
8.	С-Будський лісгосп	612/11,6	-	425/14,7	-	2/ 0,01	45/ 2,3	1084/ 28,6
9.	Свеський лісгосп	571/9,2	-	502/17,9	-	-	19/ 0,7	1092/ 27,8
10.	Сумський лісгосп	437/7,8	-	611/21	-	50/ 0,6	157/ 4,7	1255/ 34,1
11.	Тростянецький лісгосп	665/11,5	-	401/15,4	-	27/ 0,5	159/ 2,8	1252/ 30,2
12.	Шосткинський лісгосп	600/8,1	-	1225/26,3	-	21/ 0,4	78/2	1824/ 36,8
13.	ДП «Глухівський агро-лісгосп»	73,8/0,76	-	534,9/ 10,4	-	-	-	608,7/ 11,16
14.	ДП «Конотопський агро-лісгосп»	37,2/ 0,861	0,7/0,1 70	125,8/ 3,418	-	-	44,7/ 2,036	208,4/ 6,485
15.	ДП «Краснопільський агроліс-госп»	30,4/ 0,204	-	221/5,896	0,8/0,062	-	4,4 /0,166	256,6/ 6,328
16.	ДП «Кролевецький агролісгосп»	34,7/0,42	-	478,6/ 11,23	-	-	1,8/ 0,17	515,1/ 11,82
17.	ДП «Лебединський агроліс-госп»	80,1/ 0,171	4,5/ 0,185	337,3/ 4,757	-	-	3,5/ 0,241	425,4/ 5,354

18.	ДП «Л.-Долинський агроліс-госп»	14,1/0,2	3,4/0,1	18,0/0,4	-	-	19,53/ 2,8	55,03/3,5
19.	ДП «Недригайлівський агроліс-госп»	78,0/1,0	-	72,0/1,3	-	-	-	150,0/2,3
20.	ДП «Охтирський агролісгосп»	47,7/ 0,437	3,4/ 0,645	212,3/ 3,828	-	-	2,0/ 0,204	265,4/ 5,114
21.	ДП «Путівський агролісгосп»	32,4/ 0,538	2,0/ 0,085	58,6/ 2,245	-	-	0,3/ 0,211	93,3/ 3,025
22.	ДП «Роменський агроліс-госп»	16,1/0,07	-	234,8/5,6	-	-	1,7/0,8	252,6/ 6,47
23.	ДП «С.-Будський агролісгосп»	122,5/ 1,032	-	349,9/ 13,041	-	-	31,3/1, 016	503,7/ 15,089
24.	ДП «Сумський агроліс-госп»	28,6/ 0,531	-	92,6/ 4,230	-	-	9,9/ 0,621	131,1/ 5,382
25.	ДП «Тростянецький агроліс-госп»	36,4/ 0,229	-	305,4/ 5,779	-	-	20,0/ 1,049	361,8/ 7,057
26.	ДП «Шосткинський агроліс-госп»	121,9/ 1,672	-	1360,8/ 28,913	-	-	4,3/ 0,697	1416,2/ 31,28
27.	ДП «Ямпільський агроліс-госп»	168,9/3,1	-	970,8/ 17,3	-	-	-	1139,7/ 20,4
28.	ДП «Білопільський агроліс-госп»	0,4/0,02	6,5/ 0,442	13,7/ 0,318	-	-	6,8/ 0,276	27,4/ 1,056
29.	ДП «Буринський агроліс-госп»	-	-	24,8/ 0,602	-	-	11,4/ 0,848	36,2/ 1,450
30.	ДП «В.-Писарівський агроліс-госп»	3,2/0,071	1,4/ 0,344	85,5/ 2,496	-	-	13,2/ 0,692	103,3/ 3,603
31.	НПП «Деснянсько-Старогутський»	-	-	65,37/ 2788	-	-	9,0/860	74,37/ 3648
32.	Гетьманський НПП	-	-	-	-	-	0,0343 13	0,034313

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2021 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки		Усього
	ДП «Роменський агролісгосп»	ДП «Путивльський агролісгосп»	
1	2	3	4
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	2,4	0,6	-
у тому числі від: пожеж			
несприятливих погодних умов	2,4	0,6	-
хвороб та шкідників лісу	-	-	-
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	-	-	-
з них загиблих лісових культур, га	-	0,6	-
у тому числі від: пожеж	-	-	-
несприятливих погодних умов	-	0,6	-
хвороб та шкідників лісу	-	-	-
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	-	-	-
Інше	-	-	-
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	-	-	-
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	-	-	-

Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами

Таблица 33

[illegible]

[illegible]

IX. Рослинний світ

Рослинний світ області налічує понад 2300 видів рослин, з яких судинні рослини представлені 1100 видами. В області нараховується 55 видів судинних рослин і 10 видів грибів, занесених до Червоної книги України та Європейського Червоного списку, а також 123 види рослин та 22 видів грибів, що є регіонально рідкісними.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	2300	2300	2300
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	84	84	84
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	123	123	123
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	9	9	9
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	25	25	25

Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
84	21	-	-

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області станом на 01.01.2022

Таблиця 36

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально-рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
1	2	3	4	5	6	7
Альдрованда пухирчата, <i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.	+	+				
Аденофора ліліє листа, <i>Adenophora lilifolia</i> (L.) Ledeb. ex A.DC.			+			
Айстра солончакова звичайна, <i>Tripolium vulgare</i>			+			

Nees						
Айстра заміщуюча, бессарабська, <i>Aster bessarabicus</i> Bernh. ex Rchb.			+			
Айстра степова, <i>Aster amellus</i> L.			+			
Аконіт шерстистовустий, <i>Aconitum lasiostomum</i> Rchb.			+			
Андромеда багатолиста, <i>Andromeda polifolia</i> L.			+			
Анемона дібровна, <i>Anemone nemorosa</i> L.			+			
Анемона лісова, <i>Anemone sylvestris</i> L.			+			
Астрагал пухнастоквітковий, <i>Astragalus pubiflorus</i> DC.			+			
Астрагал шорсткий, <i>Astragalus asper</i> Jacq.			+			
Астрагал шерстистоквітковий, <i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	+					+
Багатоніжка звичайна, <i>Polypodium vulgare</i> L.			+			
Багаторядник шипуватий, <i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth			+			
Білозір болотний, <i>Parnassia palustris</i> L.			+			
Баранець звичайний, <i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	+					
Береза низька, <i>Betula humilis</i> Schrank	+					
Билинець довгорогий, <i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	+			+		
Борідник куленосний, <i>Jovibarba globifera</i> (L.) J.Parn.	+					
Брандушка різнокольорова, <i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.	+					
Булатка довголиста, <i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch	+			+		
Буяхи, лохина, <i>Vaccinium uliginosum</i> L.			+			
Валеріана російська, <i>Valeriana rossica</i> P.Smirn.			+			
Верба мирзинолиста, <i>Salix myrsinifolia</i> Salisb.			+			
Верба розмаринолиста,			+			

<i>Salix rosmarinifolia</i> L.						
Верба лапландська, <i>Salix lapponum</i> L.	+					
Верба Старке, <i>Salix starkeana</i> Willd.	+					
Верба чорнична, <i>Salix myrtilloides</i> L.	+					
Вишня степова, <i>Cerasus fruticosa</i> (Pall.) Woronow			+			
Вільха сіра, <i>Alnus incana</i> (L.) Moench			+			
Воловик Попова, <i>Anchusa popowii</i> (Gussl.) Dobrocz.			+			
Волошка сумська, <i>Centaurea sumensis</i> Kalen.			+			
Водяний горіх плаваючий, <i>Trapa natans</i> L.	+	+				
Вужачка звичайна, <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.			+			
Гадюча цибулька занедбана, <i>Muscari neglectum</i> Guss. ex Ten.			+			
Гвоздика Ївги, <i>Dianthus eugeniae</i> Kleopow			+			
Гвоздика несправжньорозчепірена, <i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak) Klokov			+			
Гвоздика стиснуточасечна, <i>Dianthus stenocalyx</i> Juz.			+			
Гіацинтік блідий, <i>Hyacinthella leucophaea</i> (K.Koch) Schur			+			
Глід український, <i>Crataegus ucrainica</i> Rojark.			+			
Глевчак однолистий, малаксис однолистий, <i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw.	+			+		
Голокучник дубовий, <i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newman			+			
Горошок гороховидний, <i>Vicia pisiformis</i> L.			+			
Гострокільник волосистий, <i>Oxytropis pilosa</i> (L.) DC.			+			
Граб звичайний, <i>Carpinus betulus</i> L.			+			
Грушанка зеленоцвіта, <i>Pyrola chlorantha</i> Sw.			+			
Гніздівка звичайна, <i>Nepotia nidus-avis</i> (L.) Rich.	+			+		
Горицвіт весняний, <i>Adonis vernalis</i> L.	+			+		

Горицвіт волзький, <i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	+					
Гронянка багатороз- дільна, <i>Botrychium multifidum</i> (S.G.Gmel.) Rupr.	+	+				
Гронянка півмісяцева, <i>Botrychium lunaria</i> (L.)Sw.	+					
Гудайєра повзуча, <i>Goodyera repens</i> (L.) R.Br.	+			+		
Дельфіній руський, <i>Delphinium rossicum</i> Litv.	+					
Дельфіній Сергія, <i>Delphinium sergii</i> Wissjul. (<i>D. schmalhauseni</i> auct. non Albov)	+					
Дельфіній клиновидний, <i>Delphinium cuneatum</i> Steven ex DC.			+			
Дельфіній Литвинова, <i>Delphinium litwinowii</i> Sambuk			+			
Дзвоники алтайські, <i>Campanula altaica</i> Ledeb.			+			
Дзвоники оленячі, <i>Campanula cervicaria</i> L.			+			
Дзвоники персиколісті, <i>Campanula persicifolia</i> L.			+			
Дрік германський, <i>Genista germanica</i> L.			+			
Еремогоне скельна, <i>Eremogone saxatilis</i> (L.) Ikonn.			+			
Жировик Льозеля, <i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	+	+		+		
Жовтець іллірійський, <i>Ranunculus illyricus</i> L.			+			
Журавлина болотна, <i>Oxycoccus palustris</i> Pers.			+			
Зіновать дніпровська, <i>Chamaecytisus borysenicus</i> (Grun.) Klaskova			+			
Зірочки червонясті, <i>Gagea erubescens</i> (Besser) Schult. & Schult. f.			+			
Зірочник гайовий, <i>Stellaria nemorum</i> L.			+			
Золототисячник болот- ний, <i>Centaureum uliginosum</i> (Waldst. & Kit.) G.Beck ex Ronniger			+			
Зубниця п'ятилиста, <i>Dentaria quinquefolia</i> M.Bieb.			+			
Зелениця сплюснута, <i>Diphasiastrum</i>	+					

<i>complanatum</i> (L.) Holub						
Зелениця Цейлера, <i>Diphasiastrum zeilleri</i> (Rouy) Holub	+					
Зіновать Блоцького, <i>Chamaecytisus blockianus</i> (Pawl.) Klaskova	+				+	
Змієголовник Рюйша, L. <i>Dracocephalum ruysiana</i>	+	+				
Зозулинець шоломонос- ний, <i>Orchis militaris</i> L.	+			+		
Зозулині сльози яйцеподі- бні, <i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.	+			+		
Зозулині черевички спра- вжні, <i>Cypripedium</i> <i>calceolus</i> L.	+	+		+		
Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'я- сочервоний), <i>Dactylorhiza</i> <i>incarnata</i> (L.) Soo	+			+		
Зозульки плямисті (паль- чатокорінник плямистий), <i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soo	+			+		
Зозульки травневі (Паль- чатокорінник травневий), <i>Dactylorhiza majalis</i> (Reichenb.) P. F. Hunt et Summerhayes	+			+		
Зозульки Фукса (Пальча- токорінник Фукса), <i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soo	+			+		
Кальдезія білозоролиста, <i>Caldesia parnassifolia</i> (L.) Parl.	+	+				
Ковила волосиста, <i>Stipa</i> <i>capillata</i> L.	+					
Ковила вузьколиста, <i>Stipa</i> <i>tirsa</i> Stev.	+					
Ковила дніпровська, <i>Stipa</i> <i>borysthena</i> Klokov ex Prokudin	+					
Ковила найкрасивіша, <i>Stipa pulcherrima</i> C. Koch	+					
Ковила пірчаста, <i>Stipa</i> <i>pinnata</i> L.	+					
Коручка болотна, <i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	+			+		
Коручка темно-червона, <i>Epipactis atrorubens</i> Hoffm. ex Bernh.) Besser	+			+		
Коручка чемерникоподі- бна, <i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	+			+		

Косарики тонкі, <i>Gladiolus tenuis</i> M.Bieb.	+					
Косарики черепитчасті, <i>Gladiolus imbricatus</i> L.	+					
Костриця крейдова, <i>Festuca cretacea</i> T.Pop. et Proskor.	+					
Кермек широколистий, <i>Limonium platyphyllum</i> Lincz.			+			
Клопогін європейський, <i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.			+			
Костриця найвища, <i>Festuca altissima</i> All.			+			
Котячі лапки дводомні, <i>Antennaria dioica</i> (L.) P.Gaerth.			+			
Кринітарія волохата, <i>Galatella villosa</i> (L.)Rchb.f. (<i>Crinitaria villosa</i> (L.) Grossh.)			+			
Кринетарія звичайна, <i>Galatella linosyris</i> (L.)Rchb.f. (<i>Crinitaria linosyris</i> (L.) Sojak)			+			
Купальниця європейська, <i>Trollius europaeus</i> L.			+			
Латаття біле, <i>Nymphaea alba</i> L.			+			
Латаття сніжно-біле, <i>Nymphaea candida</i> C.Presl			+			
Лециця мало насінна, <i>Gypsophila oligosperma</i> A.Krasnova			+			
Ломиніс прямий, <i>Clematis recta</i> L.			+			
Ломиніс цілолистий, <i>Clematis integrifolia</i> L.			+			
Льон австрійський, <i>Linum austriacum</i> L.			+			
Льон багаторічний, <i>Linum perenne</i> L.			+			
Льон жовтий, <i>Linum flavum</i> L.			+			
Лілія лісова, <i>Lilium martagon</i> L.	+					
Лунарія оживаюча, <i>Lunaria rediviva</i> L.	+					
Льонолісник безприквітниковий, <i>Thesium ebracteatum</i> Hayne	+	+				
Любка дволиста, <i>Platanthera bifolia</i> (L.)Rich.	+			+		
Любка зеленоквіткова,	+			+		

<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Reichenb.						
Марсилія чотирилиста, <i>Marsilea quadrifolia</i> L.	+	+				
Маруна щиткова, <i>Pyrethrum corymbosum</i> (L.) Scop.			+			
Маточник болотний, <i>Ostericum palustre</i> (Besser) Besser			+			
Молодило руське, <i>Sempervivum ruthenicum</i> Schnittsp. & C.B.Lehm.			+			
Мучниця звичайна, <i>Arctostaphylos uvaursi</i> (L.) Spreng.			+			
Наперстянка великоцвіта, <i>Digitalis grandiflora</i> Mill.			+			
Неотіанта каптурувата, <i>Neottianthe caliculata</i> (L.) Schlechter	+			+		
Образки болотні, <i>Calla palustris</i> L.			+			
Оман високий, <i>Inula helenium</i> L.			+			
Оман мечолистий, <i>Inula ensifolia</i> L.			+			
Орлики звичайні, <i>Aquilegia vulgaris</i> L.			+			
Осока багнова, <i>Carex limosa</i> L.			+			
Осока Гартмана, <i>Carex hartmanii</i> Cajand.			+			
Осока кореневищна, <i>Carex rhizina</i> Blytt ex Lindbl.			+			
Осока тонко кореневи- щна, <i>Carex chordoriza</i> Ehrh.			+			
Осока трясучко видна, <i>Carex brizoides</i> L.			+			
Осока ячменевидна, <i>Carex hordeistichos</i> Vill.			+			
Осока багнова, <i>Carex limosa</i> L.	+					
Осока Буксбаума, <i>Carex buxbaumii</i> Wahlenb.	+					
Осока буріюча, <i>Carex</i> <i>brunnescens</i> (Pers.) Poir.	+					
Осока дводомна, <i>Carex</i> <i>dioica</i> L.	+					
Осока затінкова, <i>Carex</i> <i>umbrosa</i> Host	+					
Осока кулястоподібна, <i>Carex globularis</i> L.	+					
Осока піхвова, <i>Carex</i>	+					

<i>vaginata</i> Tausch						
Осока тонкокореневи́на, <i>Carex chordoriza</i> Ehrh.	+					
Очиток пурпуровий, <i>Hylotelephium triphyllum</i> (Haw.) Holub (<i>Sedum</i> <i>purpureum</i> (L.) Schult.)			+			
Пальчатокорінник Траун- штейнера, <i>Dactylorhiza</i> <i>traunsteineri</i> (Saut.) Soo	+			+		
Пирій ковилолистий, <i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern. ex Nevski) Nevski	+				+	
Півники борові, <i>Iris</i> <i>pineticola</i> Klok.	+					
Півники сибірські, <i>Iris</i> <i>sibirica</i> L.	+					
Підсніжник білосніжний, <i>Galanthus nivalis</i> L.	+			+		
Плавун щитолистий, <i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Gmel.) O.Kuntze	+					
Плаун річний, <i>Lycopodium</i> <i>annotinum</i> L.	+					
Плодоніжка рідкокріткова (зозулинець рідкокрітко- вий), <i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman (<i>Orchis laxiflora</i> Lam.)	+			+		
Плодоріжка блощи́чна (зозулинець блощи́чний), <i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R.M. Bateman	+			+		
Плодоріжка болотна (Зо- зулинець болотний), <i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman (<i>Orchis palustris</i> Jacq.)	+			+		
Півники угорські, <i>Iris</i> <i>hungarica</i> Waldst.& Kit.			+			
Підмаренник посередній, <i>Galium intermedium</i> Schult.			+			
Плаун булаво видний, <i>Lycopodium clavatum</i> L.			+			
Проліска дволиста, <i>Scilla</i> <i>bifolia</i> L.			+			
Пухирник звичайний, <i>Utricularia vulgaris</i> L.			+			
Росича середня, <i>Drosera</i> <i>intermedia</i> Hayne	+					
Росичка кругло листа, <i>Drosera rotundifolia</i> L.			+			
Рутви́ця орликолиста, <i>Tha- lictrum aquilegiifolium</i> L.			+			
Ряст бульбистий (на			+			

Полісці), <i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. & Koerte						
Ряст Маршалла, <i>Corydalis marschalliana</i> (Pall. ex Willd.) Pers.			+			
Ряст проміжний (на Полісці), <i>Corydalis intermedia</i> (L.) Merat.			+			
Рябчик малий, <i>Fritillaria meleagroides</i> Patrin ex Schult. et Schult. fil.	+					
Рябчик руський, <i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	+					
Сальвінія плаваюча, <i>Salvinia natans</i> (L.) All.	+	+				
Синюха голуба, <i>Polemonium caeruleum</i> L.			+			
Синяк руський (с. плямистий), <i>Echium russicum</i> J.F.Gmel. (<i>Echium maculatum</i> L.)			+			
Скорзонера дрібноквіткова, <i>Scorzonera parviflora</i> Jacq.			+			
Скорзонера пурпурова, <i>Scorzonera purpurea</i> L.			+			
Смовдь оленяча, <i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Lapeyr.			+			
Солонець європейський, <i>Salicornia postrata</i> Pall. (<i>Salicornia europaea</i> L.)			+			
Сонццвіт звичайний, <i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill.			+			
Сонццвіт яйцевидний, <i>Helianthemum chamaecistus</i> Mill. (<i>Helianthemum ovatum</i> (Viv.) Dun.)			+			
Стародуб пруський, <i>Laserpitium prutenicum</i> L.			+			
Стародуб широколистий, <i>Laserpitium latifolium</i> L.			+			
Страусове перо звичайне, <i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.			+			
Суховершки великоквіткові, <i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholl.			+			
Сокироносиця струнка (в'язіль стрункий), <i>Securigera elegans</i> (Pani) Lassen (<i>Coronilla elegans</i> Pani)	+					
Сон розкритий,	+	+				

<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.						
Сон чорніючий, <i>Pul-satilla pratensis</i> (L.) Mill.	+					
Таволга звіробоелиста, <i>Spiraea hypericifolia</i> L.			+			
Тирлич звичайний, <i>Gentiana pneumonanthe</i> L.			+			
Тирлич хрещатий, <i>Gentiana cruciata</i> L.			+			
Тростяниця кострице видна, <i>Scolochloa festucacea</i> (Willd.) Link			+			
Тюльпан дібровний, <i>Tulipa quercetorum</i> Klok. et Zoz	+					
Фегоптерис з'єднуючий, <i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt			+			
Фіалка багнова, <i>Viola uliginosa</i> Besser			+			
Фіалка Рівінієва, <i>Viola riviniana</i> Rchb.			+			
Фіалка різнолиста, <i>Viola epipsila</i> Ledeb.			+			
Цибуля жовтіюча, <i>Allium flavescens</i> Besser			+			
Цибуля ведмежа, <i>Allium ursinum</i> L.	+					
Цибуля круглогорова, <i>Allium sphaerocephalon</i> L.			+			
Цирцея альпійська, <i>Circaea alpina</i> L.			+			
Чемериця чорна, <i>Veratrum nigrum</i> L.			+			
Черешня, <i>Cerasus avium</i> (L.) Moench			+			
Чина гороховидна, <i>Lathyrus pisiformis</i> L.			+			
Шафран Гейфелів, <i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	+					
Шафран сітчастий, <i>Crocus reticulatus</i> Stev. Ex Adam.	+					
Шейхцерія болотна, <i>Scheuchzeria palustris</i> L.	+					
Шолудивник королівський, <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i> L.	+					
Шипшина Шмальгаузена, <i>Rosa desegliseri</i> Boreau (<i>Rosa schmalgauseniana</i> Chrshan.)			+			
Шолудивник болотний, <i>Pedicularis palustris</i> L.			+			
Шолудивник Кауфмана, <i>Pedicularis kaufmannii</i> Pinzg.			+			

Щитник австрійський, <i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) A.Gray (<i>Dryopteris austriaca</i> (Jacq.) Woyнар ex Schinz et Thell. s.str.)			+			
Щитник гребенястий, <i>Dryopteris cristata</i> (L.) A.Gray			+			
Юринія вапнякова, <i>Jurinea calcarea</i> Klovov			+			
Юринія волошкова, <i>Jurinea cyanooides</i> (L.) Rchb. (<i>Jurinea pseudocyanooides</i> Klovov; <i>Jurinea charcoviensis</i> Klovov)	+		+			
Юринія павутиниста, <i>Jurinea arachnoidea</i> Bunge		+				
Яловець звичайний, <i>Juniperus communis</i> L.			+			
Усього	84	12	123	25	2	1

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
1	2	3
Айстра верболиста, <i>Aster salignus</i> Willd.	-	спеціальні заходи не проводилися
Аксірис щирице видний, <i>Axiris amaranthoides</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Алтея лікарська, <i>Althaea officinalis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Амброзія полинолиста, <i>Ambrosia artemisifolia</i> L.	карантинний бур'ян	Проводилися спеціальні агротехнічні, механічні, хімічні заходи
Аморфа кушова, <i>Amorpha fruticosa</i> L.	вид-трансформер	цінна порода в лісових насадженнях
Анізанта покрівельна, <i>Anisantha tectorum</i> (L.) Nevski	-	спеціальні заходи не проводилися
Аронія чорноплідна, <i>Aronia melanocarpa</i> (Michx.) Elliot	-	спеціальні заходи не проводилися
Барбарис звичайний, <i>Berberis vulgaris</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Барвінок малий, <i>Vinca minor</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Блекота чорна, <i>Hyoscyamus niger</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Болиголов плямистий, <i>Conium maculatum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Бромус мінливий, <i>Bromus commutatus</i> Schrad.	-	спеціальні заходи не проводилися
Будяк акантовидний, <i>Carduus acanthoides</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Будяк пониклий, <i>Carduus nutans</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Бузина червона, <i>Sambucus racemosa</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Бузок звичайний, <i>Syringa vulgaris</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Ваточник сирійський, <i>Asclepias syriaca</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Верба ламка, <i>Salix fragilis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися

Верблюдка гісополиста, <i>Corispermum hyssopifolium</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Вероніка польова, <i>Veronica arvensis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Вишня звичайна, <i>Cerasus vulgaris</i> Mill.	-	спеціальні заходи не проводилися
Вишня повстиста, <i>Cerasus tomentosa</i> (Thunb.) Wall.	-	спеціальні заходи не проводилися
Віниччя шерстисте, <i>Kochia laniflora</i> (S.G. Gmel.) Borb.	-	спеціальні заходи не проводилися
Віниччя шерстисте, <i>Kochi laniflora</i> (S.G.Gmel.) Borbas	-	спеціальні заходи не проводилися
Волошка синя, <i>Centaurea cyanus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Галінсога війчаста, <i>Galinsoga ciliata</i> (Rafin.) Blake	-	спеціальні заходи не проводилися
Галінсога дрібноцвіта, <i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	-	спеціальні заходи не проводилися
Галінсога кропиволиста, <i>Galinsoga urticifolia</i> (Kanth) Benth	-	спеціальні заходи не проводилися
Гвоздика бородчаста, <i>Dianthus barbatus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Герань маленька, <i>Geranium pusillum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Герань сибірська, <i>Geranium sibiricum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Гіркокаштан звичайний, <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Гірчак березковидний, <i>Polygonum convolvulus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Гірчиця польова, <i>Sinapis arvensis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Горіх маньчжурський, <i>Juglans mandshurica</i> Maxim.	-	спеціальні заходи не проводилися
Горошок волохатий, <i>Vicia villosa</i> Roth	-	спеціальні заходи не проводилися
Горошок вузьколистий, <i>Vicia angustifolia</i> Reichard	-	спеціальні заходи не проводилися
Горошок чотиринасінний, <i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb	-	спеціальні заходи не проводилися
Горошок шорсткий, <i>Vicia hirsuta</i> (L.) S.F.Gray	-	спеціальні заходи не проводилися
Гречка їстівна, <i>Fagopyrum esculentum</i> Moench.	-	спеціальні заходи не проводилися
Гринделія розчепірена, <i>Grindelia squarrosa</i> (Pursh) Dun.	-	спеціальні заходи не проводилися
Грицики звичайні, <i>Capsella bursa pastoris</i> (L.) Medik.	-	спеціальні заходи не проводилися
Гусятник волосистий, <i>Eragrostis pilosa</i> (L.) P.Beauv.	-	спеціальні заходи не проводилися
Гусятник малий, <i>Eragrostis minor</i> Host	-	спеціальні заходи не проводилися
Дикий виноград п'ятилисточковий, <i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.	-	спеціальні заходи не проводилися
Дуб північний (дуб червоний), <i>Quercus borealis</i> Michx	-	цінна порода в лісових насадженнях
Дурман пишний, <i>Datura inoxia</i> Mill.	-	спеціальні заходи не проводилися
Елодея канадська, <i>Elodea canadensis</i> Michx.	-	спеціальні заходи не проводилися
Ельшольція війчаста, <i>Elscholzia ciliata</i> (Thunb.) Hyl.	-	спеціальні заходи не проводилися
Енотера дворічна, <i>Oenothera biennis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися

Енотера червоностеблова, <i>Oenothera rubricaulis</i> Klebahn	-	спеціальні заходи не проводилися
Ехіноцистіс шипуватий, <i>Echinocystis lobata</i> (Michx) Torr. et Gray	-	спеціальні заходи не проводилися
Жабрій ладанний, <i>Galeopsis ladanum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Жимолость татарська, <i>Lonicera tatarica</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Жовтий осот городній, <i>Sonchus oleraceus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Жовтий осот польовий, <i>Sonchus arvensis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Жовтий осот шорсткий, <i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	-	спеціальні заходи не проводилися
Жовтозілля звичайне, <i>Senecio vulgaris</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Жовтозілля липуче, <i>Senecio viscosus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Жовтушник лакфіолевидний, <i>Erysimum cheiranthoides</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Злинка канадська, <i>Erigeron canadensis</i> L.	вид-трансформер	спеціальні заходи не проводилися
Зніт залозистостебловий, <i>Epilobium adenocaulon</i> Hausskn.	-	спеціальні заходи не проводилися
Зніт несправжньочервонуватий, <i>Epilobium pseudorubescens</i> A.K.Skvortsov	-	спеціальні заходи не проводилися
Золотушник канадський, <i>Solidago canadensis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Іпомея плющоподібна, <i>Ipomoea hederacea</i> (L.) Jacq.	-	спеціальні заходи не проводилися
Ірга овальна, <i>Amelanchier ovalis</i> Medik.	-	спеціальні заходи не проводилися
Калачики непомітні, <i>Malva neglecta</i> Wallr.	-	спеціальні заходи не проводилися
Капуста польова, <i>Brassica campestris</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Карагана дерев'яниста, <i>Caragana arborescens</i> Lam.	-	спеціальні заходи не проводилися
Кардарія крупко видна, <i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.	-	спеціальні заходи не проводилися
Клен ясенolistий, <i>Acer negundo</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Конюшина гібридна, <i>Trifolium hybridum</i> L.		спеціальні заходи не проводилися
Котяча м'ята справжня, <i>Nepeta cataria</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Кропива жалка, <i>Urtica urens</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Ксантоксаліс джерельна, <i>Xanthoxalis fontana</i> (Bunge) Holub	-	спеціальні заходи не проводилися
Ксантоксаліс прямостояча, <i>Xanthoxalis stricta</i> (L.) Small	-	спеціальні заходи не проводилися
Кудрявець Софії, <i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb ex Prantl	-	спеціальні заходи не проводилися
Латук дикий, компасний, <i>Lactuca serriola</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Лепеха звичайна, <i>Acorus calamus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Лепідотека пахуча, <i>Lepidothea suaveolens</i> (Pursh) Nutt.	-	спеціальні заходи не проводилися
Липучка відхилена, <i>Lappula squarrosa</i> (Retz.) Dumort.	-	спеціальні заходи не проводилися
Лобода багатонасінна,	-	спеціальні заходи не проводилися

<i>Chenopodium polyspermum</i> L.		
Лобода гібридна, <i>Chenopodium hybridum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Лобода пряма, <i>Chenopodium strictum</i> Roth	-	спеціальні заходи не проводилися
Лобода червона, <i>Chenopodium rubrum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Лутига садова, <i>Atriplex hortensis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Лутига списовидна, <i>Atriplex sagittata</i> Borkh	-	спеціальні заходи не проводилися
Люпин багатolistий, <i>Lupinus polyphyllus</i> Lindl.	-	спеціальні заходи не проводилися
Люпин жовтий, <i>Lupinus luteus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Люцерна посівна, <i>Medicago sativa</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
М'яточник північний, <i>Ballota ruderalis</i> Schweigg.	-	спеціальні заходи не проводилися
Маслинка срібляста, <i>Elaeagnus argentea</i> Purch	-	спеціальні заходи не проводилися
Мишеньянка лікарська, <i>Saponaria officinalis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Мишій зелений, <i>Setaria viridis</i> (L.) P.Beauv.	-	спеціальні заходи не проводилися
Мишій сизий, <i>Setaria glauca</i> (L.) Beauv.	-	спеціальні заходи не проводилися
Модрина сибірська, <i>Larix sibirica</i> Ledeb.	-	цінна порода в лісових насадженнях
М'яточник чорний, <i>Ballota nigra</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Нагідки лікарські, <i>Calendula officinalis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Незабудка польова, <i>Myosotis arvensis</i> (L.)	-	спеціальні заходи не проводилися
Нетреба ельбінська, <i>Xanthium albinum</i> (Widd.) H. Scholz	-	спеціальні заходи не проводилися
Огірочник лікарський, <i>Borago officinalis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Омела біла, <i>Viscum album</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Очиток представницький, <i>Sedum spectabile</i> (Boreau) H. Ohba	-	спеціальні заходи не проводилися
Паслін чорний, <i>Solanum nigrum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Плоскуха звичайна, <i>Echinochloa crusgalli</i> (L.) P.Beauv.	-	спеціальні заходи не проводилися
Плоскуха звичайна, <i>Echinochloa crusgalli</i> (L.) Beauv.	-	спеціальні заходи не проводилися
Повитиця польова, <i>Cuscuta campestris</i> Juncker.	карантинний бур'ян	проводились спеціальні агротехнічні, механічні, хімічні заходи
Полин гіркий, <i>Artemisia absintium</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Полин однорічний, <i>Artemisia annua</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Портулак городній, <i>Portulaca oleracea</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Пухироплідник калинолистий, <i>Physocarpus opulifolius</i> (L.) Maxim.	-	спеціальні заходи не проводилися
Пухироплідник калинолистий, <i>Physocarpus opulifolius</i> (L.) Maxim.	-	цінна порода в лісових насадженнях
Редька дика, <i>Raphanus raphanistrum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Різушка Таля, <i>Arabidopsis thaliana</i> (L.) Heynh.	-	спеціальні заходи не проводилися
Робінія звичайна, <i>Robinia pseudoacacia</i> L.	вид-трансформер	цінна порода в лісових насадженнях
Розрив трава дрібноквіткова, <i>Impatiens parviflora</i> DC.	-	спеціальні заходи не проводилися
Рутка лікарська, <i>Fumaria officinalis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Ситник тонкий, <i>Juncus tenuis</i> Willd.	-	спеціальні заходи не проводилися
Слива домашня, <i>Prunus domestica</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися

Сокирки польові, <i>Consolida regalis</i> S.F.Gray	-	спеціальні заходи не проводилися
Соняшник бульбастий, <i>Helianthus tuberosus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Сосна австрійська, <i>Pinus austriaca</i> Hüll.	-	цінна порода в лісових насадженнях
Сосна Банкса, <i>Pinus banksiana</i> Lamb.	-	спеціальні заходи не проводилися
Сосна Веймутова, <i>Pinus strobus</i> L.	-	цінна порода в лісових насадженнях
Стенактис однорічний, <i>Stenactis annua</i> (L.) Nees	-	спеціальні заходи не проводилися
Сумах коротковолосий, <i>Rhus typhina</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Сухоребрик високий, <i>Sisymbrium altissimum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Сухоребрик волжський, <i>Sisymbrium volgensse</i> Bieb. ex Fourn.	-	спеціальні заходи не проводилися
Сухоребрик лікарський, <i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	-	спеціальні заходи не проводилися
Сухоребрик Льозеліїв, <i>Sisymbrium loeselii</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Талабан польовий, <i>Thlaspi arvense</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Татарник звичайний, <i>Onopordum acanthium</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Тонколучник однорічний, <i>Phalachloroma annuum</i> (L.) Dumort.	-	спеціальні заходи не проводилися
Тонколучник північний, <i>Phalachloroma septentrionale</i> (Fernald & Wiegand) Tzvelev	-	спеціальні заходи не проводилися
Тополя дельтолиста, <i>Populus deltoides</i> Marsh.	-	цінна порода в лісових насадженнях
Триреберник непахучий, <i>Tripleurospermum inodorum</i> (L.) Sch.Bip.	-	спеціальні заходи не проводилися
Тютюн махорка, <i>Nicotiana rustica</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Фалопія березко видна, <i>Fallopia convolvulus</i> (L.) A.Love	-	спеціальні заходи не проводилися
Фіалка польова, <i>Viola arvensis</i> Murray	-	спеціальні заходи не проводилися
Хамоміла запашна, <i>Chamomilla suaveolens</i> (Pursh) Rydb.	-	спеціальні заходи не проводилися
Хондрила ситниковидна, <i>Chondrilla juncea</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Хрінниця густоцвіта, <i>Lepidium densiflorum</i> Schrad.	-	спеціальні заходи не проводилися
Хрінниця смердюча, <i>Lepidium ruderales</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Цикорій дикий, <i>Cichorium intybus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Цикорій дикий, <i>Cichorium intybus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Червець однорічний, <i>Scleranthus annuus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Череди листяна, <i>Bidens frondosa</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Черемха пізня, <i>Padus serotina</i> (Ehrh.) Ag.	вид-трансформер	цінна порода в лісових насадженнях
Чина бульбиста, <i>Lathyrus tuberosus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Чорнокорінь лікарський, <i>Synoglossum officinale</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Чорношир нетреболистий, <i>Cyclachaena xanthiifolia</i> (Nutt.) Fresen.	-	спеціальні заходи не проводилися
Шавлія дібровна, <i>Salvia nemorosa</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Шипшина зморшкувата, <i>Rosa rugosa</i> Thunb.	-	спеціальні заходи не проводилися
Шовковиця чорна, <i>Morus nigra</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися

Шпергель польовий, <i>Spergula arvensis</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Щириця біла, <i>Amaranthus albus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Щириця загнута, <i>Amaranthus retroflexus</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Щириця лободова, <i>Amaranthus blitum</i> L.	-	спеціальні заходи не проводилися
Щириця лободовидна, <i>Amaranthus blitoides</i> S.Watson	-	спеціальні заходи не проводилися
Яблуня домашня, <i>Malus domestica</i> Borkh.	-	спеціальні заходи не проводилися
Ялина європейська, <i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.	-	цінна порода в лісових насадженнях
Ялиця біла, <i>Abies alba</i> Mill.	-	спеціальні заходи не проводилися
Ясен пенсільванський, <i>Fraxinus pennsylvanica</i> Marshall	-	спеціальні заходи не проводилися

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо
стану рослинного світу

Таблиця 37.1

Назва, терміни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Науково-дослідні роботи на тему: «Вивчити динаміку відтворення та формування деревостанів НПП «Деснянсько-Старогутський» у 2021 році	20 000 грн	ДП «Новгород-Сіверська лісова науково-дослідна станція»	За даними досліджень наданий кінцевий науковий звіт, який розміщений у 21-му томі Літопису природи
Вивчення біорізноманіття територій із природоохоронним статусом чи перспективних для його надання, а також стану і структури ценопопуляцій рідкісних рослин. Дослідження здійснювалися протягом 2021 року, місце проведення досліджень: вся територія Сумської області (насамперед існуючі території та об'єкти природно-заповідного фонду, а також території, перспективні для заповідання).	-	В.Г. Скляр, І.М. Коваленко, О.М. Тихонова, К.С. Кирильчук Л.М. Бондарєва, Г.О. Клименко, Ю.Л. Скляр, М.Ю. Шерстюк, В.П. Онопрієнко, С.С. Троцька, Сумський національний аграрний університет	Встановлено популяційні механізми, які лежать в основі самопідтримання, стійкості і трендів динаміки популяцій рідкісних видів рослин Північно-Східної України. Види рослин, охоплені вивченням: <i>Lilium martagon</i> L., <i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó, <i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill., <i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz, <i>Nymphaea candida</i> J. Presl та ін. 1. Скляр В.Г., Бондарєва Л.М., Кирильчук К.С., Ємець О.М., Баштовий М.Г., Тебенко Ю.М. Біорізноманіття балкової системи с. Терешківка Сумського району як перспективної природоохоронної та рекреаційної території. Вісник СНАУ: Серія «Агрономія і біологія». 2021. Вип. II (44). С. 58-65. 2. Бур'ян О. М., Скляр Ю.Л. Рідкісні рослини заказника «Ряснянський» // Актуальні проблеми формальної і неформальної освіти з моніторингу довкілля та заповідної справи: зб. тез доповідей I Міжнародної Інтернет-конференції (м. Харків, 26 лютого 2021 року). – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – С. 29-31. 3. Скляр В.Г., Тихонова О.М., Кирильчук К.С., Клименко Г.О., Онопрієнко В.П., Бондарєва Л.М., Троцька С.С., Клименко Ю.О. Вивчення фіторізноманіття долини

			<p>р. Сироватка з перспективою використання її природних комплексів екологічному туризмі. Вісник СНАУ: Серія «Агрономія і біологія». 2021. Вип. III (45). С. 45-51.</p> <p>4. Kovalenko, I.M., Klymenko, G.O., Melnychuk, S.D., Skliar, Iu.L., Melnyk, O.S., Kyrylchuk, K.S., Bondarieva, L.M., Zubtsova, I.V., Yaroshchuk, R.A., Zherdetska, S.V. (2020). Potential adaptation of Ginkgo biloba – comparative analysis of plants from China and Ukraine. Ukrainian Journal of Ecology, 10(6), 329-337.</p> <p>5. Скляр В.Г., Скляр Ю.Л., Дейнега О.Л. Фіторізноманіття балки біля с. Біловоди Сумського району // Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (19-23 квітня 2021 р.). – Суми, 2021. – С. 13.</p> <p>6. Скляр В.Г., Шерстюк М.Ю., Говенько Я.С. Фіторізноманіття проектного заказника «Деревлянки» // The II International Science Conference on Science and practical Technologies, January 26-29, 2021, Luxembourg, Luxembourg. – P.58-59</p> <p>7. Скляр В.Г., Скляр Ю.Л., Шерстюк М.Ю. Фіторізноманіття ландшафтного заказника місцевого значення «Видівський» (Сумська область) // Лісові екосистеми: сучасні проблеми і перспективи досліджень – 2021: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Житомир 30 квітня 2021 р.). Житомир: Поліський національний університет, 2021. – С.20-22</p> <p>8. Тихонова О.М., Клименко Ю.О., Францева С.І. Природно-заповідний фонд Сумського району як туристичний магніт Сумщини // Матеріали НПК викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (19-23 квітня 2021 р.) – Суми, 2021. – С. 18.</p>
<p>Вивчення стану та структури ценопопуляцій рослин заплави річок. Дослідження здійснювалися протягом 2021 року, місце проведення досліджень: заплави річок Сула, Псел, Сейм та ін</p>	-	<p>Л.М. Бондарева, К.С. Кирильчук, М.Г. Баштовий, Г.О. Жатова, І.В. Зубцова, В.Г. Скляр, Сумський національний аграрний університет</p>	<p>Встановлення популяційних механізмів, які лежать в основі самопідтримання, стійкості і трендів динаміки популяцій рослин, що зростають у заплавах річок Північно-Східної України. Види рослин, охоплені вивченням: <i>Polygonum aviculare</i> L., <i>Melilotus officinalis</i> (L.) Lam., <i>Saponaria officinalis</i> L., <i>Sanguisorba officinalis</i> L., <i>Althaea officinalis</i> L., <i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeusch., <i>Centaurium erythraea</i> Rafn., <i>Alopecurus pratensis</i> L., <i>Dactylis glomerata</i> L., <i>Lotus corniculatus</i> L., <i>Trifolium pratense</i> L., <i>Vicia cracca</i> L. та ін.</p> <p>1. Tykhonova O., Bukachov V. Use of phyto-diversity of the floodplain of the Syrovatka river in ecological tourism trends in science and practice of today // V International</p>

			<p>Scientific and Practical Conference. Ankara, Turkey, October 19-22, 2021 p. 464-466.</p> <p>2. Баштовий М.Г., Пяткіна О. В. Збереження біорізноманіття лучних екосистем в умовах глобальних змін клімату // Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (19-23 квітня 2021 р.). – Суми, 2021. – С-10.</p> <p>3. Kyrylchuk K., Skliar V., Tykhonova O., Kobzhev O. Vitality dynamics of populations of some legume species in floodplain meadows of the Psel river basin under grazing and haymaking (Ukraine) // Scientific Papers. Series B, Horticulture. Vol. LXV, No. 1, 2021. P. 406-414. http://horticulturejournal.usamv.ro/index.php/scientific-papers/current-issue</p>
Вивчення стану та структури популяцій лісових ценозоутворюючих видів. Дослідження здійснювалися протягом 2021 року, місце проведення досліджень: лісові масиви по всій території Сумської області	-	І.М. Коваленко, В.Г. Скляр, М.Г. Баштовий, Л.В. Кравчук, Сумський національний аграрний університет	<p>Встановлення популяційних механізмів, які лежать в основі самопідтримання, стійкості і трендів динаміки популяцій лісових рослин різних життєвих форм на теренах Північно-Східної України. Види рослин, охоплені вивченням: <i>Aegopodium podagraria</i> L., <i>Asarum europaeum</i> L., <i>Pinus sylvestris</i> L., <i>Quercus robur</i> L., <i>Acer platanoides</i> L., <i>Fraxinus excelsior</i> L., <i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All. та ін.</p> <p>1. Ярошенко Н. П., Скляр В. Г. Використання стратегії «гарячих точок» у лісогосподарському користуванні: досвід Німеччини // Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Екологія. Довкілля. Енергозбереження», присвяченої 203-річчю Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна, Полтава, 2-3 грудня 2021 року). – С. 367-369.</p>
Вивчення стану, структури та функціонування агрофітоценозів. Дослідження здійснювалися протягом 2021 року. Місце проведення досліджень: агрофітоценози по всій території Сумської області	-	О.М. Тихонова, Г.О. Жатова, В.І. Троценко, І.М. Коваленко, В.П. Онопрієнко, Сумський національний аграрний університет	<p>Оцінено стан та особливості функціонування низки агрофітоценозів на теренах Північно-Східної України.</p> <p>1. Tykhonova O., Skliar V., Sherstiuk M., Butenko A., Kyrylchuk K., Bashtovyi M. Analysis of <i>Setaria glauca</i> (L.) P. Beauv. population's vital parameters in grain agrophytocenoses // Journal of Environmental Research, Engineering and Management. 2021. Vol. 77. №. 1. pp. 36-46</p> <p>2. Тихонова О.М., Гурлай Н.О. Аналіз віталітетних параметрів популяцій <i>Setaria glauca</i> (L.) P. Beauv. в зернових агрофітоценозах // Матеріали НПК викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (19-23 квітня 2021 р.) – Суми, 2021. – С. 17.</p> <p>3. Онопрієнко В.П., Пігєнко К.І., Стельник Є.В., Юрченко С.Я. Інновації та</p>

			екологізація в сільськогосподарському виробництві. <i>Гончарівські читання: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції.</i> (Суми, 25-26 травня 2021). Суми, «Сумський національний аграрний університет», 2021. С. 216-219.
Вивчення біорізноманіття та рекреаційного потенціалу територій на основі застосування ГІС-технологій. Дослідження здійснювалися протягом 2021 року, місце проведення досліджень: по всій території України	-	М.Г. Баштовий, Сумський національний аграрний університет	На основі застосування ГІС-технологій оцінено стан біорізноманіття та рекреаційних ресурсів України 1. Баштовий М.Г., Горбань С. В. Дослідження еколого-туристичного об'єкту «Острів Масальський» з використанням геоінформаційної системи // Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (19-23 квітня 2021 р.). – Суми, 2021. – С-4. 2. Баштовий М.Г., Хмелик А. С. Дослідження еколого-туристичного об'єкту «Огнівщина» з використанням геоінформаційних систем. // Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (19-23 квітня 2021 р.). – Суми, 2021. –С-19.
Дослідження поширення рідкісної рослини водяного горіху (<i>Trapa natans</i> L.) на р. Псел	-	І.Р. Мерзлікін, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка	Виявлені місця поширення водяного горіху (<i>Trapa natans</i> L.) на р. Псел у м. Суми та за його межами. 1. Merzlikin I., Savitsky O. Water caltrop (<i>Trapa natans</i> L.) in Ukraine: new regions of expansion on the north of the country and contradictions in the concepts of its protection and quantity regulation // GEO&BIO. 2021, vol. 21, pp. 211-219
Дослідження синантропізації рослинного покриву природного заповідника «Михайлівська цілина», дослідження проводилися на території природного заповідника «Михайлівська цілина» в 2020-2021 рр.	-	К.О. Коршикова, В.П. Коломійчук, Г.М. Лисенко, О.О. Кучер, М.В Шевера, Природний заповідник «Михайлівська цілина»	Коломійчук В.П., Лисенко Г.М., Коршикова К.О., Кучер О.О., Шевера М.В. Синантропізація рослинного покриву природного заповідника «Михайлівська цілина». <i>Збереження рослин у зв'язку зі змінами клімату та біологічними інвазіями: матеріали міжнародної наукової конференції</i> (31 березня 2021 р.) – Біла Церква: ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. С. 277-283.
Дослідження сучасного стану флори природного заповідника «Михайлівська цілина», дослідження проводилися на території природного заповідника «Михайлівська цілина» в 2021 році.	-	К.О. Коршикова, Природний заповідник «Михайлівська цілина»	1. На основі зібраних матеріалів сформовано 2 альбоми-визначника (весняний та літній) найпоширеніших вищих судинних рослин, що зустрічаються на території природного заповідника «Михайлівська цілина» за весняний та літній період. 2. Створено колекцію гербарію з найпоширенішими видами рослин, які не мають природоохоронного статусу (150 екземплярів).

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
Сумське обласне управління лісового та мисливського господарства					
1.	*	*	*	*	*
Сумське обласне комунальне агролісогосподарське підприємство «Сумиоблагроліс»					
2.	Роменський район (Липоводолинська територіальна громада та Синівська територіальна громада)	деревина	7430 м³	4922 м³	23
Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський»					
3.	Шосткинський район (Зноб-Новгородська територіальна громада, Середино-Будська міська рада)	збір насіння деревних, чагарникових та трав'янистих рослин	200	-	-
4.	Шосткинський район (Зноб-Новгородська територіальна громада, Середино-Будська міська рада)	вилучення в наукових цілях, за винятком видів, що занесені до Червоної книги України	3500	-	-
5.	Шосткинський район (Зноб-Новгородська територіальна громада, Середино-Будська міська рада)	формування ботанічних колекцій по видам рослин	900	-	1
6.	Шосткинський район (Зноб-Новгородська територіальна громада, Середино-Будська міська рада)	сінокосіння	1 га	1 га	1
7.	Шосткинський район (Зноб-Новгородська територіальна громада)	деревина	5808 м³	3648 м³	4
Гетьманський національний природний парк					
8.	Охтирський район (Охтирське ПНДВ)	пасовища	259 голів	259 голів	3
9.	Охтирський район (Охтирське ПНДВ)	сіножаті	3640 ц	-	-
10.	Охтирський район (Тростянецьке ПНДВ, В. Писарівське ПНДВ)	деревина	36 м³	34,313 м³	1
Природний заповідник «Михайлівська цілина»					
11.	Територія природного заповідника «Михайлівська цілина» окрім абсолютно заповідного степу. (Сумська область, Сумський та Роменський райони (раніше	Вилучення в наукових цілях ресурсів, за винятком видів, що занесені до Червоної книги України та Переліку видів рослин, тварин і грибів, що підлягають особливій охороні на території Сумської області: рослинного світу;	780	138 екз.	1

	Лебединський та Недригайлівський))	збір насіння деревних, чагарникових та трав'янистих рослин	екз. 200 шт.	200 шт.	
12.	Територія природного заповідника «Михайлівська цілина» окрім абсолютно заповідного степу. (Сумська область, Сумський та Роменський райони (раніше Лебединський та Недригайлівський))	Створення протипожежних смуг	118,35 га	57 га	1

* - лісокористувачем даних не надано.

Х. Тваринний світ

Фауна Сумської області представлена 447 видами хребетних тварин, а саме: міноги (круглороти) – 1, риби – 55, земноводні – 11, плазуни – 7, птахи – 296, ссавці – 78 видів. Однією з головних причин багатства фауни Сумщини є географічне розташування території області, що знаходиться на північному сході країни в межах двох фізико-географічних зон – Полісся і Лісостепу.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од	103	103	103
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од	273	273	273
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од	0	0	0
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од	232	232	232
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од	0	0	0
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од	0	0	0
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од	0	0	0

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні станом на 01.01.2022

Таблиця 39

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Бистрянка звичайна російська,	+							

<i>Alburnoides bipuncta</i>								
Вугор річковий, <i>Anguilla anguilla</i>		+						+
Гольян озерний, <i>Phoxinus phoxinus</i>	+							
Йорж Баллона, <i>Gymnocephalus baloni</i>	+							
Йорж-носар, <i>Acerina acerina</i>	+							
Карась звичайний, <i>Carassius carassius</i>	+							
Мінога українська, <i>Eudontomiza mariae</i>	+						+	
Марена звичайна (дніпровська), <i>Barbus barbus</i>	+						+	
Минь річковий, <i>Lota lota</i>	+							
Стерлядь, <i>Acipenser ruthenus</i>	+						+	+
Ялець звичайний, <i>Leuciscus leuciscus</i>	+							
Гадюка Нікольського, або чорна, <i>Vipera nikolskii</i>	+							
Жаба гостроморда, <i>Rana arvalis</i>		+						
Кумка звичайна, <i>Bombina bombina</i>		+						
Мідянка європейська, <i>Coronella austriaca</i>	+	+						
Рахкавка звичайна, <i>Hyla arborea</i>		+						
Ропуха зелена, <i>Bufo viridis</i>		+						
Тритон гребенястий, <i>Triturus cristatus</i>		+						
Часничниця (землянка) звичайна, <i>Pelobates fuscus</i>		+						
Черепаша болотяна, <i>Emys orbicularis</i>		+					+	+
Ящірка прудка, <i>Lacerta agilis</i>		+						
Балабан, <i>Falco cherrug</i>	+	+					+	+
Баранець великий, <i>Gallinago media</i>	+	+						+
Баранець звичайний, <i>Gallinago gallinago</i>		+						
Бджолоїдка, <i>Merops apiaster</i>		+						
Берестянка звичайна,		+						

<i>Hippolais icterina</i>								
Берестянка мала, <i>Hippolais caligata</i>		+						
Беркут, <i>Aquila chrysaetos</i>	+	+						
Боривітер звичайний, <i>Falco tinnunculus</i>		+						
Бугай, <i>Botaurus stellaris</i>		+						
Бугайчик, <i>Ixobrychus minutus</i>		+						
Вивільга, <i>Oriolus oriolus</i>		+						
Вівсянка звичайна, <i>Emberiza citrinella</i>		+						
Вівсянка лучна, <i>Emberiza aureola</i>		+						+
Вівсянка очеретяна, <i>Emberiza schoeniclus</i>		+						
Вівсянка чорноголова, <i>Emberiza melanocephala</i>	+	+						
Вівчарик весняний, <i>Phylloscopus trochilus</i>		+						
Вівчарик жовтобровий, <i>Phylloscopus sibilatrix</i>		+						
Вівчарик зелений, <i>Phylloscopus trochiloides</i>		+						
Вівчарик-ковалик, <i>Phylloscopus collybita</i>		+						
Вільшанка, <i>Erithacus rubecula</i>		+						
Волове очко, <i>Troglodytes troglodytes</i>		+						
Гагара червоношия, <i>Gavia stellata</i>		+						
Гагара чорношия, <i>Gavia arctica</i>		+					+	
Гаїчка болотяна, <i>Parus palustris</i>		+						
Гаїчка-пухляк, <i>Parus montanus</i>		+						
Галагаз, <i>Tadorna tadorna</i>		+						
Глушець (глухар), <i>Tetrao urogallus</i>	+	+						
Гоголь, <i>Bucephala clangula</i>	+							
Голуб-синяк, <i>Columba oenas</i>	+							
Горихвістка звичайна, <i>Phoenicurus</i>		+						

<i>phoenicurus</i>								
Горихвістка чорна, <i>Phoenicurus ochruros</i>		+						
Горіхівка, <i>Nucifraga caryocatactes</i>		+						
Гриф чорний, <i>Aegypius monachus</i>	+	+						+
Грицик великий, <i>Limosa limosa</i>							+	+
Дерихвіст степовий, <i>Glareola nordmanni</i>	+	+					+	+
Деркач, <i>Crex crex</i>		+						+
Дрізд гірський, <i>Turdus torquatus</i>		+						
Дрімлюга, <i>Caprimulgus europaeus</i>		+						
Дрохва, <i>Otis tarda</i>	+	+					+	+
Дятел білоспинний, <i>Dendrocopos leucotos</i>	+	+						
Дятел звичайний, <i>Dendrocopos major</i>		+						
Дятел середній, <i>Dendrocopos medius</i>		+						
Дятел сирійський, <i>Dendrocopos syriacus</i>		+						
Жайворонок рога- тий, <i>Eremophila alpestris</i>		+						
Жайворонок степо- вий, <i>Melanocorypha calandra</i>		+						
Жовна зелена, <i>Picus viridis</i>	+	+						
Жовна сива, <i>Picus canus</i>		+						
Жовна чорна, <i>Dryocopus martius</i>		+						
Журавель сирій, <i>Grus grus</i>	+	+						
Журавель степовий, <i>Anthropoides virgo</i>	+	+						
Зеленяк, <i>Chloris chloris</i>		+						
Зимняк, <i>Buteo lagopus</i>		+						
Змієїд, <i>Circaetus gallicus</i>	+	+						
Золотомушка жовто- чуба, <i>Regulus regulus</i>		+						
Казарка білощока, <i>Branta leucopsis</i>		+						
Казарка червоно- вола, <i>Rufibrenta ruficollis</i>	+	+					+	+
Казарка чорна,							+	

<i>Branta bernicla</i>								
Кам'янка звичайна, <i>Oenanthe oenanthe</i>		+						
Кам'янка попеляста, <i>Oenanthe isabellina</i>		+						
Канюк звичайний, <i>Buteo buteo</i>		+						
Канюк степовий, <i>Buteo rufinus</i>	+	+					+	
Квак, <i>Nycticorax nycticorax</i>		+						
Кібчик, <i>Falco vespertinus</i>		+					+	+
Кобилочка річкова, <i>Locustella fluviatilis</i>		+						
Кобилочка солов'їна, <i>Locustella luscinioides</i>		+						
Кобилочка-цвіркун, <i>Locustella naevia</i>		+						
Коловодник болотяний, <i>Tringa glareola</i>		+						
Коловодник лісовий (чорниш), <i>Tringa ochropus</i>		+						
Коловодник ставковий, <i>Tringa stagnatilis</i>	+	+						
Коноплянка, <i>Acanthis cannabina</i>		+						
Косар, <i>Platalea leucorodia</i>	+	+						
Костогриз, <i>Coccothraustes coccothraustes</i>		+						
Кр'ячок білокрилий, <i>Chlidonias leucopterus</i>		+						
Крем'яшник, <i>Arenaria interpres</i>		+						
Крех малий, <i>Mergus albellus</i>		+						
Крех середній, <i>Mergus serrator</i>	+							
Кречет, <i>Falco rusticolus</i>		+						
Кропив'янка прудка, <i>Sylvia curruca</i>		+						
Кропив'янка рябог- руда, <i>Sylvia nisoria</i>		+						
Кропив'янка садова, <i>Sylvia borin</i>		+						
Кропив'янка сіра, <i>Sylvia communis</i>		+						
Кропив'янка чорно- голова, <i>Sylvia atricapilla</i>		+						

Крутиголовка, <i>Jynx torquilla</i>		+						
Крячок білокрилий, <i>Chlidonias leucopterus</i>		+						
Крячок білощокий, <i>Chlidonias hybrida</i>		+						
Крячок каспійський, <i>Hydroprogne caspia</i>	+	+						
Крячок малий, <i>Sterna albifrons</i>	+	+						
Крячок полярний, <i>Sterna paradisaea</i>		+						
Крячок річковий, <i>Sterna hirundo</i>		+						
Крячок чорний, <i>Chlidonias niger</i>		+						
Кулик-довгоніг, <i>Himantopus himantopus</i>	+	+						
Кулик-сорока, <i>Haematopus ostralegus</i>	+							
Кульон великий, <i>Numenius arquata</i>	+							+
Кульон середній, <i>Numenius phaeopus</i>	+							
Куріпка сіра, <i>Perdix perdix</i>							+	
Ластівка берегова, <i>Riparia riparia</i>		+						
Ластівка міська, <i>Delichon urbica</i>		+						
Ластівка сільська, <i>Hirundo rustica</i>		+						
Лебідь-кликун, <i>Cygnus cygnus</i>		+						
Лебідь-шипун, <i>Cygnus olor</i>							+	
Лелека білий, <i>Ciconia ciconia</i>		+						
Лелека чорний, <i>Ciconia nigra</i>	+	+						
Лунь лучний, <i>Circus pygargus</i>	+	+						
Лунь очеретяний, <i>Circus aeruginosus</i>		+						
Лунь польовий, <i>Circus cyaneus</i>	+	+						
Лунь степовий, <i>Circus macrorus</i>	+	+					+	+
Мартин каспійський, <i>Larus ichthyetus</i>	+							
Мартин малий, <i>Larus minutus</i>		+						
Могильник, <i>Aquila</i>	+	+						+

<i>heliaca</i>								
Мородунка, <i>Xenus cinereus</i>		+						
Мухоловка білошия, <i>Ficedula albicollis</i>		+						
Мухоловка мала, <i>Ficedula parva</i>		+						
Мухоловка сіра, <i>Muscicapa striata</i>		+						
Мухоловка строката, <i>Ficedula hypoleuca</i>		+						
Набережник (переві- зник), <i>Actitis ypoleucos</i>		+						
Нерозень, <i>Anas strepera</i>	+							
Огар, <i>Tadorna ferruginea</i>	+	+					+	
Одуд, <i>Uria eops</i>		+						
Омелюх, <i>Bombicilla garrulus</i>		+						
Орел-карлик, <i>Hieraaetus pennatus</i>	+	+						
Орлан-білохвіст, <i>Haliaeetus albicilla</i>	+	+						
Орябок (рябчик), <i>Tetrastes bonasia</i>	+							
Осоїд, <i>Pernis apivorus</i>		+						
Очеретянка велика, <i>Acrocephalus arundinaceus</i>		+						
Очеретянка лучна, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		+						
Очеретянка прудка, <i>Acrocephalus paludicola</i>	+	+					+	+
Очеретянка садова, <i>Acrocephalus dumetorum</i>		+						
Очеретянка ставкова, <i>Acrocephalus scirpaceus</i>		+						
Очеретянка чагарни- кова, <i>Acrocephalus palustris</i>		+						
Пастушок, <i>Rallus aquaticus</i>							+	
Пелікан рожевий, <i>Pelecanus onocrotalus</i>	+	+						
Підкоришник зви- чайний, <i>Certhia familiaris</i>		+						
Підорлик великий, <i>Aquila clanga</i>	+	+					+	+

Підорлик малий, <i>Aquila pomarina</i>	+	+						
Підсоколик великий, <i>Falco subbuteo</i>		+						
Підсоколик малий, <i>Falco columbarius</i>		+						
Пірникоза мала, <i>Podiceps ruficollis</i>		+						
Пірникоза сірощока, <i>Podiceps grisegena</i>		+						
Пірникоза червоно- шия, <i>Podiceps auritus</i>		+						
Пірникоза червоно- шия, <i>Podiceps auritus</i>		+						
Пірникоза чорно- шия, <i>Podiceps nigricollis</i>		+						
Пісочник великий, <i>Charadrius hiaticula</i>	+	+						
Пісочник ма- лий, <i>Charad-rius dubius</i>		+						
Плавунець круглો- дзьобий, <i>Phalaropus lobatus</i>		+						
Плиска біла, <i>Motacilla alba</i>		+						
Плиска жовта, <i>Motacilla flava</i>		+						
Плиска жовтоголова, <i>Motacilla citreola</i>		+						
Плиска чорноголова, <i>Motacilla feldegg</i>		+						
Побережник білий, <i>Calidris alba</i>		+						
Побережник білох- востий, <i>Calidris temminckii</i>		+						
Побережник болотя- ний, <i>Limicola falcinellus</i>		+						
Побережник малий, <i>Calidris minuta</i>		+						
Побережник черво- ногрудий, <i>Calidris ferruginea</i>		+						
Побережник чорног- рудий, <i>Calidris alpina</i>		+						
Повзик, <i>Sitta europaea</i>		+						
Погонич звичайний, <i>Porzana porzana</i>		+						
Погонич малий, <i>Porzana parva</i>		+						
Погонич-крихітка, <i>Porzana pusilla</i>		+						

Подорожник лап- ландський, <i>Calcarius</i> <i>lapponicus</i>		+						
Пронурок, <i>Cinclus</i> <i>cinclus</i>		+						
Пугач, <i>Bubo bubo</i>	+	+						
Пуночка, <i>Plectrophenax nivalis</i>		+						
Ремез, <i>Remiz</i> <i>pendulinus</i>		+						
Рибалочка, <i>Alcedo</i> <i>atthis</i>		+						
Саджа, <i>Syrhap-tes</i> <i>paradoxus</i>		+						
Сапсан, <i>Falco peregrinus</i>	+	+						
Сиворакша, <i>Coracias</i> <i>garrulus</i>	+	+					+	+
Синиця блаки- тна, <i>Parus caeruleus</i>		+						
Синиця велика, <i>Parus major</i>		+						
Синиця вусата, <i>Panurus biarmicus</i>		+						
Синиця чорна, <i>Parus</i> <i>ater</i>		+						
Синиця чубата, <i>Parus cristatus</i>		+						
Синьошийка, <i>Luscinia svecica</i>		+						
Сипуха, <i>Tyto alba</i>	+	+						
Сич волохатий, <i>Aegolius funereus</i>	+	+						
Сич хатній, <i>Athene</i> <i>noctua</i>		+						
Сичик-горобець <i>Glaucidium</i> <i>passerinum</i>	+	+						
Скопа, <i>Pandion</i> <i>haliaetus</i>	+	+						
Слуква (вальдшнеп), <i>Scolopax rusticola</i>							+	
Смеречник, <i>Pinicola</i> <i>enucleator</i>		+						
Сова біла, <i>Nyctea</i> <i>scandiac</i>		+						
Сова болотяна, <i>Asio</i> <i>flammeus</i>	+	+						
Сова довгохвоста, <i>Strix uralensis</i>	+	+						
Сова сіра, <i>Strix aluco</i>		+						
Сова яструбина, <i>Surnia</i> <i>ulula</i>		+						
Совка, <i>Otus scops</i>	+	+						

Соловейко східний, <i>Luscinia luscinia</i>		+						
Сорокопуд сірий, <i>Lanius excubitor</i>	+	+						
Сорокопуд терновий, <i>Lanius collurio</i>		+						
Сорокопуд чорноло- бий, <i>Lanius minor</i>		+						
Стерв'ятник, <i>Neophron percnopterus</i>	+	+					+	+
Тетерук, <i>Lyrurus tetrix</i>	+							
Тинівка лісова, <i>Prunella modularis</i>		+						
Трав'янка лучна, <i>Saxicola rubetra</i>		+						
Трав'янка чорного- лова, <i>Saxicola orquata</i>		+						
Фламініго, <i>Phoenicopterus roseus</i>		+						
Хохітва, <i>Otis tetrax</i>	+	+					+	+
Чайка, <i>Vanellus vanellus</i>							+	
Чапля руда, <i>Ardea purpurea</i>		+						
Чапля сіра, <i>Ardea cinerea</i>							+	
Чепура велика, <i>Egretta alba</i>		+						
Чепура мала, <i>Egretta garzetta</i>		+						
Чернь білоока, <i>Aythya nyroca</i>	+						+	+
Чернь морська, <i>Aythya marila</i>								+
Чернь червоно- дзьоба, <i>Netta rufina</i>	+							
Чечевиця, <i>Caprodacus erythrinus</i>		+						
Чечітка біла, <i>Acanthis hornemanni</i>		+						
Чечітка звичайна, <i>Acanthis flammea</i>		+						
Чиж, <i>Spinus spinus</i>		+						
Шишкар ялиновий, <i>Loxia curvirostra</i>		+						
Шпак рожевий, <i>Sturnus roseus</i>	+	+						
Шуліка чорний, <i>Milvus migrans</i>	+	+					+	
Щеврик лісовий, <i>Anthus trivialis</i>		+						
Щеврик лучний,		+						

<i>Anthus pratensis</i>								
Щеврик польовий, <i>Anthus campestris</i>		+						
Щеврик червоногрудий, <i>Anthus cervinus</i>		+						
Щедрик, <i>Serinus serinus</i>		+						
Щиглик, <i>Carduelis carduelis</i>		+						
Яструб великий, <i>Accipiter gentilis</i>		+						
Яструб малий, <i>Accipiter nisus</i>		+						
Ведмідь бурий, <i>Ursus arctos</i>	+	+						
Вечірниця велетенська, <i>Nyctalus lasiopterus</i>	+	+					+	+
Вечірниця мала, <i>Nyctalus leisleri</i>	+	+						
Вечірниця руда (до- зріла), <i>Nyctalus noctula</i>	+	+						
Видра річкова, <i>Lutra lutra</i>	+	+					+	+
Вовк, <i>Canis lupus</i>		+					+	
Вухань звичайний, <i>Plecotus auritus</i>	+	+						
Горностай, <i>Mustela erminea</i>	+							
Заєць білий, <i>Lepus timidus</i>	+							
Зубр, <i>Bison bonasus</i>	+						+	+
Лилик двоколірний, <i>Vespertilio murinus</i>	+	+						
Лилик північний, <i>Eptesicus nilsoni</i>	+	+						
Лилик пізній, <i>Eptesicus serotinus</i>	+	+						
Мишівка лісова, <i>Sicista betulina</i>	+	+						
Мишівка степова, <i>Sicista subtilis</i>	+	+					+	
Нічниця водяна, <i>Myotis daubentonii</i>	+	+						
Нічниця північна, <i>Myotis brandti</i>	+	+						
Нічниця ставкова, <i>Myotis dasycneme</i>	+	+					+	+
Нетопир карликовий, <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	+							
Нетопир лісовий, <i>Pipistrellus nathusii</i>	+	+						
Нетопир пігмей, <i>Pipistrellus pygmaeus</i>	+	+						

Нетопир середземний, або білосмугий, <i>Pipistrellus kuhli</i>	+	+						
Норка європейська, <i>Mustela lutreola</i>	+	+					+	+
Рись звичайна, <i>Lynx lynx</i>	+							
Рясоніжка мала, <i>Neomys anomalus</i>	+							
Строкатка степова, <i>Lagurus lagurus</i>	+							
Тушкан великий, <i>Allactaga major</i>	+							+
Тхір лісовий, <i>Mustela (Putorius) putorius</i>	+							
Тхір степовий, <i>Mustela (Putorius) eversmannii</i>	+	+						
Ховрах крапчастий, <i>Spermophilus suslicus</i>	+	+					+	+
Хом'як звичайний, <i>Cricetus cricetus</i>	+	+						
Хохуля звичайна, або руська, <i>Desmana moschata</i>	+	+					+	+
Усього	103	232	0	0	0	0	35	29

Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2			3			4		
-	-			-			-		

Такі дослідження в області не проводились

Інформація про чужорідні види тварин

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Монорій фараоновий, або фараонова мурашка (<i>Monomorium pharaonis</i>)	У населених пунктах. Малочисельний
Гіфантрія біла, або американський білий метелик (<i>Huphantria cunea</i>)	У лісових насадженнях, лісосмугах, в зелених насадженнях населених пунктів. Спостерігається чітка тенденція до збільшення чисельності та просторового поширення
Лептинотарза десятизмуга, або колорадський жук (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Багаточисельний. Масовий шкідник пасльонових культур. Чисельність регулюється місцевим населенням.
Гармонія азійська (<i>Harmonia axyridis</i>)	Високоінвазивний вид. Інтенсивно поширюється територією області. Масові скупчення спостерігаються на початку осіннього сезону. Загрози пов'язані з інвазією вивчаються
Скутигера хатня (<i>Scutigera coleoptrata</i>)	У населених пунктах. Рідкісний

Камерарія каштанова, або каштанова міль (<i>Cameraria ohridella</i>)	У населених пунктах. Місцями багато чисельний
Літогліф звичайний (<i>Lithoglyphus naticoides</i>)	Поширений вид черевоногих молюсків з досить великою чисельністю. На ділянках р. Ворскла з мінімальним антропогенним впливом середня кількість літогліфусів досягає 160 екз./м². У місцях водопоїв та бродів великої рогатої худоби чисельність виду скорочується і становить 6 екз./м² (Бабко Р.В., Гапонова Л.П. Вплив антропогенних факторів на розповсюдження молюсків у річці Ворсклі // Проблеми р. Ворскли: мат-ли міжнародного науково-практ. семінару «Роль національних парків в навчально-виховній роботі». – Охтирка, 2002. – С. 18-20)
Чебачок амурський (<i>Pseudorasbora parva</i>)	Поширений у значній кількості невеликих стоячих водойм, у більшості районів області. Даний вид становить небезпеку для аборигенної іхтіофауни, конкуруючи з деякими видами на трофічному рівні, витісняє та займає їхні екологічні ніші
Бичок-бабка (<i>Neogobius fluviatilis</i> Pallas, 1814)	Раніше дуже рідкісний вид Ворскли (Мерзлякин И.Р. Круглоротые и рыбы р. Ворсклы (предварительное сообщение) // Проблеми р. Ворскли: Мат-ли Міжнарод. науково-практ. семінару «Роль національних парків в навчально-виховній роботі». – Охтирка, 2002. – С. 23-25), нині – досить звичайний. В останній час поширився в нижню та середню течію р. Боромля
Білий амур (<i>Ctenopharyngodon idella</i>)	Інтродукований вид. Спостерігається в ставках і річках
Карась китайський (<i>Carassius auratus</i>)	Зустрічаються переважно в Придеснянській частині НПП «Деснянсько-Старогутський», потребують додаткових заходів контролю
Білий товстолобик (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>)	Інтродукований вид. Спостерігається в ставках і річках
Ротань (<i>Perccottus glenii</i>)	Зустрічаються переважно в Придеснянській частині НПП «Деснянсько-Старогутський», потребують додаткових заходів контролю
Горлиця садова (<i>Streptopelia decaocto</i>)	У населених пунктах. Малочисельний.
Горихвістка чорна (<i>Phoenicurus ochrurus</i>)	У населених пунктах. Має тенденцію до заселення нових територій
Щедрик (<i>Serinus serinus</i>)	У населених пунктах. Рідкісний
Нетопир білосмутий, або середземний (<i>Pipistrellus kuhlii</i>)	У населених пунктах. Рідкісний
Собака єнотоподібний (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	У заплавах річок. Рідкісний. Інтродукований вид
Норка американська (<i>Mustela vison</i>)	У заплавах річок. Досить звичайний
Ондатра (<i>Ondatra zibethicus</i>)	У заплавах річок. Малочисельний. Спостерігається в низці заплавних озер р. Сейм Конотопського району
Миша хатня (<i>Mus musculus</i>)	Синантропний адвентивний вид, що здійснює регулярні сезонні міграції із будівель людини у природне середовище навесні і назад восени
Пацюк мандрівний (<i>Rattus norvegicus</i>)	Адвентивний вид, здійснює сезонні міграції із людських будівель у природне середовище навесні і назад восени

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4
Зубр	52	54	64

Лось	239	226	228
Олень благородний	793	779	777
Олень плямистий	197	203	205
Козуля	6117	6296	6333
Кабан	626	965	1233
Заєць-русак	35569	36326	36020
Лисиця	1488	1507	1435

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2019	Олень благородний	53	25	25	3	Відсутні замовники
	Олень плямистий	6	7	6	-	
	Козуля	423	378	348	21	
	Кабан	72	32	27	8	
2020	Олень благородний	50	34	26	1	Відсутні замовники
	Олень плямистий	6	6	3	2	
	Козуля	419	418	372	10	
	Кабан	115	108	54	7	
2021	Олень благородний	50	58	33	1	Відсутні замовники
	Олень плямистий	6	6	4	2	
	Козуля	425	425	397	12	
	Кабан	144	158	99	5	

Динаміка вилову риби

Таблиця 44

Рік	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3	4

Примітка: промисловий лов риби в Сумській області не ведеться

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2019 рік	344
2020 рік	308
2021 рік	399

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень
щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу,
у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України
у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Таблиця 46

Назва, тер- міни та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінан- су- вання	Викона- вець /викона- вці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо резуль- тати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин			
1. Зимовий маршрутний облік ссавців у Старогут- ському лісо- вому масиві	У ме- жах кош- то- рису на 2021 рік	Націона- льний природ- ний парк «Деснян- сько-Ста- рогут- ський»	Результати опубліковані в Літопису природи за 2021 рік
2. Облік тете- рукових пта- хів в Старо- гутській час- тині парку			
3. Спостере- ження за міг- рацією птахів на території ВБУ «За- плава Десни» протягом вес- няно-осін- нього сезону			
Дослідження дрібних ссав- ців Сеймсь- кого РЛП	-	І.Р. Мерз- лікін, Сумський держав- ний педа- гогічний універси- тет ім. А.С.Ма- каренка	Виявлено видовий склад і чисельність дрібних ссавців Сеймсь- кого РЛП. 1. Мерзлікін І. Р. Деякі дані по дрібним ссавцям Сеймського ре- гіонального ландшафтного парку (Сумська область) // Матері- али до Атласу ссавців України / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 20. – Київ, 2021. – С. 154.
Дослідження ссавців Во- рожбян- ського гідро- логічного за- казника на території Сумської об- ласті	-	І.Р. Мерз- лікін, А. В. Мі- шта, Сумський держав- ний педа- гогічний універси- тет ім. А.С.Ма- каренка	Виявлено видовий склад і чисельність ссавців Ворожбянського гідрологічного заказника. 1. Мерзлікін І. Р., Мішта А. В. Ссавці Ворожбянського гідроло- гічного заказника (Сумська область) // Матеріали до Атласу сса- вців України / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 20. – Київ, 2021. –С. 159-163.

Дослідження поширення амфібій і плазунів, занесених до Бернської конвенції, на території Сумської області	-	І.Р. Мерзлікін, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка	Виявлено поширення амфібій і плазунів, занесених до Бернської конвенції, на території Сумської області. 1. Мерзлікін І. Р. Знахідки амфібій і плазунів, занесених до Бернської конвенції, на території Сумської і Чернігівської областей // Збірка «Поширення раритетних видів біоти України». Київ, 2021.
Моніторинг популяцій рідкісних видів комах на території Гетьманського національного природного парку	-	О. В. Говорун, О. М. Дугіна, Гетьманський національний природний парк	1.Говорун О.В., Заїка М.П. Результати дослідження метеликів-вогнівков (Lepidoptera, Pyralidae) на території Гетьманського національного природного парку у 2020 році //Актуальні проблеми дослідження довкілля. Збірник наукових праць (За матеріалами IX Міжнародної наукової конференції, 25-27 травня 2021 р., м Суми) СумДПУ імені А.С.Макаренка – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – с.16-21. https://pgf.sspu.edu.ua/images/2021/zbirnik_aktualni_2021_original_12655.pdf 2. Літопис природи. 3. О.М. Дугіною здійснювалися експедиційні виїзди на території Гетьманського НПП та околиць проводяться з кінця квітня місяця з регулярністю приблизно 10 днів по таким пунктам: Тростянецький р-н, окол. с. Зарічне, с. Климентове, с. Білка, с. Кам'янка, с. Боромля, с. Нововасилівка, с. Новгородське, с. Хухра; Охтирський р-н: окол. с. Чернеччина, с. Буймерівка, с. Подол, с. Пристань, с. Вирівка. Вході польових досліджень зібрано матеріали по фауні комах родин Coleoptera, Lepidoptera та матеріали по фауні та екології комах родини Hymenoptera на території Гетьманського НПП і прилеглих ділянках
Моніторинг видового складу та чисельності риб Гетьманського національного природного парку	-	Ю.К. Куцоконь, Гетьманський національний природний парк	1. Данильченко О.С., Куцоконь Ю.К., Ляшенко В.А., Панченко С.М. Вплив греблі біля с. Куземин Охтирського району на рослинний і тваринний світ у р. Ворскла. Праці Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського. 2021. Вип. 17 (31). С. 49-57
Вивчення видового різноманіття, розміщення та чисельності птахів у зоні розташування Гетьманського національного природного парку	-	М. П. Книш, Гетьманський національний природний парк	1. Літопис природи 2. М.П. Книшем поповнено фактичні дані і узагальнено інформацію з розмноженню дуплогнізних птахів у штучних гніздівлях, по рідкісних видах тварин Гетьманського НПП
Моніторинг популяції білих лелек (Ciconia ciconia) на ділянці		О.Ю. Скляр, Гетьманський національний	1.Літопис природи. 2. О.Ю. Скляр провів моніторинг гнізд лелеки білого і визначив успішність розмноження у селищі Велика Писарівка

«Велика Писарівка»		природний парк	
Заходи охорони та відновлення тваринного світу			
Створення та розміщення біля території природного заповідника «Михайлівська цілина» штучних будинків для комах	-	Г. І. Вертель, І. Р. Мерзлікін, Природний заповідник «Михайлівська цілина»	Встановлено будиночки з очерету, розміщені в п'яти локаціях, успішно заселені комахами.
Створення та розміщення біля території польового офісу заповідника штучних гніздівель для птахів	-	Г. І. Вертель, І. Р. Мерзлікін, Природний заповідник «Михайлівська цілина»	Розміщено 4 штучних гніздівлі для дрібних птахів, заселеність станом на 2021 рік не встановлена
Створення та розміщення біля території польового офісу заповідника штучних гніздівель для комах		О.В. Говорун, Природний заповідник «Михайлівська цілина»	Будиночки з очерету, розміщені на восьми локаціях, успішно заселені комахами
На протязі I-IV кварталу 2021 року службою державної охорони НПП «Деснянсько-Старогутський» проводилось щоденно патрулювання території парку та біотехнічні заходи	У межах кошторису на 2021 рік	НПП «Деснянсько-Старогутський»	Результати опубліковані в Літопису природи за 2021 рік

XI. Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2022 на території Сумській області налічується 309 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 179225,731 га, що становить 7,52 % від площі області («показник заповідності»). Сучасна мережа природно-заповідних об'єктів включає 19 об'єктів загальнодержавного значення площею

50,5 тис. га (28,15 %) та 272 об'єктів місцевого значення площею 128,77 тис. га (71,85 %).

Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/ об'єкта, яку запропоновано створити	Площа, га	Місцезнахо- дження	Підприємство, ус- танова чи органі- зація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
Рішення Сумської обласної ради від 27.04.2001 «Про розширення мережі природно-заповідного фонду місцевого значення» та від 25.05.2003 «Про погодження місць розташування об'єктів»	Національний природний парк «Деснянсько-Старогутський»	3713,53	Зноб-Новгородська селищна рада Шосткинського району Сумської області	ДП «Середино-Будський лісгосп», Зноб-Новгородська селищна рада Шосткинського району Сумської області

Розподіл територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) за їх значенням, категоріями та типами
станом на 01.01.2022

Таблица 48

[illegible]

комплексні	0	0	х	6	31,45	х	6	31,45	х	0,02
ботанічні	1	0,1	х	60	78,8592	х	61	78,9592	х	0,04
зоологічні	1	0	х	0	0	х	1	0	х	х
гідрологічні	1	7	х	37	71,35	х	38	77,35	х	0,04
геологічні	0	0	х	6	13,6384	х	6	13,6384	х	0,01
Заповідні урочища	х	х	х	26	268,40	х	26	268,40	х	0,15
Ботанічні сади	0	0	х	3	17,04	х	3	17,04	х	0,01
Дендрологічні парки	1	21	х	3	5,04	х	4	26,04	х	0,01
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	2	311,66	х	20	326,41	х	22	638,07	х	0,35
Зоологічні парки	0	0	х	0	0	х	0	0	х	0,00
РАЗОМ	19	50455,66	19828,7	290	128769,8678	х	309	179225,731	19828,7	100,00

Динаміка структури природно-заповідного фонду

Таблица 49

[illegible]

Ботанічні сади місцевого значення	3	17,04	3	17,04	3	17,04	3	17,04	3	17,04
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	21	1	21	1	21	1	21	1	21
Дендрологічні парки місцевого значення	3	5,04	3	5,04	3	5,04	3	5,04	3	5,04
Зоологічні парки загальнодержавного значення	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Зоологічні парки місцевого значення	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	2	311,66	2	311,66	2	311,66	2	311,66	2	311,66
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	20	326,41	20	326,41	20	326,41	20	326,41	20	326,41
РАЗОМ	269	176813,42	275	177033,2238	291	178595,6	291	178595,6	309	179225,731
Фактична площа ПЗФ *	-	176813,42		177033,147		178595,6		178595,6		179225,731
% фактичної площі ПЗФ від площі АТО	-	7,419		7,428		7,49		7,49		7,52

* - Сумарна площа територій та об'єктів ПЗФ без урахування площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ.

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 50

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
Водно-болотне угіддя міжнародного значення: «Заплава Десни»	4,27	0,18

ХІІ. Формування екологічної мережі

Екомережа – єдина територіальна система, яка включає ділянки природних ландшафтів, що підлягають особливій охороні, території та об'єкти заповідного фонду, курортні і лікувально-оздоровчі, рекреаційні, водозахисні, пожезахисні території та об'єкти інших типів, що визначаються законодавством України.

Загальна площа екологічної мережі Сумської області складає 1524,05 тис. га, що становить 63,95 % від території області.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1196 «Про затвердження Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі» розроблена Регіональна схема екологічної мережі Сумської області, яка затверджена рішенням Сумської обласної ради від 22.12.2021 «Про затвердження регіональної схеми формування екомережі Сумської області».

Регіональна схеми формування екомережі Сумської області розроблена та затверджена з метою загального покращання стану довкілля, а також умов життя людини через усунення антропогенної фрагментації, що склалася в процесі історичного розвитку суспільства, створення неперервності та функціональної цілісності природного комплексу та посилення за рахунок цього його здатності до самовідновлення.

Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі одиниць адміністративно-територіального устрою регіону

Таблиця 51

№ з/п	Одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га											
				об'єкти ПЗФ	водно-болотні угіддя	відкриті заболочені землі	водоохоронні зони	прибережні захисні смуги	ліси та інші вкриті лісовою площею	курортні та лікувально-оздоровчі території	рекреаційні території	землі під консервацію	відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Сумська область	2383,2	1524,05	190,6	32,2	62,6	295,5	38,56	460,4	0,1	0,3	4,49	5,7	447,7	0

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 51.1

№ за/п	Серійнийномер*	Назва структурного елемента	Назва органу, дата прийняття та номер рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення земельної ділянки	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ								
Ключові території (ядра)								
1.	1кз0СМ	Цілинно-михайлівське		У південній частині області на вододілі Сули та Псла, між селами Катеринівка, Великі Луки та Дружне	980,1	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі сільськогосподарського	Український степовий природний заповідник Національної академії наук	Смарагдовий об'єкт UA0000050 Mykhailivska Tsilyna Nature Rererve Природний заповідник «Михайлівська цілина Ботанічний заказник

						призначення (у мину- лому)	України Землі запасу Катеринівської сільської ради	місцевого значення «Катеринівський» Збережений упродовж 90 ро- ків цілинний лучний степ
2.	2кзПСМ	Битицьке		У східній частині області на правому привододільному схилі р. Псел між селами Стецьківка, Вакалівщина, Храпівщина та Могриця	10993,6	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення	Державне підприємство «Сумське лісове господарство»	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Банний яр» Смарагдовий об'єкт UA0000303 Upper Psel river valley Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело Вакалівське»
3.	3кзОСМ	Біловодське		У південно-західній частині області по долині р. Сула у середній течії між селами Біловод, Бобрик та Садове	3231,1	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі водного фонду	Землі запасу Коржівської сільської ради	Смарагдовий об'єкт UA0000051 Verkhniiosulskyi Гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Біловодський». Територія природно-заповідного фонду, водоохоронна зона, прибережна захисна смуга р. Сула
4.	4 кзІСМ	Великобірське		У північній частині області по правому берегу долини Десни між селами Пирогівка, Собич та Чапліївка	9082,2	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі водного фонду	Державне підприємство «Шосткинське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000147 Verhnie Podesennia Лісовий заказник загальнодержавного значення «Великий бір» Прибережні захисні смуги, водоохоронні зони
5.	5кзПСМ	Ворсклянське		У південній частині області по	9262,1	Землі природно-заповідного та	Національний природний	Смарагдовий об'єкт UA0000042 Hetmanskyi

				долині р. Ворскла між м. Охтирка, с.Кириківка, с. Кам'янське та Катанське		іншого природоохоронного призначення, землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення	парк «Гетьманський», Державне підприємство «Тростянецьке лісове господарство», Державне підприємство «Охтирське лісове господарство»	National Nature Park
6.	6кз0СМ	Гудимівсько-Андріяшівське		У південно-західній частині області по долині р. Сула, між селами Гудими, Андріяшівка та Глинськ	1550,1	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення	Державне підприємство «Роменське лісове господарство», Андріяшівська сільська рада, Глинська сільська рада Роменського району	Смарагдовий об'єкт UA0000051 Verkhniiosulskyi Гідрологічний заказники загальнодержавного значення «Біловодський»
7.	7кз1СМ	Очкинське		У крайній північно-західній частині області, по правому берегу Десни, на північ від с. Очкине та на південь від с. Василівка	4604,5	Землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення	Державне підприємство «Середино-Будське лісове господарство», Десянсько-Старогутський національний природний парк	Смарагдовий об'єкт UA0000038 Desniansko-Starohutskyi National Nature Park Смарагдовий об'єкт UA0000062 Smiatsko-Znobivskyi Національний природний парк «Десянсько-Старогутський». Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги
8.	8кз1СМ	Старогутське		У крайній північній частині області в районі сіл Стара Гута, Карпаченкове, Білоусівка та Василівка	8881,1	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського	Національний природний парк «Десянсько-Старогутський»	Смарагдовий об'єкт UA0000038 Desniansko-Starohutskyi National Nature Park Національний природний парк

						призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення		«Десянсько-Старогутський», прибережні захисні смуги, водоохоронні зони
9.	9кзІСМ	Шалигінське		У східній частині області по лівому схилу долини р. Клевень в районі сіл Старикове, Шалигине, Сосновка	2740,0	Землі водного фонду, землі природно заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	Землі державної власності, Державне підприємство «Глухівське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000049 Shalyhynskiy Zakaznyk Загальнодержавний ландшафтний заказник «Шалигінський»
10.	10кзІСМ	Есманське		У північній частині області по долині р. Есманьта привододільних схилах, поблизу сіл Слоут, Землянка, Шевченкове, Воронеж	8265,1	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення	Державне підприємство «Глухівське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000052 Verkhnioesmanskiy Zakaznyk Ландшафтний заказник місцевого значення «Верхньоесманський». Прибережні захисні смуги, водоохоронні зони
11.	11кзІСМ	Спадщанське		У центральній частині області по лівому берегу р. Звань поблизу сіл Сафонівка, Зозулине, Нова Шарпівка	3017,5	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі водного фонду	Державне підприємство «Конотопське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000048 Serednioseimskiy Regionalnyi landshaftnyi park «Сеймський». Гідрологічний заказники місцевого значення «Бобрицький»

Сполучні території (коридори)								
1.	1сзІСМ	Ворсклянький		У південній частині області долині р. Ворскла	14018,4	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає «Ямненське», «Тростянецьке», «Хухрянське» ядра місцевого значення із «Ворсклянським» ядром загальнодержавного значення
2.	2сзІСМ	Деснянський		У північно-західній частині області по долині р. Десни	40732,9	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядра загальнодержавного значення «Очкинське» та «Старогутське», а також Знобівське ядро місцевого значення
3.	3сзІСМ	Псельський		У південній частині області по долині р. Псел	65053,2	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро загальнодержавного значення «Битицьке», ядра місцевого значення «Зацернівське», «Краснопільське», «Низівське», «Бобрицьке», «Межирицьке»
4.	4сзІСМ	Сеймський		У центральній частині області по долині р. Сейм	70002,9	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро загальнодержавного значення «Спадчанське» з ядрами місцевого значення – «Верхньосеймське», «Молчанське», «Новомутинське»

МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

Ключові території (ядра)

1.	12кмПСМ	Бобрицьке		У південно-східній частині області про правому берегу долини р. Псел між селами Бобрік на півдні, с. Токарі на півночі та м. Лебедин і с.Будилка на сході	10488,5	Землі лісогосподарського призначення	Державне підприємство «Лебединське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000303 Upper Pselriver valley Прибережні захисні смуги, водоохоронні зони
2.	13кмПСМ	Зацернівське		У східній частині області на вододілі та схилах річок Сироватка та Псел, поблизу сіл Марченки, Бездрик, Железняк	6166,6	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду	Державне підприємство «Краснопільське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000303 Upper Pselriver valley. Заповідне урочище загальнодержавного значення «Захаревська дача»
3.	14кмОСМ	Коровинське		У південно-західній частині області по долині та правому схилу р. Сула поблизу сіл Коровинці та Малі Будки	1870,6	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарсько-го призначення	Державне підприємство «Роменське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000051 Verkhni osulskyi. Гідрологічний заказник місцевого значення «Недригайлівський»
4.	15кмПСМ	Краснопільське		У південно-східній частині області по правому схилу річкової долини Сироватки, між селами Самоїтівка та Наумівка, на північ від смт. Краснопілля	2921,3	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісового фонду	Державне підприємство «Краснопільське лісове господарство»	Заповідне урочище «Краснопільське», «Ділянка лісу-1»
5.	16кмПСМ	Межиріцьке		У південній частині області по правому схилу р. Псел,	3902,3	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного	Державне підприємство «Лебединське	Смарагдовий об'єкт UA0000303 Upper Psel river valley.

				поблизу сіл Межиріч, Ворожба та Ступки		призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду	лісове господарство»	Гідрологічний заказник місцевого значення «Шелехівський». Пам'ятка природи загальнодержавного значення «Озеро Шелехівське»
6.	17кмІСМ	Низівське		У південній частині області по лівому схилу долини та заплаві Псла між с. Ворожба на заході та с. Нижня Сироватка на сході	3992,1	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення	Державне підприємство «Сумське лісове господарство», Державне Підприємство «Лебединське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000303 Upper Psel river valley. Ландшафтний заказник місцевого значення «Ворожбянський». Орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Журавлинний». Гідрологічний заказник місцевого значення «Галине болото». Водоохоронна зона та прибережна захисна смуга р. Псел
7.	18кмІСМ	Прудищанське		У північній частині області по заплаві та схилах долини р. Івотка, між селами Антонівка, Паліївка, Шатрище та Ямпіль	11450,2	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення	Державне підприємство «Свеське лісове господарство». Землі запасу Шатрищенської сільської ради	Смарагдовий об'єкт UA0000147 Verhnie Podesennia. Ландшафтний заказник місцевого значення «Прудищанський». Прибережна захисна смуга, водоохоронна зона
8.	19км0СМ	Хорольське		У південно-західній частині області по долині р. Хорол, поблизу сіл Русанівка, Лучка, на південь від смт. Липова Долина	924,4	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Державне підприємство «Роменське лісове господарство», Лучанська сільська рада, Русанівська сільська рада	Зоологічний заказник місцевого значення «Русанівський». Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги

9.	20кмІСМ	Хухрянське		У південній частині області по заплаві р. Ворскла, поблизу сіл Лутище, Хухра, Журавне	3012,7	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення	Державне підприємство «Охтирське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000042 Hetmanskyi National Nature Park Гетьманський національний природний парк. Гідрологічний заказники загальнодержавного значення «Хухрянський»
10..	21кмІСМ	Тростянецьке		У південній частині області по правому схилу долини р. Ворскла, на захід від м. Тростянець	7044,0	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення	Державне підприємство «Тростянецький лісгосп»	Смарагдовий об'єкт UA0000042 Hetmanskyi National Nature Park. Заповідне урочище «Нескучанська дача», «Красне». Гетьманський національний природний парк
11.	22кмІСМ	Богданівське		У північній частині області на північний захід від м. Шостка	1488,1	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення	Державне підприємство «Шосткинське лісове господарство»	Смарагдовий об'єкт UA0000053 Bohdanivskyi Zakaznyk. Лісовий заказник місцевого значення «Богданівський» Водоохоронна зона, прибережна захисна смуга
12.	23кмІСМ	Верхньосеймське		У центральній східній частині області по правому схилу долини р. Вир, поблизу сіл Тьоткине, Манухівка, Вирки	3189,2	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі водного фонду	Державне підприємство «Сумський лісгосп».	Смарагдовий об'єкт UA0000048 Serednioseimskyi. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Середньосеймський». Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги.
13.	24км0СМ	Верхньосульське		У південно-західній частині області по заплаві і правому	3183,2	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного	Державне підприємство «Роменське	Смарагдовий об'єкт UA0000051 Verkhniosulskyi.

				схилу долини р. Сула		призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення	лісове господарств»	Гідрологічний заказник місцевого значення «Верхньосульський»
14.	25кмІСМ	Знобівське		У північно-східній частині області по правому берегу долини р. Знобівка	2848,9	Землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі водного фонду	Державне підприємство «Середино-Будське лісове господарство»	Прибережні захисні смуги, водоохоронні зони р. Знобівки
15.	26кмІСМ	Молчанське		У центральній частині області по правому схилу долини Сейму, поблизу сіл Линове, Юр'єве	2961,7	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Державне підприємство «Конотопський лісгосп»	Смарагдовий об'єкт UA0000048 Sernioseimskyi. Ландшафтний заказник місцевого значення «Молчанський», гідрологічний заказник місцевого значення «Юр'ївський», ландшафтний заказник місцевого значення «Монастирський ліс», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Новослобідські дуби». Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги
16.	27кмІСМ	Новомутинське		У центральній частині області по лівій частині заплави р. Сейм, поблизу сіл Желдаки, Бочечки, Козацьке	15119,7	Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення, землі промисловості, транспорту,	Державне підприємство «Конотопський лісгосп»	Смарагдовий об'єкт UA0000048 Sernioseimskyi. Регіональний ландшафтний парк «Сеймський». Ландшафтний заказник місцевого значення «Бочечанський». Ландшафтний заказник місцевого значення «Мутинський»

						зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення		Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги р. Сейм
17.	28кмІСМ	Свижське		У північній частині області в межах річок Сви́га та Лю́тка, поблизу сіл Ура́лове, Жи́хове, Краси́чка та Ме́фоді́вка	3651,4	Землі лісогосподарського призначення, землі водного фонду, землі сільськогосподарського призначення, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	Державне підприємство «Середино-Будський лісгосп»	Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги р. Сви́га
18.	29кмІСМ	Туранівське		У північній частині області по правому берегу р. Шостка включно з заплавою та схилом долини, поблизу сіл Собиче́ве, Мако́ве, Гре́м'я́чка	3246,6	Землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі водного фонду, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	Державне підприємство «Шосткинське лісове господарство»	Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги р. Шостка
19.	30кмІСМ	Уздицьке		У центральній частині області по правому берегу р. Есмань поблизу сіл Ві́кторове, Пере́мога, Узди́ця	1330,1	Землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі водного фонду, землі житлової та громадської забудови	Державне підприємство «Глухівський лісгосп».	Пам'ятка природи місцевого значення «Джерело біля села Ві́кторове»
20.	31кмІСМ	Чуйківське		У північно-східній частині області по заплаві і схилах річкової долини Іво́тки, поблизу сіл Чу́йківка, Све́сса, Марчи́хина	7784,4	Землі лісогосподарського призначення, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі	Державне підприємство «Свеський лісгосп»	Заповідне урочище «Поді́вочко-Чу́йківська да́ча». Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги р. Іво́тка

				Будда, Родіонівка		сільськогосподарського призначення, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення, землі водного фонду		
21.	32кмІСМ	Ямненське		У південно-східній частині області по заплаві р. Ворскла, поблизу с. Сидорова Яруга, Вільне	911,0	Землі природно заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	Національний природний парк «Гетьманський».	Смарагдовий Чуйківська UA0000042 Hetmanskyy National Nature Park Гетьманський національний природний парк Гідрологічний заказник місцевого значення «Ямний»
22.	33кмІСМ	Княжицько-Микитівське			1502,3	Землі природно заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	Державне підприємство «Свеське лісове господарство»	Ландшафтні заказники місцевого значення «Княжицький» та «Микитівський». Пам'ятка природи місцевого значення «Синя криниця» Водоохоронна зона та прибережна захисна смуга р. Свесса
Сполучні території (коридори)								
1.	5смІСМ	Боромляський		У південній частині області позаплаві і схилах р.Боромля	9553,1	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого	Багато власників і землекористувачів	Сполучає «Краснопільське» ядро місцевого значення, вододільні простори річок

						природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення		Псла та Ворскли зядром «Ворсклянське»
2.	6см0СМ	Грунівський		У південно-західній частині області, по заплаві р. Грунь	2858,0	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро загальнодержавного значення «Цілинно-михайлівське» з Сульським коридором і через нього – з ядром місцевого значення «Верхньосульське»
3.	7смПСМ	Дерновицький		У південній частині області по заплаві і схилах р. Дернова	5773,3	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро місцевого значення «Краснопільське» з ядром загальнодержавного значення «Ворсклянське»
4.	8смІСМ	Дубровський		У північній поліській частині області	10616,3	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро місцевого значення «Прудичанське» з Деснянським екокоридором та ядром місцевого значення «Свижське»
5	9смІСМ	Есманський		У північній поліській частині області частково по лісових масивах, заболочених	11784,8	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро загальнодержавного значення «Есманське у єдину систему

				ділянках та частково долиною р. Бичиха		призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення		
6.	10смІСМ	Клевенський		У центральній частині області по заплаві р. Клевень та її залісених схилах	11674,1	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядра загальнодержавного значення «Шалигинське» та «Спадщанське» з ядром місцевого значення «Уздицьке»
7.	11смІСМ	Івоткинський		У північній поліській частині області долиною (заплава та схили) р. Івотка	12283,9	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісового господарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядра «Чуйківське» та «Прудичанське» з ядром загальнодержавного значення «Великобірське» через частину Деснянського екокоридору
8.	12смІІСМ	Ретівський		У північній поліській частині області долиною (заплава, схили) р.Реть та залісеними частинами правобережного вододілу	8098,1	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісового господарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає річководолинні та схилово-терасові біотопи, гідрологічні заказники «Подолівський», «Артюхівський», «Ретик», ландшафтний заказник «Кочубеївський», відновлювані території
9.	13см0СМ	Олешнівсько-Вирівський		У центральній частині області по заплавах і частково – схилами річок Олешня, Крига та Вир	7440,7	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро загальнодержавного значення «Битицьке» з ядром місцевого значення «Верхньосеймське»

						лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення		
10.	14смІСМ	Свижський		У північній поліській частині області долиною річки Сви́га	8357,6	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядра місцевого значення «Знобівське» та «Свижське» з Деснянським екокоридором загальнодержавного значення
11.	15см0СМ	Сульський		У центральній-західній частині області по заплаві і частково схилами річкової долини р. Сула	20074,3	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядра загальнодержавного значення «Цілинномихайлівське», «Біловодське», «Гудимівсько-Андріяшівське» з ядрами місцевого значення «Верхньосульське» та «Коровинське», відновлювані ділянки екомережі
12.	16см0СМ	ТернівськоКотопський		У західно-центральної частині області, переважно заплавою річок Куколка і Терн	8180,8	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядро місцевого значення «Верхньосульське» з іншими об'єктами екомережі
13.	17см0СМ	Хорольський		У південно-західній частині області долиною р. Хорол	1938,8	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та	Багато власників і землекористувачів	Сполучає ядра місцевого значення «Хорольське» та «Верхньосульське»,

				(заплава та частково схили)		іншого природоохо- ронного призна- чення, землі лісого- сподарського при- значення, землі сіль- ськогосподарського призначення		відновлювальні території
14.	18смІСМ	Шосткинский		У північній поліській частині області правим боком долини р. Шостка та части- нами залісених во- доділів	9662,5	Землі водного фон- ду, землі приро- дно-заповідного та іншого природоохо- ронного призна- чення, землі лісого- сподарського при- значення, землі сіль- ськогосподарського призначення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Сполучає ядра місцевого значення «Туранівське» та «Богданівське» з ін- шими елементами екоме- режі
15.	19смІСМ	Свесський		У північній полісь- кій частині області по долині р. Свесса та частинами залісе- них вододілів	2903,0	Землі водного фон- ду, землі приро- дно-заповідного та іншого природоохо- ронного призна- чення, землі лісого- сподарського при- значення, землі сіль- ськогосподарського призначення	Багато власни- ків і землекори- стувачів -	
16.	20см0СМ	Єзуцький		У центральньо-захід- ній частині області по заплаві і поде- куди схилах річко- вої долини Єзуч	4185,7	Землі водного фон- ду, землі приро- дно-заповідного та іншого природоохо- ронного призначен- ня, землі лісогоспо- дарського призна- чення, землі сільсь- когосподарського призначення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Сполучає між собою ядра «Княжицько-Микитів- ське» та «Чуйківське», природні біотопи по за- плаві р.Свесса

17.	21см0СМ	Локнянський		У центральній частині області по долині р. Локня	1582,6	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає зони відновлення та природні біотопи річкової долини Локня
18.	22смПСМ	Ташанський		У південно-західній частині області по заплаві і схилах річкової долини р. Ташань.	2799,6	Землі водного фонду, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Сполучає природні річководолінні біотопи, зони відновлення з елементами екомережі сусідньої області
Буферні території								
1.	16м0СМ	Буферна зона 1		Відмежовує ядро місцевого значення «Верхньосульське» від с. Цибуленки	45,0	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
2.	26м0СМ	Буферна зона 2		Відмежовує ядро місцевого значення «Хорольське» від с. Лучка	94,7	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
3.	36мПСМ	Буферна зона 3		Відмежовує ядро загальнодержавного значення	186,3	Землі водного фонду, землі лісогосподарського	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції

				«Ворсклянське» від с. Бакіровка		призначення, землі сільськогосподарського призначення		
4.	46мІСМ	Буферна зона 4		Відмежовує ядро загальнодержавного значення «Ворсклянське» від населеного пункту Охтирка	249,0	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
5.	56м0СМ	Буферна зона 5		Відмежовує ядро місцевого значення «Верхньосульське» від с. Верхове	105,5	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
6.	66мІСМ	Буферна зона 6		Відмежовує ядро місцевого значення «Новомутинське» та с. Новомутин	138,4	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
7.	76мІСМ	Буферна зона 7		Відмежовує ядро місцевого значення «Прудищанське» від с. Білиця	204,5	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
8.	86мІСМ	Буферна зона 8		Відмежовує ядро загальнодержавного значення «Старогутське» від с. Улиця	122,0	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
9.	96мІСМ	Буферна зона 9		гальнодержавного значення від с. Гута	289,9	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції

						сільськогосподарського призначення		
10.	10бmICM	Буферна зона 10		Відмежовує території населеного пункту с. Прудище та ядра місцевого значення «Прудищанське»	131,0	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
11.	11бmICM	Буферна зона 11		Відмежовує ядро місцевого значення «Новомутинське» та с. Желдаки	115,8	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
12.	12бmICM	Буферна зона 12		Відмежовує ядро місцевого значення «Бобрицьке» та м. Лебедин	741,7	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
13.	13бm0CM	Буферна зона 13		Відмежовує території ядра загальнодержавного значення «Біловодське» та с. Біловод	75,8	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
14.	14бmICM	Буферна зона 14		Відмежовує території ядра місцевого значення «Богданівське» та с. Ображіївка	806,6	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
15.	15бm0CM	Буферна зона 15		Відмежовує території ядра загальнодержавного значення «Біловодське» та с. Піски	62,5	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції

						призначення		
16.	166мІСМ	Буферна зона 16		Відмежовує ядро загальнодержавного значення «Великобірське» та с. Бензики	115,3	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
17.	176мІСМ	Буферна зона 17		Відмежовує ядро загальнодержавного значення «Шалигинське» від с. Старикове	167,5	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
18.	186м0СМ	Буферна зона 18		Відмежовує території с. Гудими та ядра загальнодержавного значення «Гудимівсько-Андріяшівське»	120,1	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
19.	196м0СМ	Буферна зона 19		Відмежовує території ядра загальнодержавного значення «Гудимівсько-Андріяшівське» та с. Андріяшівка	95,8	Землі водного фонду, землі лісогосподарського призначення, землі сільськогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Виконує бар'єрну та захисну функції
Зони відновлення								
1.	1вмІСМ	Зона відновлення 1		По правому берегу р. Псел на північний схід від с. Могриця	450,6	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
2.	2вм0СМ	Зона відновлення 2		У центральній частині області в межах річки Конотопу та Сули, на північний захід від с. Хоружівка	2638,3	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану

3.	3вм0СМ	Зона відновлення 3		По лівому схилу р. Реть на схід від с. Бистрик	776,0	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
4.	4вмПСМ	Зона відновлення 4		У східній частині області по лівому схилу р. Псел на схід від с. Пенянка	2337,6	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
5.	5вм0СМ	Зона відновлення 5		У центральній частині області у верхівях р. Хорол на південний схід від Недригайлова	1617,3	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
6.	6вмПСМ	Зона відновлення 6		У східній частині області на південь від с. Вел. Рибиця	1688,1	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
7.	7вм0СМ	Зона відновлення 7		По лівому схилу долини р. Терн у нижній течії, на схід від с.Деркачівка	4260,1	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
8.	8вм0СМ	Зона відновлення 8		По лівому схилу долини р. Сула на південний захід від Недригайлова	3347,1	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
9.	9вмПСМ	Зона відновлення 9		На сході області по вододілу і схилах, на південний схід від с. Студенок	857,4	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
10.	10вм0СМ	Зона відновлення		У східній частині області, на північ-	1307,1	Землі сільськогосподарського призна-	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у

				ний схід від с. Нова Січ		чення, землі лісого-сподарського призначення	стувачів	міру відновлення до природного стану
11.	11вмПІСМ	Зона відновлення 11		У східній частині області, на південь від с. Могриця	588,5	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
12.	12вмПІСМ	Зона відновлення 12		У східній частині області, на схід від с. Мезенівка	731,9	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
13.	13вмПІСМ	Зона відновлення 13		У південно-східній частині області у межиріччі річок Пожня і Дернова, на північний схід від с. Поляне	2103,9	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
14.	14вмПІСМ	Зона відновлення 14		У південній частині області, на схилах до с.Криничне	2298,0	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
15.	15вм0СМ	Зона відновлення 15		У центральній частині області на вододілі та схилах, у верхів'ях р. Сумка, на південь від с. Новосуханівка	3172,4	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
16.	16вм0СМ	Зона відновлення 16		У центральній частині області, на схід від с.Штепівка	992,2	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
17.	17вм0СМ	Зона віднов-		У південно-західній частині області, на	582,8	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у

		лення17		південь від с. Беєве		чення, землі лісогосподарського призначення	ристувачів	міру відновлення до природного стану
18.	18вм0СМ	Зона відновлення 18		У південно-східній частині області по лівому схилу р. Хорол на схід від с. Берестівка	3452,4	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
19.	19вм0СМ	Зона відновлення 19		У центральній частині області на схід від с. Товста	721,7	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
20.	20вмПСМ	Зона відновлення 20		По правому схилу та вододілу р. Олешня у її верхів'ї, на північний схід від с. Чупахівка	1885,7	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
21.	21вмПСМ	Зона відновлення 21		У південно-східній частині області, на вододілі і схилах правого берега р. Ворскла, на північ від с. Сидорова Яруга	5861,3	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
22.	22вм0СМ	Зона відновлення 22		У центрі області на захід від с. Білани	1881,9	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
23.	23вм0СМ	Зона відновлення 23		У північно-східній частині області на схід від с. Сосновка	779,5	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
24.	24вм0СМ	Зона відновлення		У центральній частині області на	3791,6	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у

		24		північ від с. Межиріч		начення, землі лісогосподарського призначення	ристувачів	міру відновлення до природного стану
25.	25вм0СМ	Зона відновлення 25		У північно-східній частині області, між сіл Бачевськ та Сопич	3498,2	Землі сільськогос- подарського призна- чення, землі лісого- сподарського приз- начення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
26.	26вмІСМ	Зона відновлення 26		У південно-західній частині області, на схід від с. Чупахівка	3123,5	Землі сільськогос- подарського призна- чення, землі лісогосподарського призначення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
27.	27вм0СМ	Зона відновлення 27		У центральній час- тині області на схід від сіл Дмитрівка та Дружнє	489,6	Землі сільськогос- подарського призна- чення, землі лісогосподарського призначення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
28.	28вм0СМ	Зона віднов- лення 28		У центральній час- тині області, на схід від с. Річки	797,0	Землі сільськогос- подарського призна- чення, землі лісогосподарського призначення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
29.	29вм0СМ	Зона відновлення 29		У південній частині області, по правому схилу долини р. Си- роватка на півден- ний зх від м. Суми	6719,0	Землі сільськогос- подарського призна- чення, землі лісогосподарського призначення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
30.	30вмІСМ	Зона відновлення 30		У центральній час- тині області, на пів- нічний схід від с. Ярославцев	410,4	Землі сільськогос- подарського призна- чення, землі лісого- сподарського приз- начення	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
31.	31вмІСМ	Зона відновлення 31		У центральній час- тині області, на схід від с. Руднєве	366,3	Землі сільськогос- подарського призна- чення, землі лісого- сподарського приз-	Багато власни- ків і землекори- стувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до при- родного стану

						начення		
32.	32вмСМ	Зона відновлення 32		У південній частині області, на захід від с. Сосонка	391,7	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
33.	33вм0СМ	Зона відновлення 33		У центральній частині області, на захід від с. Зелена Роща	405,3	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
34.	34вм0СМ	Зона відновлення 34		У центральній частині області, на захід від с. Катеринівка	148,4	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
35.	35вм0СМ	Зона відновлення 35		У західній частині області, на південь від с. Дубов'язівка	461,4	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
36.	36вмПСМ	Зона відновлення 36		У східній частині області, на південь від с. Чернетчина	335,8	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
37.	37вмПСМ	Зона відновлення 37		У південній частині області, на захід від с. Буймер	192,7	Землі сільськогосподарського призначення, землі лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану
38.	38вмПСМ	Зона відновлення 38		У південно-західній частині області, на захід від с. Сакуниха	158,2	Землі сільськогосподарського та лісогосподарського призначення	Багато власників і землекористувачів	Природоохоронна цінність незначна і зростатиме у міру відновлення до природного стану

ХІІІ. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Однією з найгостріших екологічних проблем в області є поведження з відходами. Відповідно до Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупиняють надання статистичної інформації, за винятком інформації за 2021 рік (у разі її наявності), а також за попередні періоди. Статистична інформація накопичення відходів у Сумській області за 2021 рік на сьогодні відсутня через неможливість її повноцінного збирання.

Станом на 01.01.2021 в області накопичено 35911065,307 т відходів I-IV класів небезпеки.

Основними джерелами утворення відходів є підприємства хімічної, машинобудівної, паливно-енергетичної, будівельної галузей, агропромислового комплексу та сфери комунально-побутового обслуговування. Найбільша кількість відходів утворюється на підприємствах хімічної та машинобудівної галузей промисловості.

Вагомий внесок у забруднення навколишнього природного середовища вносять побутові відходи. Це найбільша за обсягами накопичення група відходів споживання, яка відрізняється від усіх інших відходів за своїм походженням та складом. На сьогоднішній день на території області функціонує 19 полігонів та 61 сміттєзвалище твердих побутових відходів.

Особливу категорію відходів становлять небезпечні відходи, а саме: непридатні та заборонені до використання пестициди та агрохімікати. Станом на 01.01.2022 на території області знаходиться 296,836 т заборонених і непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин, що зберігаються у 28 складах.

Відповідно до розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 21.12.2020 № 632 – ОД «Про затвердження реєстру місць видалення відходів у Сумській області» налічується 263 місця видалення відходів, з них: 1 відноситься до категорії Г, 138 – до категорії В, 113 – до категорії Б; 11 – до категорії А. За звітний період паспортизовано 2 місця видалення відходів.

Загальні показники поводження з відходами за звітний період

Динаміка основних показників поводження з відходами

I-IV класів небезпеки, тис. т
(за формою статзвітності № 1-відходи)

Таблиця 52

№ з/п	Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік*
1	2	5	5	
1.	Утворено	863,8	728,5	
2.	Одержано від інших підприємств		-	
3	Спалено	22,5	38,9	
3.1.	у тому числі з метою отримання енергії	10,4	19,3	
4.	Використано (утилізовано)	156,9	139,5	
5.	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	511,6	533,5	

6.	Передано іншим підприємствам	-	-	
7.	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-	-	
8.	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	35794,558	35911,065	

* - відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», органи державної статистики призупинили надання статистичної інформації.

Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів (за даними статзвітності № 1-відходи)

Таблиця 53

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1.	ПАТ «Суміхімпром»	Лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані	I	0,427	0,877	0,283	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані	I	2,993	1,721	0,984	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Масла та мастила моторні трансмісійні, інші зіпсовані або відпрацьовані	II	10,109	0,623	2,862	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Деревина та вироби з деревини зіпсовані або відпрацьовані (відпрацьовані шпали)	III	42,980	71,400	109,980	Частково передано фізичним особам для використання, частково зберігається на території підприємства
		Відходи, які містять купорос залізний виробництва діоксиду титану	III	3606,076	146978,250	7931,259	Частково утилізовано на підприємстві, частково передано відходів іншим підприємствам, частково видалені у спеціально відведені місця чи об'єкти
		Емульсії для машинного оброблення, які не містять галогенів, відпрацьовані у процесі формування металу	III	0,272	0,024	0,016	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Шлам від очищення вод стічних кому-	III	0	200,000	0	Передано іншим підпри-

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		нальних (господарсько - побутових)					сствам
		Відходи перевезень, не позначених іншим способом (фільтри: масляні, паливні)	III	0,115	0,015	0,030	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Бій скла технічного та скловиробів, що не підлягає спеціальному обробленню (лампи розжарювання)	III	0	1,265	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	III	0,430	0,090	0,120	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Кальцій сірчаноокислий (сульфат кальцію), відпрацьований у процесі виробництва добрив фосфорних	IV	0	315277,840	0	Видалені у спеціально відведені місця чи об'єкти
		Шлам, що утворився у процесі очищення стічних вод на підприємстві	IV	0	85970,000	0	Видалені у спеціально відведені місця чи об'єкти
		Сировина мінеральна зіпсована, забруднена або неідентифікована, її залишки, які не можуть бути використанні за призначення (відходи від плавлення сірки)	IV	5027,777	1278,797	3337,103	Частково спалено з метою теплового перероблення, частково зберігається на території підприємства
		Відходи, які містять продукти хімічні неорганічні, н.в.і.у.(мул карбідний)	IV	0	0,232	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи виробництва вапна, перепал	IV	16110,772	6553,896	22408,617	Частково утилізовано, частково передано іншим підприємствам частково зберігається на території підприємства
		Шини, зіпсовані перед початком експлуатації	IV	18,103	26,492	11,855	Частково передано ін-

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		плуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації					шим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Стрижні та форми ливарні, які піддавалися заливанню (пісок від литва)	IV	0	4,000	0	Утилізовано на підприємстві
		Шлак пічний	IV	0	0,900	0	Утилізовано на підприємстві
		Фторопласти зіпсовані забруднені або неідентифіковані та їх залишки які не можуть бути використанні за призначенням	IV	0	1,110	0	Передано іншим підприємствам
		Бій виробів керамічних технічних (брухт кілець Рашига, цегли і плитки керамічної кислотостійкої)	IV	0	185,050	0	Утилізовано на підприємстві
		Тара металева використана, у т.ч. дрібна (тара металева з - під фарби)	IV	0	0,124	0	Передано іншим підприємствам
		Вироби та матеріали гумові зіпсовані або відпрацьовані	IV	0	11,600	0	Передано іншим підприємствам
		Брухт металевий (у т.ч. стружка металів чорних)	IV	374,583	461,283	434,536	Передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Матеріали та вироби з вогнетривів зіпсовані, забруднені або не ідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використанні за призначенням (брухт вогнетривких виробів)	IV	0	101,400	0	Утилізовано на підприємстві
		Матеріали пакувальні пластмасові зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені (відходи пластмасові, тара пластикова, мішки поліпропіленові, поліетиленова	IV	2,598	6,522	5,620	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
		упаковка)					
		Відходи, одержані у процесах зварювання (огарки електродів)	IV	0	3,590	0	Передано іншим підприємствам
		Залишки інші, суміші металів чорних, що утворюються у процесах їх формування (пил металевоабразивний)	IV	0	6,840	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або не ідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням (круги абразивні та відрізні)	IV	0	1,710	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи перевезень, не позначені іншим способом (відпрацьовані накладки гальмівні)	IV	0	0,014	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені (полотно фільтрувальне)	IV	0	69,522	0	Передано іншим підприємствам
		Суміш відходів, матеріалів та виробів з пластмас інших, що не підлягає спеціальному обробленню (відходи поліпропілену)	IV	0	6,500	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи деревини кускові	IV	1,200	7,200	0,500	Частково утилізовано на підприємстві, частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на підприємстві
		Папір та картон пакувальні зіпсовані, відпрацьовані, чи забруднені з-під сировини (використана паперова упаковка, мішки тощо)	IV	5,280	2,880	8,160	Зберігається на території підприємства
		Каталізатор, який містить оксид вана-	IV	34,900	0	34,900	Зберігається на території

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		дію відпрацьований					підприємства
		Брухт кольорових металів дрібний інший	IV	0	0,130	0	Передано іншим підприємствам
		Батареї лужні зіпсовані або відпрацьовані	I	1,150	0,140	0,050	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Відходи комунальні (міські) змішані, у т.ч. сміття з урн	IV	0	219,000	0	Передано іншим підприємствам
		Тирса деревинна (у т.ч. пил деревини, уловлений ГОУ)	IV	0,400	6,000	0,230	Частково утилізовано, частково зберігається на території підприємства
		Залишок не леткий та шлак (шлак від спалювання відходів сірки)	IV	0	83,337	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали з вмістом азбесту зіпсовані, або відпрацьовані (відходи пароніту, сальникової набивки)	IV	0	5,440	0	Передано іншим підприємствам
		Устаткування в енергетиці, системах зв'язку, будівництві, інших видів діяльності (відпрацьовані труби з антегіту)	IV	0	0,100	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи перевезень, не позначені іншим способом (відходи скловолокна та із полімерів для укріття вагонів із сіркою)	IV	27,593	91,640	9,043	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Бій матеріалів та виробів скляних (склобій)	IV	18,810	1,700	20,510	Зберігається на території підприємства
		Обрізки лінолеуму, погонажних виробів, плиток для покриття підлоги та інше з жорсткого полівінілхлориду безтканевої основи (обрізки полівінілхлориду)	IV	0	0,300	0,300	Зберігається на території підприємства

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Відходи змішані будівництва та знесення будівель і споруд	IV	232,400	72,150	24,673	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Одяг захисний зіпсований, відпрацьований чи забруднений (у т.ч. зношені рукавиці різні)	IV	0	1,315	0	Передано іншим підприємствам
		Взуття зношене чи зіпсоване	IV	0	1,114	0	Передано іншим підприємствам
		Фотохіміками зіпсовані або відпрацьовані, їх залишки, що не можуть бути використані за призначенням (відпрацьований фіксаж)	IV	0,072	0,036	0,070	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Голки медичні зіпсовані або використані (голки медичні та скарифікатори)	IV	0,001	0,003	0,002	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Прилади медичного призначення інші (у т.ч. шприці, термометри, набори для діагностичних аналізів, медичні інструменти), що не відповідають установленним вимогам (шприці, системи)	IV	0,042	0,077	0,064	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Тара аптекарська зіпсована або відпрацьована (використані ампули)	IV	0	0,001	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи інші, збирання та знищення яких не обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникнення інфекції (відходи парафіну, використанні гумові рукавички, відпрацьована рентгенівська плівка, грязь грезелікування)	IV	0,044	0,078	0,078	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Обладнання електронне загального	IV	0,252	0	0,252	Тимчасово зберігається

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		призначення зіпсоване, відпрацьоване чи не ремонтпридатне (комп'ютерне обладнання)					на території підприємства
		Залишки очищення резервуарів для зберігання, що містять нафтопродукти	III	0,060	0	0,060	Тимчасово зберігається на території підприємства
2.	Нафтогазовидобувне управління «Охтирканнафтогаз» ПАТ «Укрнафта»	Лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані	I	0,071	0,058	0,078	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані	II	0,405	1,486	0,552	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Масла та мастила моторні трансмісійні, інші зіпсовані або відпрацьовані	III	8,232	13,638	12,594	Частково утилізовано, частково зберігається на території підприємства
		Устаткування в енергетиці, системах зв'язку, будівництві, інших видах діяльності зіпсовані, відпрацьовані (лампи розжарювання)	III	0	0,400	0	Передано іншим підприємствам
		Зневоднений осад (кек) отриманий в результаті роботи БОВС	III	12,495	4,342	16,837	Тимчасово зберігається на території підприємства
		Відходи побутові	IV	0	246,950	0	Передано іншим підприємствам
		Ґрунт забруднений нафтою	IV	720,000	300,770	1020,770	Зберігається на території підприємства
		Тара металева	IV	0	2,000	0	Передано іншим підприємствам
		Шини зношені або зіпсовані	IV	10,375	63,623	15,176	Частково передано ін-

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
							шим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Брухт чорних металів	IV	930,717	2507,045	507,754	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
		Брухт кольорових металів	IV	284,437	742,042	27,805	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства
3.	ТОВ «Сумитеплоенерго»	Лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані	I	0,014	0,086	0	Передано іншим підприємствам для утилізації
		Батарей свинцеві зіпсовані або відпрацьовані	I	0	0,469	0	Передано іншим підприємствам
		Масла та мастила моторні трансмісійні, інші зіпсовані або відпрацьовані	II	0	2,300	0,176	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігаються на підприємстві
		Відходи, які утворилися під час експлуатації транспортних засобів та перевезень, не позначені іншим способом або комбіновані (відпрацьовані фільтри автомобільні)	III	0	0,017	0	Передано іншим підприємствам
		Бій скла технічного та скловиробів, що не підлягають спеціальному обробленню (відпрацьовані лампи розжарювання)	IV	0	0,137	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	III	0	0,155	0	Передано іншим підприємствам

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Тара металева використана, у т.ч. дрібна, за винятком відходів тари, що утворилася підчас перевезень (тара металева з-під фарби, лаку тощо)	IV	0	0,066	0	Передано іншим підприємствам
		Тара пластикова дрібна (пластикова тара з під розчинників, миючих засобів тощо)	IV	0	0,088	0	Передано іншим підприємствам
		Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації	IV	0	1,648	0	Передано іншим підприємствам
		Брухт чорних металів дрібний (у т.ч. обрізки арматури, дроту)	IV	0	76,100	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи з вмістом азбесту зіпсовані або відпрацьовані (відходи азбошнура та азбокартону)	IV	0	0,050	0	Передано іншим підприємствам
		Ошурки та стружка токарна металів чорних, що утворюються від процесів їх формування	IV	0	1,250	0	Передано іншим підприємствам
		Вироби та матеріали гумові зіпсовані або відпрацьовані	IV	0	0,105	0	Передано іншим підприємствам
		Речовини та матеріали інші, які застосовуються в енергетиці або не ідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням (склотканина та вата мінеральна відпрацьована)	IV	0	0,080	0	Передано іншим підприємствам
		Тирса деревинна (у т.ч. стружка та пил деревини, вловлений ГОУ)	IV	0	0,080	0	Утилізовано на підприємстві
		Шлам, що утворюється від знесолення води (шлам, що утворюється від освітлення та знесолення води)	IV	0	808,000	0	Видалено на території підприємства
		Залишки асфальту та суміші асфальто-	IV	0	0,536	0	Передано іншим підприємствам

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		бетонної без вмісту дьогтю (знятий асфальт)					ємствам
		Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або неідентифіковані (відпрацьована шкурка шліфувальна)	IV	0	0,002	0	Передано іншим підприємствам
		Шлак паливний (золошлак)	IV	0	18006,230	0	Видалені у спеціально відведені місця чи об'єкти і
		Відходи деревини кускові	IV	0	0,051	0	Спалено з метою отримання енергії .
		Гравій, щебінь, пісок, мука доломітова, заповнювачі, гіпсоцемент, мастика гідроізоляційна, речовини зв'язувальні зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням (вилучений щебінь)	IV	0	6,480	1,500	Частково утилізовано на підприємстві, частково зберігається на підприємстві
		Вироби стінові бетонні, стовпи, черепиця бетонна зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням (використані бетонні блоки)	IV	3,250	9,400	7,790	Утилізовано на підприємстві
		Бій цегли, матеріалів стінових кам'яних (бій цегли)	IV	0	1,380	0,920	Частково утилізовано на підприємстві, частково зберігається на підприємстві
		Недопал	IV	0	26,800	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи комунальні (міські) змішані, у т.ч. сміття з урн	IV	0	138,323	0	Передано іншим підприємствам

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Відходи механооброблення (пил металевоабразивний)	IV	0	0,066	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначення	IV	0	0,051	0	Передано іншим підприємствам
		Макулатура паперова та картонна (у т.ч. упаковка паперова та картонна різна)	IV	0	0,733	0	Передано іншим підприємствам
		Папір та картон пакувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	IV	0	0,101	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи одержані у процесах зварювання (огарки електродів)	IV	0	0,285	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи з вмістом азбесту зіпсовані або відпрацьовані (відходи пароніту)	IV	0	0,032	0	Передано іншим підприємствам
		Футерування та вогнетриви відпрацьовані	IV	0	0,100	0	Передано іншим підприємствам
		Одяг захисний зіпсований, відпрацьований чи забруднений (у т.ч. зношені рукавиці різні)	IV	0	0,370	0	Передано іншим підприємствам
		Взуття зношене чи зіпсоване	IV	0	0,700	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи, які утворилися під час експлуатації транспортних засобів (відпрацьовані гальмівні накладки)	IV	0	0,007	0	Передано іншим підприємствам
4.	АТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання - Інжиніринг»	Лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані	I	0,081	1,021	0	Передано іншим підприємствам
		Мастила відпрацьовані (масло та мастило моторні, трансмісійні інші зіпсовані або відпрацьовані)	II	4,047	0	4,047	Зберігається на території підприємства

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Рідини мастильно-охолоджувальні, які не містять галогенів (не емульсовані) відпрацьовані у процесі формування металу	III	11,000	4,000	6,660	Частково передано іншим підприємствам, частково зберігається на території підприємства.
		Бій скла технічного та скловиробів, що не підлягають спеціальному обробленню (відпрацьовані лампи розжарювання)	IV	0	0,005	0	Передано іншим підприємствам
		Тара металева використана, у т.ч. дрібна, за винятком відходів тари, що утворилася під час перевезень (тара металева з-під фарби, лаку тощо)	IV	0,300	1,100	1,400	Зберігається на території підприємства
		Матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	III	0,350	0,080	0,430	Зберігається на території підприємства
		Фарби зіпсовані, забруднені або не ідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	III	0,150	0,075	0,225	Зберігається на території підприємства
		Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації	IV	0,300	0,300	0,600	Зберігається на території підприємства
		Брухт кольорових металів	IV	0	5,956	0	Передано іншим підприємствам
		Брухт металевий	IV	0	890,596	0	Передано іншим підприємствам
		Ошурки та стружка токарна металів чорних, що утворюються від процесів їх формування	IV	0	1135,485	0	Передано іншим підприємствам
		Ошурки та стружка токарна металів кольорових, що утворюються від процесів їх формування	IV	0	13,913	0	Передано іншим підприємствам
		Вироби та матеріали гумові зіпсовані	IV	0,050	0,100	0,150	Зберігається на території

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		або відпрацьовані					підприємства
		Шлами гальванічні з осаджувачем - вапняним молоком (кальційвмісні)	IV	0	2,810	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи деревини кускові	IV	0	0,070	0	Частково спалено для отримання енергії, частково передано іншим підприємства.
		Стружка деревна	IV	0	7,822	0	Спалено з метою отримання енергії
		Тирса деревинна (у т.ч. пил деревини, вловлений ГОУ)	IV	0	29,377	0	Спалено з метою отримання енергії .
		Окалина прокатного та ковальсько-пресового виробництва	IV	0	5,000	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи виробничо-технологічні інші, не позначені іншим способом, або відходи від комбінованих процесів (відпрацьовані повстинні круги)	IV	0	0,010	0	Передано іншим підприємствам
		Недопал	IV	0	0,150	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи механооброблення (пил металево-абразивний, у т.ч. пил вловлений ГОУ)	IV	0	1,600	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи комунальні (міські) змішані, у т.ч. сміття з урн	IV	0	158,000	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначення	IV	0	0,040	0	Передано іншим підприємствам
		Папір та картон пакувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	IV	0	0,080	0	Передано іншим підприємствам
		Матеріали пакувальні пластмасові зіп-	IV	0	0,050	0	Передано іншим підприємствам

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		совані, відпрацьовані чи забруднені					ємствам
		Відходи виробничо-технічні, не позначені іншим способом, або відходи, одержані у комбінованих процесах (відпрацьовані формувальна та стрижнева суміш)	IV	0	1286,000	0	Передано іншим підприємствам
		Шлак паливний	IV	0	0,003	0	Передано іншим підприємствам
		Обладнання електронне загального призначення зіпсоване, відпрацьоване чи неремонтнопридатне	IV	0,600	0,700	1,300	Зберігається на території підприємства.
		Відходи одержані у процесах зварювання (огарки електродів)	IV	0	0,080	0	Передано іншим підприємствам
		Шлам, що утворюється під час шліфування та притирання	IV	0	0,020	0	Передано іншим підприємствам
		Зола летка	IV	0	0,001	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи з вмістом азбесту зіпсовані або відпрацьовані (відпрацьовані паронітові прокладки)	IV	0	0,040	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи, одержані у процесах зварювання (флюс відпрацьований)	IV	0	12,000	0	Передано іншим підприємствам
		Футерування інші відпрацьовані	IV	0	12,000	0	Передано іншим підприємствам
		Взуття зношене чи зіпсоване	IV	0	0,070	0	Передано іншим підприємствам
		Відходи інші (пісок забруднений нафтопродуктами)	III	0,050	0,080	0,130	Зберігається на території підприємства
		Відходи інші (тирса забруднений нафтопродуктами)	III	0,050	0,050	0	Зберігається на території підприємства
		Одяг захисний зіпсований, відпрацьо-	IV	0	0,090	0	Передано іншим підпри-

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2021 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		ваний чи забруднений (у т.ч. зношені рукавиці різні)					ємствам
		Бій матеріалів та виробів скляних (склобій)	IV	0	0,015	0	Передано іншим підприємствам
		Шлами гальванічні з осаджувачем - вапняним молоком (кальцієвмісні)	IV	0	0	1134,890	Видалені у спеціально відведені місця чи об'єкти

* - вказуються підприємства, які накопичують значні обсяги промислових відходів.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки

Таблиця 54

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В – небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А – малонебезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Конотопський район	-	-	30	-	6	1	2	-
2.	Охтирський район	-	1	11	5	7	36	-	-
3.	Роменський район	-	-	44	6	8	21	1	1
4.	Сумський район	-	-	27	5	23	4	4	1
5.	Шосткинський район	-	-	8	2	6	1	-	2
	Всього	-	1	120	18	50	63	7	4

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) на 01.01.2022

Таблиця 55

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
1.	Конотопський район	10	39	1

2.	Охтирський район	7	60	0
3.	Роменський район	16	81	1
4.	Сумський район	-	64	1
5.	Шосткинський район	-	19	0
	Всього		263	3

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 56

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установи централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5
м. Суми	-	-	-	ДП «Сумська біологічна фабрика» утилізатор термічний УТ 100Д ТОВ «СПЕЦЗАХИСТ» м. Суми, вул. Скрябіна, 38, тел. 78-67-02 (вид діяльності: збирання небезпечних відходів)-
м. Шостка				ФОП Романчик Д.Г. - багатоконтурний піроліз з каталітичним допаленням відхідних газів

Суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність у сфері поводження з небезпечними відходами на території регіону

Таблиця 57

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (операції та види небезпечних відходів)
1	2	3	4	5
1.	Міжрегіональний центр швидкого реагування державної служби України з надзвичайних ситуацій 33219415	42001, Сумська обл, м. Ромни, вул. Маяковського, буд. 64	т. (05448) 7 10 05, (05448) 7 10 50 електронна пошта: sarz.romny@mns.gov.ua	(Збирання, перевезення). Відходи виробництва, одержання і застосування біоцидів та фітофармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням

2.	ТОВ «Тандем СВ» 30608020	40022, Сумська обл., м. Суми, пров. Дмитра Дорошенка, 8	т. (0542) 213555	(Збирання , перевезення , зберігання) Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустриальні масла та їх суміші)
3.	ФОП Романчик Дмитро Геннадійович 2637211033	41100, Сумська обл., м. Шостка, вул. Депутатська, буд. 3, кв. 6 <u>Фактична адреса:</u> Сумська обл., Шосткинський р-н, Клишківська с/р, с. Солотвине.	т. (096)222-78-16	(Збирання, зберігання, знешкодження) 1. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів. 2. Клінічні та подібні їм відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт. 3. Відходи, які складаються або містять хімічні речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності. 4. Відходи, що містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (у т. ч. відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть).
4.	ТОВ підприємство «Спецзахист» 32603050	40030, Сумська обл., м. Суми, вул. Скрябіна, буд. 38	т. (0542) 213001	(Збирання, перевезення, зберігання) 1. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустриальні масла та їх суміші. Відходи, забруднені нафтопродуктами – промаслені пісок, папір, тирса, ґрунт, ганчір'я, відпрацьовані фільтри); 2. Відходи, що містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (у т.ч. відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть); 3. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані; 4. Відходи і брукт електричних та електронних вузлів, що містять компоненти, такі, як акумуляторні батареї або інші батареї, включені до Жовтого переліку відходів, ртутні вмикачі, скло від електронно-променевих трубок або інше активоване скло та поліхлоровані біфеніли (ПХБ) – конденсатори, або забруднені компонентами, наведеними у додатку 2 до Положення (3) (наприклад, кадмій, ртуть, свинець, ПХБ), до такого ступеня, коли вони можуть мати небезпечні властивості; 5. Відходи, речовини або вироби, які містять, складаються або забруднені ПХБ; 6. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів.

5.	ПАТ «Шосткинський завод хімічних реактивів» 05761264	41107, Сумська обл., м. Шостка, вул. Щербакова, 1	т. (05449) 21480, (05449) 94441, (05449) 94466	(Збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізація, захоронення) 1. Відходи, які утворюються в процесі виробництва аліфатичних галогенованих вуглеводнів (таких, як хлорметан, дихлоретан, вінілхлорид, вініліденхлорид алілхлорид, епіхлоргідрин). 2. Відпрацьоване активоване вугілля. 3. Відходи у вигляді смолистих залишків (крім асфальтових в'язучих), що утворюються під час рафінування, перегонки чи будь-якої піролітичної обробки органічних матеріалів. 4. Відходи, які складаються або містять хімічні речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності. 5. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів. 6. Відходи виробництва, одержання і застосування чорнила, барвників, пігментів, фарб, лаків, оліфи. 7. Відходи виробництва, виготовлення і застосування смол, латексів, пластифікаторів, клеїв/зв'язуючих матеріалів. 8. Відходи фенолів, фенольних сполук, включаючи хлорфенол, у вигляді рідин або шламів
6.	ТОВ «Лебединський нафтомаслозавод» 22589938	42200, Сумська обл., м. Лебедин, вул. 19 Серпня, 8.	т. (05445) 20388, (05445) 23466, (05445) 21294 електронна пошта: lnmz@leol.ua	(Збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізація) 1. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустриальні масла та їх суміші)
7.	ФОП Євменова Ольга Вікторівна 2137012283	41100, Сумська обл., м. Шостка, вул. Ясна Поляна, буд. 2, кв. 119	т. (05449) 52173	(Збирання, зберігання) 1. Відпрацьовані батареї свинцевих акумуляторів, цілі чи розламані.
8.	ДП «Сумська біологічна фабрика» 00483004	40021, Сумська обл., м. Суми, вул. Гамалія, буд. 25	т. 050 246 64 91 (0542) 61-70-32 Електронна пошта: info@biofabrika.sumy.ua ytill_biof@ukr.net	(Збирання, зберігання, знешкодження) 1. Відходи виробництва одержання і застосування фармацевтичних препаратів, за винятком відходів, зазначених у Зеленому переліку відходів (збирання, зберігання, знешкодження); 2. Клінічні та подібні їм відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час

				досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт (збирання, зберігання, знешкодження).
9.	ТОВ «БЕЗПЕЧНІ ТЕХ-НОЛОГІЇ УТИЛІЗАЦІЇ» 38513633	41100, Сумська обл., м. Шостка, вул. Гагаріна, 2; Сумська обл., м. Шостка, вул. Комарова, буд. 125 А	(05449) 47631 (05449) 70022	(Збирання, зберігання, оброблення, утилізація, знешкодження) 1. Відходи виробництва, виготовлення і застосування смол, латексів, пластифікаторів, клеїв/зв'язуючих матеріалів, за винятком відходів, зазначених у Зеленому переліку відходів (збирання, зберігання, утилізація). 2. Відпрацьовані нафтопродукти, не придатні для використання за призначенням (у тому числі відпрацьовані моторні, індустриальні масла та їх суміші). Відходи забруднені нафтопродуктами - промаслені пісок, папір, тирса, ґрунт, ганчір'я, відпрацьовані фільтри (збирання, зберігання, утилізація). 3. Відходи сумішей масло/вода, вуглеводні/вода, емульсії (збирання, зберігання, утилізація). 4. Шлаки, що містять мідь, цинк (збирання, зберігання, утилізація). 5. Відходи азбесту (пил та волокна) (збирання, зберігання, оброблення). 6. Відходи галогенованих або негалогенованих залишків після операцій відновлення органічних розчинників методом дистиляції (збирання, зберігання, утилізація). 7. Відходи виробництва, одержання і застосування чорнила, барвників, пігментів, фарб, лаків, оліфи (збирання, зберігання, утилізація). 8. Відходи, які складаються або містять хімічні речовини, що не відповідають специфікації або мають прострочений термін придатності (збирання, зберігання, знешкодження). 9. Відпрацьоване активоване вугілля (збирання, зберігання, утилізація). 10. Відходи у вигляді смолистих залишків, крім асфальтових в'язучих, що утворюються під час рафінування, перегонки чи будь-якої піролітичної обробки органічних матеріалів (збирання, зберігання, утилізація). 11. Відходи упаковок та контейнерів, забруднені (у тому числі тара з-під пестицидів та агрохімікатів) (збирання, зберігання, утилізація). 12. Відходи виробництва, одержання і застосування хімічних речовин для просочування деревини (у тому числі залізничні шпали) (збирання, зберігання, утилізація). 13. Відходи розчинів кислот чи основ (у тому числі відпрацьований електроліт) (збирання, зберігання, знешкодження). 14. Відходи і брукт електричних та електронних вузлів, що містять компоненти, такі, як акумуляторні батареї або інші батареї, включені до Жовтого переліку відходів, скло від електронно-променевих трубок або інше активоване скло (збирання, зберігання, знешкодження). 15. Відпрацьовані акумуляторні батареї, несортвані, цілі чи розбиті (у тому числі відпрацьовані батареї свинцевих

				<p>аккумуляторів) (збирання, зберігання, знешкодження). 16. Відходи, речовини або вироби, які містять, складаються або забруднені ПХБ, поліхлорованими терфенілами (ПХТ), поліхлорованими нафталінами (ПХН) або полібромованими біфенілами (ПББ), або будь-якими іншими полібромованими аналогами цих сполук, на рівні концентрацій 50 мг/кг або більше (збирання, зберігання, утилізація). 17. Відходи виробництва, одержання і застосування фармацевтичних препаратів, за винятком відходів, зазначених у Зеленому переліку відходів (збирання, зберігання, знешкодження). 18. Клінічні та подібні їм відходи, а саме – відходи, що виникають у результаті медичного догляду, ветеринарної чи подібної практики, і відходи, що утворюються у лікарнях або інших закладах під час досліджень, догляду за пацієнтами або при виконанні дослідницьких робіт (збирання, зберігання, знешкодження). 19. Відходи, що містять як складові або забруднювачі ртуть, сполуки ртуті (у тому числі відпрацьовані люмінесцентні лампи та ртутні лампи) (збирання, зберігання, знешкодження). 20. Відпрацьовані каталізатори (збирання, зберігання, утилізація). 21. Відходи гальванічного виробництва та осади очисних споруд (у тому числі гальванічний шлам) (збирання, зберігання, утилізація). 22. Розчини після травлення металів (збирання, зберігання, утилізація).</p>
--	--	--	--	---

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

Таблиця 58

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
м. Білопілля				
1.	ФОП Воронов В.В.	м. Білопілля, Торгова площа, 19	м. Суми, вул. Жовтнева, буд. 11/24, 0506062417	Макулатура, пластик, скло, пластикові та скляні пляшки, алюмінієві банки
смт Недригайлів				
1.	ФОП Воронова Валентина Олександрівна	смт. Недригайлів, вул. Сумська, 24б	м. Суми, вул. Жовтнева, 11/24 (місце реєстрації: виконавчий комітет Сумської міської ради)	Макулатура, скло, склотара, ПЕТ - пляшки, поліетиленові пляшки

м. Конотоп				
1.	ФОП Трофименко О.О.	м. Конотоп, вул. Вирівська, 62	моб. т. 0676074017	Макулатура, ПЕТ - пляшки, скло
м. Глухів				
1.	ТОВ «Слобожанська будівельно - інвестиційна група»	м. Глухів, вул. Вокзальна, 6	Лобанова Н.М. моб. т. 0956654348	Металобрухт чорних металів
2.	ТОВ «Вторчормет»	м. Глухів, вул. Заміська, буд. 3	Безручко О. моб. т. 0669274393	Металобрухт чорних металів
3.	ПАТ «Укрторчормет»	м. Глухів, вул. Індустріальна, 15	Серих В.О. моб. т. 0509190673	Металобрухт чорних металів
4.	ТОВ «Градiєнт – М»	м. Глухів, вул. Вокзальна, 6	Храпач О.І. моб. т. 0503078780	Металобрухт чорних металів
5.	ПП «Євменова О.В.»	м. Глухів, площа Свободи, буд. 7 м. Глухів, вул. Києво - Московська, 1	Тішаєв Р.О. моб. т. 0669759229	Макулатура, відпрацьовані акумулятори, склотара, поліетилен б/у, поліетиленові пляшки б/у
м. Суми				
1.	ТОВ «А-МУССОН»	м. Суми, вул. Ярослава Мудрого, 71, оф. 208	Веб - адреса: a-musson.com тел. (0542) 22-35-59 e-mail: a-musson@ukr.net	ПЕТ - пляшка, папір, пластик, скло, плівка
2.	КП «Сумижилкомсервіс» Сумської міської ради	Юридична адреса: м. Суми, вул. Романа Атаманюка, 49А; Адреса виробничих потужностей: Краснопільський район, землі В.Бобрицької сільської ради (полігон для складування твердих побутових відходів та негабаритних відходів)	Веб - адреса: http://gks.sumy.ua тел. (0542) 66-06-04 e-mail: zhilkomservis@ukr.net	Поліетилен, поліпропілен, склобій
3.	ТОВ «СВОД-7»	м. Суми, вул. Черкаська, 4	https://svodsumy.uaprom.net/ тел.. (0542)64-03-43, (066)429-33-16	Макулатура
4.	ТОВ «Сумський завод ГТВ»	м. Суми, вул. Супруна, 17, корпус 1	-	Відпрацьовані шини
м. Ромни				
1.	ФОП Денешко	м. Ромни	0682615479	Пластик
м. Шостка				
1.	ПП «Вторсировина»	м.Шостка, вул. Привокзальна, 1	Евменова Ольга Василівна, 095-731-64-86	Картон, папір, склотара, ПЕТФ пляшки, акумулятори

2.	ТОВ «Укрвторчермет»	м.Шостка, вул.Комарова, 127	Данченко Микола Федорович, 050-221-02-13	Металобрухт
3.	ТОВ «Металсоюз»	м.Шостка, вул. Гагаріна, 1	Козинець Василь Миколайович 067-540-13-21	Металобрухт
4.	ПП «Техносплав»	м.Шостка, вул. Шевченка, 57	Бакаєв Андрій Сергійович	Металобрухт

Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів (приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)

Таблиця 59

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
1.	Сумська міська територіальна громада	263	1 (є можливість здати на платній основі небезпечні відходи ліцензованому підприємству ТОВ "Спецзахист" м. Суми, вул Скрябіна,38)	-	інформація відсутня	люмінесцентні лампи, ртутні термометри, відпрацьовані батарейки
2.	Лебединська міська територіальна громада	24,381	2	1	0,07	Батарейки; Люмінесцентні лампи
3.	Шосткинська міська територіальна громада	93,5	3	0	1,5	Акумулятори, елементи живлення

**Поводження з непридатними та забороненими до використання
пестицидами та отрутохімікатами**

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження
станом на 01.01.2022

Таблиця 60

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
1	Конотопський	3,47	5	-	-	5
2	Охтирський	15,275	4	-	1	3
3	Роменський	8,4	2	-	-	2
4	Сумський	269,691	17		1	16
5	Шосткинський	-	-	-	-	-
Всього		296,836	28		2	26

XIV. Радіаційна безпека

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

Таблиця 61

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)*

Таблиця 62

№ з/п	Власник ДІВ	Адреса власника ДІВ	Примітка
1.	Інститут прикладної фізики Національної академії наук України 05399225	вул. Петропавлівська, 58, м. Суми, 40030	
2.	Державне підприємство «Сумський регіональний центр стандартизації, метрології та сертифікації» 02568064	вул. Харківська, 101, м. Суми, 40007	
3.	Публічне акціонерне товариство «Суміхім-пром» 05766356	вул. Харківська, п/в 12, м. Суми, 40003	
4.	Комунальне некомерційне підприємство Сумської обласної ради «Сумський обласний клінічний онкологічний диспансер» 05480996	вул. Центральна, 2, с. Кальченки Білопільського району, 41835	
5.	Державне підприємство «Конотопський авіа-ремонтний завод «Авіакон» 12602750	вул. Рябошапка, 25, м. Конотоп, 41600	

* - за даними Східної державної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки Державної інспекції ядерного регулювання України.

Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими джерелами природного походження

Таблиця 63

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Дружба	4504	0,11	-	-	-	-	-
2.	Конотоп	83543	0,11	-	-	-	-	-
3.	Глухів	31789	0,12	-	-	-	-	-
4.	Ромни	37765	0,12	-	-	-	-	-
5.	Лебедин	23892	0,11	-	-	-	-	-

6.	АМСЦ Суми	256474	0,12	-	-	-	-	-
----	--------------	--------	------	---	---	---	---	---

* - Визначення питомої активності забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг Сумський ЦГМ не проводить, тому дані по пп. 5, 6, 7, 8, 9 не надаються.

XV. Моніторинг довкілля

Мережа спостережень за станом довкілля

Таблиця 64

№ з/п	Суб'єкти моніторингу довкілля	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води*	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водонаосні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Сумський обласний центр з гідрометеорології	3	*	8	*	*	*	*	*	50**
2	ДУ «Сумський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»	61	6	51	8	-	-	316/ 1459	-	200
3	Сумське обласне управління водних ресурсів	-	-	6	-	-	-	-	-	-
4	Сумська філія ДУ «Держґрунт охорона»	-	-	20	-	-	-	-	-	29
5	Державна екологічна інспекція у Сумській області	-	116	148	22	-	-	17	-	179

* - не проводяться роботи по цих напрямках.

** - згідно Плану основних робіт при проведенні спостережень за забрудненням навколишнього природного середовища Сумського ЦГМ, який затверджений Центральною геофізичною обсерваторією ім. Бориса Срезневського (ЦГО) м. Київ, яка є методичним центром, в 2021 році: відібрано і оброблено 50 проб ґрунту на забруднення токсикантами промислового походження; згідно плану діагностичного моніторингу щомісяця проводився відбір проб води та аналіз 1-го дня на водних об'єктах Сумської області.

Транскордонні системи спостережень*

Таблиця 64.1

№ з/п	Країна-партнер, з якою проводиться спільний моніторинг	Кількість точок спостережень	Показники, за якими проводяться спостереження	Періодичність проведення спостережень

* - транскордонна система спостережень відсутня

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

Таблиця 65

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан довкілля	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	2	3	4	5
1.	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Веб-портал місцевих органів виконавчої влади Сумської області, веб-сторінка Департаменту	За наявності інформаційного приводу	pek.sm.gov.ua
2.	Білопільська міська рада	газета «Білопільщина»	За наявності інформаційного приводу	bilopillya-meria.gov.ua
3.	Відділ земельних відносин, архітектури, житлово-комунального господарства, надзвичайних ситуацій та комунальної власності Вільшанської ради	Вимоги щодо застосування засобів захисту рослин в межах населеного пункту	Раз у квартал	сайт сільської ради
4.	Краснопільська селищна рада	Про стан питної води в громаді, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, рекультивація	За наявності інформаційного приводу	krasnopilska-gromada.gov.ua
5.	Конотопська районна державна адміністрація	Районна газета «Сільські горизонти»	За наявності інформаційного приводу	сайт РДА, сторінка у фейсбуці
6.	Виконавчий комітет Лебединської міської ради	веб-сторінка міської ради	За наявності інформаційного приводу	lebedynrada.gov.ua
7.	Відділ архітектури та житлово-комунального господарства Липоводолинської селищної ради	веб-сторінка селищної ради	5 публікацій	ldol-gromada.gov.ua
8.	Миколаївська сільська рада	Буклет «Життя без сміття»	За наявності інформаційного приводу	
9.	Відділ земельних відносин, благоустрою, містобудування та архітектури Нижньосиrowsької сільської ради	Районна газета «Вісті Сумських громад»	За наявності інформаційного приводу	nyzhnosyrovatska.rada.today
10.	Новослобідська сільська рада	веб-сторінка сільської ради	9 публікацій	сторінка у фейсбуці
11.	Відділ архітектури, інфраструктури та екології Охтирської районної державної адміністрації	веб-сторінка РДА	4 публікації	oht.sm.gov.ua

12.	Охтирський районний відділ Державної установи «Сумський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»	Концентрація вуглецю оксид (CO) в атмосферному повітрі м. Охтирка	щоденно	okhtyrkamr.gov.ua
13.	Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради	- «Екологічний орієнтир» інформаційно-освітній екологічний бюлетень Сумської міської ради, ТОВ Сумська громадсько-ділова газета «ВашШанс»; - інформація про стан забруднення атмосферного повітря; - інформація про стан навколишнього природного середовища у м. Суми	1 раз на рік щомісячно 1 раз на рік	finance.smr.gov.ua smr.gov.ua finance.smr.gov.ua
14.	Відділ житлово-комунального господарства, благоустрою, інфраструктури, архітектури та містобудування Річківської сільської ради	Благоустрій території громади	щомісяця	richki-gromada.gov.ua
15.	Чернечинська сільська рада	веб-сторінка, сторінка у фейсбук	За наявності інформаційного приводу	chotg.gov.ua
16.	Відділ житлово-комунального господарства та благоустрою Чупахівської селищної ради	Газета «Громада плюс»	Щомісяця	

XVI. Міжнародне співробітництво

Таблиця 66

Назва угоди	Дата підписання	Термін дії угоди	Примітка

Перелік проектів міжнародної технічної допомоги

Таблиця 66.1

№	Назва проекту	Термін реалізації	Джерело фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Проект «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH	01.07.2020-30.06.2025	Залучені кошти федерального Міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини	-	-	Підвищення енергоефективності у громадських будівлях – поетапний підхід до муніципального енергетичного менеджменту у містах України.	Проведено 11 навчальних вебінарів для осіб, відповідальних за реалізацію системи енергоменеджменту в бюджетних установах соціально-культурної сфери СМТГ, підготовлено заявку на реалізацію енергоефективних заходів у трьох громадських будівлях СМТГ
2.	Впровадження Європейської Енергетичної Відзнаки в Україні	08.10.2018-2025 01.01.2021-31.05.2021	Співфінансування з бюджету Сумської МТГ та Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO)	- Бюджет СМТГ 1448,7 тис. грн, грантові кошти SECO 587,2 тис. грн	-	Реалізація Муніципального енергетичного Плану Сумської міської ТГ	Проведено 10 онлайн-сесій щодо підготовки проекту Муніципального енергетичного плану. Впроваджено проект «Швидкого виграшу», який підтримується Швейцарською Конфедерацією, а саме: «Капітальний ремонт будівлі (утеплення фасаду) Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 2)»
3.	Підвищення енергоефективності в освітніх закладах міста Суми	01.04.2018-31.12.2021	Залучені (грантові) кошти, місцевий бюджет	1,635 млн. євро, в т.ч.: 1,14 млн. євро – грант ЄС; 0,49	Залишок на кінець року відсутній. За бюджетом проекту залишок майбутніх платежів складає 116046,18 євро (роботи з підвищення енергоефективності виконано в повному обсязі, для кінцевого розрахунку з підрядниками очікується отримання фінального траншу від ЄС)	Очікуване зменшення викидів CO ₂ на 232,2 т/рік за рахунок робіт з енергоефективної модернізації ікіл КУ ССШ № 7, КУ ССШ № 9 та КУ ЗОШ № 20	Моніторинг та верифікація заощаджень виконувалася в опалювальному періоді 2021-2022 років. За результатами моніторингу та верифікації досягнутих заощаджень, протягом жовтня 2021 - січня 2022 років зменшення викидів CO ₂ склало 217,025 тон. У зв'язку з початком воєнних дій у лютому 2022 року, моніторинг енергоспоживання було перервано, тому остаточна кількість тон CO ₂ буде уточнюватися після завершення воєнного стану.

				млн. євро – місцевий бюджет			Крім того, в рамках комунікаційної кампанії, протягом реалізації проекту були проведені конкурси, вікторини та інші промоційні заходи
4.	Управління відходами на основі замкненого циклу	01.08.2020 31.07.2023	Залучені (грантові) кошти, Бюджет Сумської МТГ	200,0 тис. євро, в т.ч.: 170,0 тис. євро –грант Фонду ЄП та Норвегії; 30,0 тис. євро - бюджет Сумської міської ТГ.	795 521,61 грн	Організація системи управління відходами у місті Суми, підвищення обізнаності населення у сфері управління відходами	Проведено комунікаційні та просвітницькі заходи, зокрема лекцію-дискусію для студентів ВНЗ міста Суми, проведено конкурси малюнку та відео-робіт серед дітей міста Суми, взято участь у вебінарах, конференціях (онлайн). Забезпечено розробку концепції ефективного управління побутовими відходами, що утворюються у житлових будинках індивідуальної забудови (будинки приватного сектору з присадибною ділянкою), розташовані на території Сумської міської територіальної громади (I етап)
5.	Налагодження якісного співробітництва між міськими та сільськими/селищними територіальними громадами	2021-2022	«Програма U-LEAD з Європою»	Експертна підтримка	-	Ефективна система поведінки з ТПВ	Проведено громадські обговорення проекту
6.	Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні (FEER)	2021-2025	GIZ	Не визначена	Не визначена	Участь енергоменеджера в навчальній програмі	Прийнято участь в навчальній програмі
7.	Соціальний проект «Нам цим дихати!»	2021-2022	Центр розвитку інновацій спільно з ISO-BAR	Не визначена	Не визначена	Впровадження інформаційної кампанії	Впровадження інформаційної кампанії

Перелік інвестиційних проектів

Таблиця 66.2

№	Назва проекту	Термін реалізації	Джерело фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проекту	Наявні експертизи проектної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах м. Суми	2019-2024	Залучені кошти (кредит ЄІБ, місцевий бюджет)	5,2 млн. євро – кредит ЄІБ; 1,04 млн. євро – МБ		Скорочення споживання теплової енергії, створення комфортних умов перебування вихованців та персоналу дошкільних навчальних закладів	У 2021 році проведено тендер на закупівлю робіт з проектування та капітального ремонту дошкільних навчально-виховних закладів у м. Суми та консультаційних послуг з нагляду за капітальним ремонтом навчально-виховних закладів у м. Суми
2	Енергоефективна термомодернізація (капітальний ремонт) будівлі комунального некомерційного підприємства «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Троїцька, 28	2020-2021	Залучені кошти (кредит НЕ-ФКО), місцевий бюджет	14,7 млн. грн. – кредит НЕ-ФКО; 4,6 млн. грн. – МБ		Скорочення споживання теплової енергії, зменшення викидів CO ₂ , створення комфортних умов для перебування в приміщенні лікувального закладу	Експертизу проекту здійснено у 2020 році, будівельні роботи завершено у 2021 році (утеплені дах і підвал, встановлено індивідуальний тепловий пункт, утеплено стіни, замінено вікна, оздоблено зовнішні стіни, улаштовано навіси і ганки). Економія енергоспоживання та зменшення викидів т CO ₂ будуть визначені за результатами опалювального періоду 2021- 2022 років
3.	Оновлення рухомого складу КП «Електроавтотранс» в м. Суми	2019-2023	Залучені кошти (кредит ЄІБ), місцевий бюджет	4,0 млн. євро – кредит ЄІБ; 0,8 млн. євро – МБ.		Збільшення кількості перевезених пасажирів міським електротранспортом, зменшення споживання електроенергії, зменшення викидів в атмосферне повітря	Придбано 19 одиниць нових тролейбусів. Зменшення викидів т CO ₂ буде визначено на підставі енергоспоживання за 2022 рік у порівнянні з 2020 роком
4.	Модернізація та реконструкція системи водовідведення у м. Суми (реконструкція міських каналізаційних очисних споруд комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради потужністю 60000 м3/добу з виділенням першої черги	2020-2023	Залучені кошти (кредит НЕ-ФКО, грант Європейського Союзу), бюджет Сумської МТГ	1,5 млн. євро – кредит НЕ-ФКО; 0,3 млн. євро – грант	-	Реконструкція окремих елементів та заміна обладнання міських очисних споруд КП «Міськводоканал» Сумської міської ради	Експертизу проектної документації проведено у 2020 році

	будівництва потужністю 30000 м3/добу у м. Суми, вул. Гамалія, буд. 40)			Європейського Союзу; 6,9 млн. грн – кошти бюджету Сумської міської ТГ			
5.	Капітальний ремонт будівлі Великописарівської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів імені І. М. Середи Великописарівської селищної ради Сумської області по вул. Шкільна, буд. 6 в смт Велика Писарівка Сумської області	2022	ДФРР – 90% кошти місцевого бюджету – 10%	28,015368 тис.грн	28,015368 тис.грн	Забезпечення належних умов навчального процесу згідно з останніми вимогами освітніх реформ. Покращення естетичного виду будівлі; забезпечення зменшення витрат теплової енергії у приміщенні школи. Забезпечення комфортних умов для перебування батьків і працівників установи у приміщенні освітнього закладу. Забезпечення ефективного використання економія бюджетних коштів. Створення безпечного середовища для дітей, вчителів, працівників. Створення комфортного температурного режиму в закладі.	Так
6.	Капітальний ремонт будівлі з заміною віконних та дверних блоків Ямненської ЗОШ І-ІІІ ступенів імені І. О. Мусієнко по вул. Широка, 1-А, с. Ямне	2021-2022	0,6 млн. грн субвенція; 2,167532 тис.грн – кошти місцевого бюджету	2,767532 тис.грн	2,167532 тис.грн	Заміна 114 віконних блоків. Заміна 5 дверних блоків. Будівництво пандусу відповідно до ДБН	Так
7	Виготовлення проектно-кошторисної документації для будівництва водогону в с. Чупахівка	2021-2022	Субвенція від держави	620 000 грн	306 000 грн	Початок будівництва водогону в с. Чупахівка	-

XVII. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 67

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою		
			виділено, тис. грн.	фактично профінансовано, тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6
1.	Програма охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2019-2021 роки (зі змінами)	Рішення Сумської обласної ради від 22.02.2019	4 977,5	3 620,7	73
2.	Комплексна програма поводження з відходами в Сумській області на 2016-2021 роки (зі змінами)	Рішення Сумської обласної ради від 10.08.2016	22 650,2	21 821,6	96,3
3.	Регіональна програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року (зі змінами)	Рішення Сумської обласної ради від 16.08.2013	44 339,0	49 202,0	111
4.	Програма поводження з побутовими відходами Миколаївської селищної ради	Рішення 3 сесії 8 скликання Миколаївської селищної ради від 26.01.2021	1 295,0	171,0	13
5.	Програма «Чиста криниця» Миколаївської селищної ради	Рішення 3 сесії 8 скликання селищної ради від 26.01.2021	132,0	115,691	87
6.	Охорона та раціональне використання природоохоронних ресурсів	Рішення 10 сесії 8 скликання Бездрицької сільської ради від 23.12.2021	4 147,5	44,2	1,1
7.	Програма озеленення, розвитку та збереження зелених зон на 2021-2025 роки	Рішення 48 від 22.12.2020	2 991,0	1 127,219	38
8.	Програма санітарного очищення та поводження з побутовими відходами на території Охтирської територіальної громади на 2021-2025 роки	Рішення 47 від 22.12.2020	5 605,0	3 023,754	54
9.	Програма охорони навколишнього природного середовища Сумської міської територіальної громади на 2019-2021 роки	Рішення Сумської міської ради від 19 грудня 2018 року № 4330-МР (зі змінами від 26 січня 2022 року № 2721-МР)	91 731,7 14 111,0 (ДБ) 77 620,7 (СМТГ)	60 644,63 14 110,59 (ДБ) 46 534,04 (СМТГ)	66
10.	Комплексна програма реформування і	Рішення Лебединської міської ради	1 664,780	1 615,194	97

	розвитку житлово-комунального господарства, енергозбереження та охорони навколишнього природного середовища м. Лебедина на 2021 рік	від 22.12.2020			
11.	Програма поводження з твердими побутовими відходами на території Лебединської міської територіальної громади на 2021 рік	Рішення Лебединської міської ради від 24.02.2021	264,0	263,0	99
12.	Програма охорони навколишнього природного середовища на території Попівської сільської ради Конотопського району Сумської області на 2021-2023 роки в новій редакції	22 сесія 8 скликання Попівської сільської ради від 21.12.2021	237,8	62,0	26,1
13.	Програма охорони природного навколишнього середовища Миколаївської сільської ради Сумського району на 2020-2022 роки	Рішення 3 від 23.12.2019	304,597	214,109	70,3
14.	Програма благоустрою Роменської територіальної громади	84 сесія Роменської міської ради від 25.11.2020	8 906,6	2 828,34	33
15.	Забезпечення населення Краснопільської селищної ради якісною питною водою на 2021-2022 роки	Рішення 138 від 20.01.2021	200,0	198,1	99,1
16.	Програма охорони навколишнього природного середовища на 2021-2022 роки	Рішення Свеської селищної ради від 24.12.2020	60,572	45,897	75,8
17.	Програму охорони навколишнього природного середовища Шосткинської міської територіальної громади на 2021-2025 роки	Рішення від 29.12.2020	8 950,0	107,654	1,2
18.	Програма охорони навколишнього природного середовища Хотинської селищної ради на 2020-2023 роки	Рішення від 24.12.2020	1 133,8	1 133,8	100
19.	Програма охорони навколишнього природного середовища Новослобідської сільської ради на 2021-2025 роки	Рішення від 23.12.2020	60,0	24,1	40
20.	Програма виконання заходів з охорони	Рішення від 23.12.2020	330,0	260,38	79

	навколишнього природного середовища Дубов'язівської селищної ради на 2021 рік				
21.	Програма поводження з твердими побутовими відходами на території Дубов'язівської селищної ради на 2021 рік	Рішення від 23.12.2020	52,87	46,17	87
22.	Програма розвитку та збереження зелени насаджень на території Липоводолинської селищної ради на 2020-2023 роки	Рішення 5 сесії 7 скликання Липоводолинської селищної ради від 10.09.2020	353,3	353,3	100
23.	Програм охорони навколишнього середовища Липоводолинської селищної ради на 2019-2024 роки	Рішення 14 сесії 7 скликання Липоводолинської селищної ради від 26.03.2019	160,0	160,0	100
24.	Цільова програма охорони навколишнього природного середовища на території Степанівської селищної ради на 2021-2023р.	Рішення 1 сесії 8 скликання від 23.12.2020	203,805	141,694	70

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Таблиця 68

Показники	Одиниця виміру	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:		116	94	105
періодичних видань	од.	18	10	14
телебачення	од.	14	2	3
радіомовлення	од.	-	1	-
мережі Інтернет	од.	84	81	86
виставкових заходів	од.	-	-	-
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:		188	141	168
громадські слухання	од.	19	6	*
круглі столи та конференції	од.	7	7	2
зустрічі з громадськістю	од.	7	-	
семінари, лекції, конкурси, акції	од.	17	11	12
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	137	113	125
інтернет-конференції	од.	-	4	6
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	1	-	-

* - Відповідно до пункту 2¹ статті 17 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадське обговорення планованої діяльності проводиться у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді). У цей період громадські слухання, передбачені статтею 7 цього Закону, не проводяться.

Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)

Таблиця 69

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1.	Сумська обласна організація Українського товариства охорони природи	вул. Набережна річки Стрілки, 46 м. Суми, 40030
2.	Громадське незалежне екологічне об'єднання у Сумській області «Зелена Сумщина»	вул. Кондратьєва, 25, оф. 207 м. Суми, 40030
3.	Дитячий незалежний екологічний центр «Романтик»	вул. Супруна, 6/54, м. Суми, 40022
4.	Громадська організація «ЕКОТОП»	вул. Інтернаціоналістів, 41А, кв. 13 м. Суми, 40034
5.	Сумська міська незалежна громадська екологічна організація «Зелений світ»	вул. Набережна р. Стрілки, 46, м. Суми
6.	Громадська організація «Чистий Сейм»	вул. Соборна, 12/1, м. Путивль, 41500
7.	Громадська екологічна організація «Деснянські зорі»	вул. Новгород-Сіверська, 62, м. Середина-Буда, 41000
8.	Тростянецька міська громадська організація «Екологія та соціальний захист»	вул. Б. Хмельницького, 15/87, м. Тростянець, 42600
9.	Глухівська міська молодіжна громадсько-соціально-еколого-культурна організація «ОЗОН»	вул. Червона гірка, 13/2, м. Глухів, 41400
10.	Громадська організація «Зелена лінія»	вул. Терещенків, 117, м. Глухів
11.	Громадська організація «Чиста вода»	вул. Адміністративна, с. Довжик
12.	Громадська організація «Живий ставок»	вул. Широка, с. Олешня
13.	Конотопська міська організація Партія Зелених України	вул. Ярківська, 114, м. Конотоп
14.	Конотопська міська організація соціально-екологічної партії «Союз. Чорнобиль. Україна»	вул. Братів Лузанів, 43, м. Конотоп
15.	Конотопська міська партійна організація Української партії «Зелена планета»	пр. Миру, 54/14, м. Конотоп
16.	Громадська екологічна організація «Конотопський Зелений світ»	вул. Червоних Партизанів, 27, м. Конотоп
17.	Білопільська районна організація Сумської обласної організації Українського товариства охорони природи	-
19.	Громадська організація «Косівщинське водосховище»	вул. Шкільна, 16 А, с. Косівщина

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2019-2021 роках

Таблиця 70

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2019 рік							
2020 рік							
2021 рік							

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2019-2021 роках

Таблиця 71

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Термін реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2019 рік							
1.1.	Проведення капітального ремонту для покращення технічного стану гідропорути та дамби водосховища «Гвинтове» в с. Коновалово Буринського району	1175,49	2015-2016	86%	0,772	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років

1.2.	Проведення капітального ремонту для поліпшення технічного стану та дамби на водному об'єкті в с.Шпотівка Конотопського району	338,202	2015-2016	95%	3, 608	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.3.	Будівництво водонапірної споруди біля с.Камінь Кролевецького району для відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму р.Клевень	358,669	2015-2016	95%	0,692	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.4.	Реконструкція КНС у с.Малий Вистороп Лебединського району	826,084	2015-2016	100%	5,177	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.5.	Проведення капітального ремонту для боротьби зі шкідливою дією вод р. Гусинка біля с. Пологи Охтирського р-ну	495,347	2015-2016	41%	0,958	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.6.	Проведення капітального ремонту для поліпшення технічного стану водоскидної споруди ставу в селищі Новослобідське Путивльського району	265,754	2015-2016	91%	4,112	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.7.	Капітальний ремонт для поліпшення технічного стану та благоустрою водойми по вул. Виконкомівській, с. По-півка Конотопського району Сумської області	748,960	2019-2020	50%	498,702	-	Проведено I етап робіт
1.8.	Капітальний ремонт для відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану струмка в с. Нова Слобода Путивльського району	201,752	2015-2016	91%	2,970	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.9.	Реконструкція системи водовідведення з центральної частини м.Тростянець. Каналізаційна насосна станція з занурювальними насосами по вул. Хмельницького Тростянецького району	1198,085	2015-2016	78%	8,834	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.10.	Проведення капітального ремонту для відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану р.Івотка Шосткинського р-ну	281,602	2015-2016	90%	1,648	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років

1.11.	Проведення капітального ремонту для поліпшення технічного стану та благоустрою водойми площею 0,4028 га на території парка-пам'ятника садово-паркового мистецтва "Будинок-музей А.П.Чехова"	885,551	2015-2021	32%	37,269	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.12.	Реконструкція напірного каналізаційного колектора від КНС № 7 до вул. Депутатська у м. Шостка	1343,755	2015-2016	65%	13,618	-	Погашення кредиторської заборгованості минулих років
1.13.	Капітальний ремонт дамби водосховища №2 "Каліщанське" осушувальної системи "Молч" село Нова Слобода Путивльського району	1179,887	2019	100%	829,887	86,471	Роботи виконані
1.14.	Капітальний ремонт гідропоруди для поліпшення технічного стану в с. Максимівціна Горобівської сільської ради Білопільського району	1454,614	2019	45%	652,062	-	Проведено I етап робіт
1.15.	Реконструкція самопливного каналізаційного колектора від вул.Короленко до головної каналізаційно-насосної станції у м. Шостка	1089,748	2019	100%	839,748	-	Роботи виконані
1.16.	Реконструкція зовнішніх мереж каналізації в с. Руднєве Путивльського району	295,2	2019	100%	234,276	-	На даному етапі роботи виконано повністю
1.17.	Реконструкція самопливного каналізаційного колектора від вул.Горького до КНС-1 з ПК2+45 в м.Ромни Сумської області	1499,681	2019	100%	1234,088	-	На даному етапі роботи виконано повністю
1.18.	Реконструкція очисних споруд по вул. Дудіна, 83-А м. Ромни (заміна обладнання)	493,591	2019	50%	243,591	-	Проведено I етап робіт
1.19.	Реконструкція системи водовідведення з центральної частини м.Тростянець. Напірний колектор господарчо-побутової каналізації по вул. Б.Хмельницького	2099,873	2019	100%	1656,134	-	На даному етапі роботи виконано повністю
1.20.	Укріплення укосів та капітальний ремонт водоскидної споруди греблі ставу у с.Хотмінівка Глухівського району	540,0	2019	100%	226,485	-	На даному етапі роботи виконано повністю.

1.21.	Реконструкція очисних споруд по вул. Центральній від багатоквартирних будинків № 15, 16, 17 в с. Воронівка Білопільського району	1490,0	2019	100%	968,5	-	На даному етапі роботи виконано повністю
1.22.	Будівництво каналізаційних мереж по вул.Центральна в селі Воронівка Білопільського району Сумської області	1029,0	2019	100%	668,85	-	На даному етапі роботи виконано повніст
2.1.	Придбання машин для збору та транспортування побутових і промислових відходів виробництва (Придбання машини для вивезення твердих відходів м.Шостка, Шосткинська міська рада	1500,0	2019	100%	750,0	600,0	Придбано сміттєвоз
2.2.	Придбання машин для збору та транспортування побутових і промислових відходів виробництва (Придбання машини для вивезення твердих відходів м.Охтирська, Охтирська міська рада)	1440,0	2019	100%	720,0	709,2	Придбано сміттєвоз
3.1.	Діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення: придбання кормів для зубрів	485,0	2019	100%	485,0	-	Виконано.Придбано 43 т кукурузи, 42,5 т ячменю та 77 т силосу
3.2.	Діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення: Капітальний ремонт з поліпшення технічного стану водойми в лісовому масиві біля с.Новомутич Конотопського р-ну для водопою зубрів	500,0	2019	100%	500,0	132,248	Виконано. Капітальний ремонт з поліпшення технічного стану водойми проведено, роботи завершено.
3.3.	Розроблення проектів створення терито-	190,0	2019	100%	190,0	-	Виконано. Розроблено 14 проєктів

	рій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення						створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та організація їх територій
3.4.	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду: придбання системи зовнішнього відео спостереження на території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Асмолова"	200,0	2019	100%	199,984	-	Виконано. Система зовнішнього відеоспостереження закуплена та встановлена
3.5.	Придбання спеціального обладнання, транспортних засобів і засобів зв'язку, віднесених до організацій заповідників та інших природоохоронних установ: придбання байдарок з веслами, велосипедів для організації еколого-пізнавальних маршрутів на території РЛП "Сеймський"	170,0	2019	100%	170,0	-	Виконано. Закуплено 4 байдарки з веслами та 10 велосипедів
3.6.	Будівництво, розширення та реконструкція розплідників і ферм для розведення диких звірів та птахів з метою їх розселення в природному середовищі: організація вольєрного господарства по розширенню видового складу диких мисливських тварин (олень благородний, лань європейська)	500,0	2019	100%	477,36	-	Виконано. Закуплено будматеріали (10200 м2 сітки з оцинкованого дроту), продовження робіт планується у 2020-2021 роках
3.7.	Розроблення документації із землеустрою для території та об'єктів природно-заповідного фонду: проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення	1000,0	2019	100%	983,9	-	Виконано. Розроблено 23 проекти землеустрою з організації та встановлення меж території природно-заповідного фонду місцевого значення
3.8.	Розроблення документації із землеустрою для території та об'єктів природно-заповідного фонду: проектів землеустрою	1150,0	2019	100%	1109,075	-	Виконано. Проект землеустрою щодо організації та встановлення меж обмежень у використанні режимоутворюю-

	з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення (зони регульованої рекреації РЛП "Сеймський")						ючих об'єктів природного походження на території регіонального ландшафтного парку "Сеймський"
3.9.	Витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: розробка проекту утримання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Волокитинський"	195,0	2019	100%	195,0	-	Виконано. Проект утримання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Волокитинський" розроблено
3.10.	Витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: розробка проекту утримання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	195,0	2019	100%	195,0	-	Виконано. 53 інформаційних стендів, щитів, інформаційно-охоронних та межових знаків встановлено на території 9 новостворених об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення
4.1.	Наукові дослідження природних лісових біогеоценозів області щодо збереження видів рослин, занесених до Червоної книги України, з метою виявлення території, перспективних для подальшого створення нових об'єктів природно-заповідного фонду	195,0	2019	100%	137,5	-	Виконано. Проведено наукові дослідження на території Ямпільського. Шосткинського. Глухівського районів
4.2.	Видання поліграфічної продукції з екологічної тематики: атлас-довідник "Природно-заповідний фонд Сумської області" (видання 2-ге, перероблене і доповнене)	195,0	2019	100%	185,0	-	Виконано. Видано 1000 примірників атласу-довіднику "Природно-заповідний фонд Сумської області" (видання 2-ге, перероблене і доповнене)
2020 рік							
1.1.	Реконструкція очисних споруд в смт Хотинь Сумського району	1590,0	2020-2021	23%	367,255	-	Виплачено аванс на придбання матеріалів. Будівельні роботи не розпочалися у зв'язку з відсутністю дозволу на початок будівельних робіт
1.2.	Реконструкція для поліпшення технічного стану греблі з відновленням гідротехнічної споруди в с. Черепівка Буринського району Сумської області	1396,126	2020-2021	76%	1055,449	-	Розпочато будівельні роботи. Закінчення робіт заплановано в 2021 році

1.3.	Реконструкція водоскидної споруди водосховища в с. Голубівка Середино-Будського району Сумської області	1935,445	2020-2021	90%	503,318	123,883	Розпочато будівельні роботи. Закінчення робіт заплановано в 2021 році
2.1.	Наукові дослідження та проектні розроблення регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року	1100,0	2020-2021	43%	301,140	-	Загальна вартість по договору – 699,0 тис. грн. Розроблено два розділи I етапу Регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року
2.2.	Придбання машин для збору та транспортування побутових і промислових відходів виробництва (Придбання машини для вивезення твердих відходів м. Шостка, Шосткинська міська рада)	1600,00	2020	100%	798,00	798,0	Придбано машину для вивезення твердих відходів
2.3.	Придбання машини для збору та транспортування побутових і промислових відходів виробництва (Придбання машини для вивезення рідких відходів (мулососна машина) м. Ромни, Роменська міська рада)	2400,00	2020	100%	1200,00	696,0	Придбано машину для вивезення рідких відходів (мулососна машина)
2.4.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Липоводолинській ОТГ Липоводолинського р-ну 17,819 т	1336,425	2020	100%	1069,14	249,47	Проведені роботи по вивезенню небезпечних відходів з послідуною утилізацією (17,819 т)
2.5.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у	899,025	2020	100%	719,22	167,818	Проведені роботи по вивезенню небезпечних відходів з послідуною утилізацією (11,987 т)

	Синівській ОТГ Липоводолинського району 11,987 т						
2.6.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Сумському районі (Басівська с/р, Сульська с/р, Яструбинська с/р, Юнаківська с/р, Кияницька с/р) 41,291 т	3096,825	2020	26%	655,80	153,02	Проведені роботи по перезатаренню та вивезенню небезпечних відходів з послідуною утилізацією (Яструбинська с/р 10,93 т). На території Басівської, Кияницької, Сульської та Юнаківської сільських рад - торги не відбулися. Причина відміни - подання для участі в торгах менше двох тендерних пропозицій закупівлі
2.7.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Миколаївській ОТГ Сумського району 27,82 т	2086,500	2020	100%	438,127	221,207	Проведені роботи з екологічно безпечного збирання та тимчасового зберігання непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (29,278 т, у т.ч. тара - 1,458 т)
2.8.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Хотинській ОТГ Сумського району 1,5 т	112,500	2020	100%	28,80	7,20	Проведені роботи з екологічно безпечного збирання та тимчасового зберігання непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (2,176 т, у т.ч. тара - 0,111 т)
2.9.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до	375,000	2020	100%	96,00	72,00	Проведені роботи з екологічно безпечного збирання та тимчасового зберігання непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (12,642 т, у т.ч. тара - 0,642 т)

	використання хімічних засобів захисту рослин у Степанівській ОТГ Сумського району 5,0 т						
3.1.	Витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: утримання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Асмолова»	620,0	2020	100%	601,432	-	Проведено поточний ремонт паркану, послуги з озеленення, охорона парку, тощо
3.2.	Витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: встановлення інформаційних стендів, щитів, інформаційно-охоронних та межових знаків на території новостворених об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення	195,0	2020	100%	189,17	-	Встановлено 49 інформаційних стендів, щитів, інформаційно-охоронних та межових знаків на території 7 новостворених об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення
3.3.	Ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду	195,0	2020	100%	195,00	-	Заповнено кадастрову карту 1ДКПЗФ щодо 25 об'єктів ПЗФ на території Сумського району
3.4.	Витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: встановлення інформаційних стендів, щитів, інформаційно-охоронних та межових знаків на території регіонального ландшафтного парку «Сеймський»	195,0	2020	100%	159,999	-	Встановлено 50 інформаційних стендів, щитів, інформаційно-охоронних та межових знаків на території РЛП "Сеймський" в межах Конотопського району
3.5.	Розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду: розроблення проекту землеустрою щодо організації та встановлення меж обмежень у використанні режимоутворюючих об'єктів природного походження на території регіонального ландшафтного парку "Сеймський" (заповідна зона)	700,0	2020	100%	489,00	-	Розроблено проєкт землеустрою щодо організації та встановлення меж обмежень у використанні режимоутворюючих об'єктів природного походження на території регіонального ландшафтного парку "Сеймський" (заповідна зона)
3.6.	Діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги	485,0	2020	100%	485,00	-	Придбано 12 т силосу, 43 т кукурудзи, 42,5 т ячменю

	України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення: придбання кормів для зубрів						
3.7.	Розроблення проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та організація їх територій	190,0	2020	100%	189,996	-	Розроблено 14 проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду
3.8.	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду: розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду	1000,0	2020	100%	914,00	-	Розроблено 20 проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення
4.1.	Наукові дослідження природних лісових біогеоценозів області щодо збереження видів рослин, занесених до Червоної книги України з метою виявлення територій, перспективних для подальшого створення нових об'єктів природно-заповідного фонду	195,0	2020	100%	195,00	-	Проведено наукові дослідження на території Сумського, Роменського та Середино-Будського районів
4.2.	Наукові дослідження, проектні та проектно-конструкторські розроблення, що охоплюють зазначені у переліку природоохоронні заходи: розробка проекту регіональної схеми формування екомережі Сумської області	195,0	2020	100%	178,00	-	Розроблено проєкт регіональної схеми екомережі Сумської області
4.3.	Наукові дослідження поширення хижих птахів і чорного лелеки в лісах Сумської області	120,0	2020	100%	120,00	-	Проведено наукові дослідження на території Конотопського району
2021 рік							
1.1.	Реконструкція очисних споруд в смт Хотинь Сумського району Сумської області	1 499,725	2020-2021	49%	515,985	221,140	Проект потребує коригування. Незавершене будівництво планується передати до громади

1.2.	Проведення капітального ремонту для поліпшення технічного стану та благоустрою водойми площею 0,4028 га на території парку-пам'ятника садово-паркового мистецтва "Будинок-музей А.П.Чехова" (з коригуванням проектно-кошторисної документації)	1 080,900	2015-2021	5%	50,027	-	Проведено коригування ПКД, закупівля не відбулася. Планується проведення процедури закупівлі та будівництво у 2022 році
1.3.	Реконструкція водоскидної споруди водосховища в с. Голубівка Середино-Будського району Сумської області	2 320,647	2020-2021	100%	1 249,233	176,00	Роботи виконані
1.4.	Будівництво очисних споруд у с. Сад Сумського району (виготовлення проектно-кошторисної документації)	120,00	2020-2021	15%	16,317	1,285	Проведено виготовлення ПКД, не завершена експертиза проекту
1.5.	Капітальний ремонт з поліпшення технічного стану та благоустрою водойми по вул. А. Двигова в с. Бочечки Конотопського району Сумської області	1 309,843	2020-2021	100%	479,665	-	Роботи виконані
1.6.	Реконструкція аеротенного відділення очисних споруд по вул. Дудіна, 83-А в м. Ромни Сумської області (заміна обладнання) (коригування)	2 158,898	2019	100%	1 281,535	320,383	Роботи виконані
1.7.	Будівництво ділянки мережі централізованого водовідведення від існуючої КНС до існуючих колодязів № 3, 4 в смт Миколаївка Білопільського району Сумської області (нове будівництво)	1 284,152	2021	100%	781,232	200,00	Роботи виконані
1.8.	Реконструкція систем господарчо-побутової каналізації та інженерних споруд села Косівщина Сумського району Сумської області (виготовлення проектно-кошторисної документації)	970,00	2021	100%	485,00	-	Роботи виконані
1.9.	Будівництво каналізаційної мережі КЗ СОР Сумський обласний художній музей ім. Никанора Онацького (з виготовленням проектно-кошторисної документації)	470,00	2021	100%	369,196	-	Роботи виконані

2.1.	Наукові дослідження та проєктні розроблення регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року	699,00	2020-2021	100%	397,860	-	Виконано. Розроблено проєкт регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року
2.2.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Синівської с/р Роменського району, 10,594 т	900,066	2021	100%	740,066	160,00	Роботи виконані
2.3.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Хмелівської с/р Роменського району, 35,296 т	2 998,748	2021	100%	2 798,748	200,00	Роботи виконані
2.4.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Андріяшівської с/р Роменського району, 28,134 т	2 390,264	2021	100%	1 878,363	469,590	Роботи виконані
2.5.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі	508,485	2021	100%	421,199	87,286	Роботи виконані

	непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Роменської міської ради, 5,985 т						
2.6.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Миколаївської с/р Сумського району, 46,378 т	3 610,019	2021	100%	2 846,974	711,743	Роботи виконані
2.7.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Степанівської селищної ради Сумського району, 25,642 т	2 035,942	2021	100%	1 611,032	402,758	Роботи виконані
2.8.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Хотінської селищної ради Сумського району, 7,176 т	585,127	2021	100%	465,051	116,262	Роботи виконані
2.9.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та	254,880	2021	100%	191,160	63,720	Роботи виконані

	небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Краснопільської селищної ради Сумського району, 3,0 т						
2.10.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Юнаківської с/р Сумського району, 3,1 т	263,376	2021	100%	210,700	52,676	Роботи виконані
2.11.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Верхньосироватської с/р Сумського району, 0,3 т	25,488	2021	100%	20,390	5,098	Роботи виконані
2.12.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Нижньосироватської с/р Сумського району, 1,2 т	101,952	2021	100%	81,561	20,391	Роботи виконані
2.13.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення,	7 875,876	2021	100%	6 295,196	1 573,799	Роботи виконані

	знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин на території Шосткинської міської ради, 92,701 т						
3.1.	Будівництво, розширення та реконструкція розплідників і ферм для розведення диких звірів та птахів з метою їх розселення в природному середовищі: організація вольєрного господарства по розширенню видового складу диких мисливських тварин (олень благородний, лань європейська)	4 780,950	2021	100%	499,999	-	Виконано. Придбано: сітка "рабіца", металопрокат, будівельні матеріали
3.2.	Діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення: придбання кормів для зубрів	500,00	2021	100%	500,00	-	Виконано. Придбано: 60 т силосу кукурудзи, 35,7 т зерна кукурудзи, 22,8 т зерна ячменю
3.3.	Розроблення проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та організація їх територій	190,00	2021	100%	190,00	-	Виконано. Розроблено 14 проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду
3.4.	Розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду	1 000,00	2021	100%	873,00	-	Роботи виконані
3.5.	Ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ)	195,00	2021	100%	195,00	-	Виконано. Заповнено кадастрову ф. 1 ДКПЗФ щодо 26 об'єктів ПЗФ
3.6.	Витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: проведення лікування ботанічної пам'ятки природи місцевого значення "Новослобідські дуби" на території Конотопської	100,00	2021	100%	99,980	-	Виконано. Проведено лікування ботанічної пам'ятки природи місцевого значення "Новослобідські дуби"

	го району Сумської області						
3.7.	Придбання спеціального обладнання, транспортних засобів і засобів зв'язку, віднесених до організацій заповідників та інших природоохоронних установ: придбання байдарок з веслами та рятувальними жилетами для організації еколого-пізнавальних маршрутів на території РЛП «Сеймський»	110,00	2021	100%	110,00	-	Роботи виконані
3.8.	Придбання спеціального обладнання, транспортних засобів і засобів зв'язку, віднесених до організацій заповідників та інших природоохоронних установ: придбання наметів, спальних мішків та карематів для організації еколого-пізнавальних маршрутів на території РЛП «Сеймський»	56,00	2021	100%	46,264	-	Роботи виконані
3.9.	Придбання спеціального обладнання, транспортних засобів і засобів зв'язку, віднесених до організацій заповідників та інших природоохоронних установ: придбання квадрокоптера для організації еколого-пізнавальних маршрутів на території РЛП «Сеймський»	80,00	2021	100%	80,00	-	Роботи виконані
3.10.	Заходи по боротьбі з браконьерством: придбання спеціального обладнання (моторного човна з мотором та причепом) для РЛП «Сеймський»	100,00	2021	100%	99,920	-	Роботи виконані
3.11.	Розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду: розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки орієнтовної площі 1,05 гектара із земель державної власності лісгосподарського призначення та водного фонду,	24,00	2021	100%	24,00	-	Роботи виконані

	розташованої за межами населених пунктів на території Путивльської міської ради Конотопського району Сумської області для облаштування місця відпочинку туристів на території РЛП «Сеймський»						
3.12.	Витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: витрати на утримання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Асмолова»	600,00	2021	100%	599,999	-	Виконано. Забезпечено охоронні послуги, послуги по утриманню парку та виконані послуги з садіння квітів та трави
4.1.	Запровадження державної системи моніторингу навколишнього природного середовища: розроблення програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря для Сумської області	350,00	2021	100%	289,50	-	Виконано. Розроблено проєкт програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря для Сумської області
4.2.	Організація і здійснення робіт з екологічної освіти: придбання проектору та екрану для РЛП "Сеймський"	13,00	2021	100%	13,00	-	Роботи виконані

XVIII. Основні екологічні проблеми області

1. Основні чинники та критерії для визначення основних екологічних проблем, у тому числі пов'язаних із:

1) забрудненням атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту

Одне з основних джерел забруднення атмосфери – автомобільний транспорт. У викидах автомобілів знаходяться такі шкідливі речовини, як угарний газ, окиси азоту, тверді частинки та летючі органічні з'єднання. 90 % викидів угарного газу, які потрапляють в атмосферу, спричинені автомобільним транспортом.

Вихлопні гази сприяють утворенню парникового ефекту, який викликає глобальне потепління. Летючі органічні речовини, такі як поліароматичні вуглеводні та бензол, призводять до утворення смогів. Викиди вуглеводнів є наслідком не повного згорання палива. Це можуть бути гази чи тверді частинки. Бензол (що потрапляє у атмосферу з вихлопами та випарами з бензобаків та бензоколонок під час заправки автомобілів) може викликати рак легенів та респіраторні захворювання.

Для вирішення проблеми необхідно впровадити:

- використання на автотранспорті спеціальних моторних мастил, присадок до них та палива, модифікаторів кінематичних вузлів автомобілів, впровадження каталітичних перетворювачів палива та ін., що приведе до зменшення витрат пального, зменшення викидів забруднюючих речовин та збільшення моторесурсів двигунів;

- жорсткий контроль за якістю пального, що постачається і реалізується автозаправними станціями, його відповідністю державним стандартам.

Автотранспорт – не єдина причина забруднення повітря. Головним його джерелом є промислові підприємства. Причинами надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря промислових підприємств є зношеність основних фондів, недосконалість технологічних процесів базових галузей промисловості, недостатня забезпеченість останніх очисними спорудами для уловлювання та утилізації забруднюючих речовин.

На момент складання Екологічного паспорту Сумської області оцінка впливу промислових підприємств не проводилась, у зв'язку із відсутністю статистичної інформації.

За даними Головного управління статистики у Сумській області у 2020 році відбулося зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на 0,75 тис.т або 96,6 % до рівня минулого року.

Зменшення загального обсягу викидів відбулося, в основному, за рахунок зменшення викидів сполук азоту (71,2 % до рівня минулого року), з яких викиди діоксиду азоту зменшились на 988,5 т.

Зменшили загальний обсяг викидів наступні підприємства:

Сумське ЛВУМГ – на 1165,043 т або 62,89 % до рівня минулого року,

Качанівський газопереробний завод ПАТ «Укрнафта» - на 58,529 т або 90,92 %,

АТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» – на 45,444 т або 67,56%,

ТОВ «Глухівський кар'єр кварцитів» - на 101,248 т або 24,20%,

ТОВ «Сумитеплоенерго» - на 507,936 т або 72,62%.

2) *забрудненням водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства*

У 2021 році зменшився скид зворотних вод у поверхневі водні об'єкти з 41,59 млн м³ до 33,96 млн м³.

Антропогенне навантаження поверхневі води відчують від водокористувачів області. А це в більшості випадків очисні споруди підприємств, міст, селищ та сіл, які мають скиди стоків до відкритих поверхневих водойм.

Переважає більшість очисних споруд не забезпечують ефективної очистки стічних вод, особливо на підприємствах житлово-комунального господарства. Ефективно працюють лише очисні споруди у містах Глухів, Охтирка та Шостка.

Основними забруднювачами у сфері житлово-комунального господарства області є в суббасейні середнього Дніпра – КП «Міськводоканал» м. Суми, КП «Міськводоканал» Роменської міської ради, суббасейні Десни – ВУВКГ м. Конотоп.

На теперішній час основним інгредієнтом-забруднювачем поверхневих вод після скиду стоків, що очищаються на очисних спорудах, є фосфатовмісні сполуки. При проектуванні більшості очисних споруд не передбачалось наявності у стічних водах значних концентрацій фосфатних сполук. Тому очисні споруди справляються з очисткою від фосфатів не більше як на 50 %. Всі очисні споруди області потребують побудови додаткової очистки від цих сполук. Протягом звітного періоду проведені заходи щодо вдосконалення очистки стічних вод. Деякі комунальні підприємства перебудовані, інші готують проекти для перебудови та переведення роботи на інший вид очистки.

Також на якісний стан поверхневих вод впливають азотні та органічні речовини, які потрапляють до поверхневих водойм разом з недостатньо очищеними стоками.

Найбільша кількість органічних речовин поступає внаслідок скиду зворотних вод підприємствами комунального господарства. Оцінка забруднення органічними речовинами проводилась за показником БСК₅. Серед найбільших міст Сумської області, до поверхневих водних об'єктів яких здійснюється скид органічних речовин, слід виділити комунальні підприємства в суббасейні Десни – м. Конотоп, смт Ямпіль, м. Буринь, м. Середина-Буда, м. Білопілля та в суббасейні середнього Дніпра – м. Суми, м. Охтирка, м. Ромни, м. Тростянець, м. Лебедин, смт Недригайлів, смт Липова Долина.

У Сумській області промисловість має дуже незначний внесок у забруднення органічними сполуками водних об'єктів. Основними джерелами промислового забруднення водних об'єктів на території Сумської області в суббасейні Десни є ТОВ «Буринський молокозавод» (м. Буринь) та в суббасейні середнього Дніпра – ПАТ «Сумхімпром» (м. Суми), Філія ПрАТ «Слобожанська будівельна кераміка» (с. Плавинище, Роменський р-н).

3) забрудненням земельних ресурсів

Протягом 2021 року Державною екологічною інспекцією у Сумській області (далі – Інспекція) зафіксовано 2 надзвичайні ситуації, що призвели до забруднення навколишнього природного середовища (земельних ресурсів):

1. У зв'язку із аварійною розгерметизацією нафтозабірного колектора Бугруватівського родовища поблизу ГЗУ-2 Бугри 07.08.2021, Інспекцією проведено позапланову перевірку НГВУ «Охтирканафтогаз» ПАТ «Укрнафта» в частині дотримання вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони земельних ресурсів. В ході перевірки встановлено забруднення земельної ділянки сільсько-господарського призначення на території Кардашівського старостинського округу Черничанської територіальної громади Охтирського району. Загальна площа забруднених земель складає 0,35 га. За результатами інструментально-лабораторних досліджень у відібраних пробах ґрунту встановлено перевищення неполярних вуглеводнів (нафтопродуктів) та хлоридів в порівнянні з фоновією концентрацією. Розмір шкоди, зумовленої забрудненням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства, склав 122360 грн. Претензія сплачена в повному обсязі.

2. На землях Груньської сільської ради Охтирського району внаслідок розгерметизації нафтопроводу Лутище-Качанівка ПК151+00 НГВУ «Охтирканафтогаз» ПАТ «Укрнафта» виникла аварійна ситуація з витіком нафтоводної суміші на земельну ділянку.

В період 19.11.-25.11.2021 проведена позапланова перевірка дотримання вимог природоохоронного законодавства НГВУ «Охтирканафтогаз» ПАТ «Укрнафта». Загальна площа забруднених земель складає 210 м². За результатами інструментально-лабораторних досліджень в відібраних пробах ґрунту встановлено перевищення неполярних вуглеводнів (нафтопродуктів) більше ніж у 800 разів та хлоридів більше ніж у 700 разів в порівнянні з фоновією концентрацією. Інспекцією проведено розрахунок розміру шкоди, зумовленої забрудненням земельних ресурсів, який складає 6 124 грн 65 к. та пред'явлено претензію щодо добровільно відшкодування нанесеної державі шкоди внаслідок незаконного забруднення земельної ділянки неполярними вуглеводнями (нафтопродуктами) та хлоридами, яка сплачена в повному обсязі.

4) поводженням з відходами I-III класів небезпеки

В області відбувається інтенсивне утворення та накопичення відходів, у тому числі небезпечних, у секторі промислового виробництва та іншої господарської діяльності, що зумовлюється недостатністю переробки відходів хімічної, машинобудівної, паливно-енергетичної, будівельної, паливно-енергетичної, будівельної та ін. галузей. Майже 95 % накопичених відходів належить ПАТ «Сумхімпром», з них залізний купорос – 2338,821 тис. т, фосфогіпс (відходи IV класу небезпеки) – 16741,679 тис. т, шлам, що утворився у процесі очищення стічних вод – 14891,924 тис. т. Залізний купорос частково використовується у виробництві жовтого залізоокисного пігменту, дехроматору, мінеральної кормової добавки для тварин. Крім цього, побудована дослідно-промислова установка з виробництва коагулянтів для систем водоочищення, але питання щодо утилізації залізного купоросу до кінця не вирішено.

Найбільші обсяги утворення відходів спостерігаються в промислово - розвинених районах області, зокрема, містах Суми, Шостка, Конотоп, Ромни та Сумському, Шосткинському, Конотопському та Роменському районах.

Найбільшим утворювачем гальваношламів в області залишається АТ «Сумське машинобудівне науково – виробниче об'єднання - Інжиніринг». На підприємстві відходи гальванічного виробництва зберігаються у спеціально побудованому централізованому складі. Станом на 01.01.2022 на підприємстві накопичено 1,134 тис. т зазначених відходів. Періодично відходи передаються на утилізацію спеціалізованим підприємствам, але обсяги їх утворення значно більші від обсягів утилізації.

Залишається не вирішене питання утилізації золошлакової суміші, що утворюється в результаті функціонування Сумської ТЕЦ. Золошлаконакопичувач на сьогодні практично заповнений. При цьому відходи золошлакової суміші використовуються ТОВ «Керамейя» у виробництві каменю керамічного рядового звичайних розмірів ТМ «ТеплоКерам» відповідно до Технологічного регламенту виробництва ТХРОЗ.15.

На території Казенного підприємства «Шосткинський казенний завод «Зірка» станом на 01.01.2022 накопичилось 839,708 т суміші відпрацьованих розчинів сірчаної та азотної кислот (II клас небезпеки), які зберігаються у цистернах та ємностях, що знаходяться в аварійному стані. Роботи з утилізації кислотних сумішей не проводилися у зв'язку із заборгованістю підприємства перед Державним підприємством «Укроборонресурси».

Особливу проблему для області становлять небезпечні та заборонені до використання хімічні засоби захисту рослин (ХЗЗР), яких в області на початок 2021 року накопичено майже 556,342 т. Непридатні ХЗЗР знаходяться у 5 районах та у містах області в безгосподарних напівзруйнованих складських приміщеннях без належної охорони та становлять потенційну загрозу для довкілля та здоров'я населення. З метою зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР) протягом 2021 року на території Синівської, Хмельівської, Андріяшівської сільських рад Роменського району, Миколаївської, Степанівської, Хотінської, Краснопільської селищних рад Сумського району, Юнаківської, Верхньосироватської, Нижньосироватської сільських рад Сумського району, Роменської та Шосткинської міських рад забезпечено проведення робіт по вивезенню небезпечних відходів з послідууючою утилізацією вітчизняним підприємством на суму 21423,769 тис. грн. З території області на знешкодження загалом вивезено близько 258,927 т ХЗЗР. Повністю очищений від ХЗЗР Шосткинський район. На початок 2022 року на території області залишається 297,415 т.

Залишається невирішеним питання утилізації суміші небезпечних речовин з вмістом компонентів ракетного палива – гептилу – на території м. Шостка внаслідок арешту майна у рамках кримінального провадження та у зв'язку із відсутністю ліцензованого підприємства, яке б мало технології, та потужності з утилізації компонентів ракетного палива. Довготривале зберігання суміші з вмістом гептилу може призвести до потрапляння високотоксичних хімічних речовин у

підземні водні горизонти, забруднення підземних вод, негативних наслідків як для здоров'я населення, так і для довкілля.

5) проблемами природно-заповідного фонду

Станом на 01.01.2021 на території Сумської області налічується 291 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 178595,6 га, що становить 7,49% від площі області («показник заповідності»).

Сучасна мережа природно-заповідних об'єктів включає 19 об'єктів загальнодержавного значення площею 50,5 тис. га (28,25 %) та 272 об'єктів місцевого значення площею 128139,74 тис. га (71,75 %).

Показник заповідності Сумщини вищий за середній по країні, але на території області, за даними Держгеокадастру на 20.12.2021 встановлені межі тільки 88 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення. На цей час потребують винесення в натуру (на місцевість) 221 об'єктів.

2. Аналіз основних екологічних проблем:

1) що вимагають вирішення на міжнародному рівні;

2) загальнодержавного значення

Необхідно фінансування з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища робіт з утилізації суміші небезпечних кислот на території Казенного підприємства «Шосткинський казенний завод «Зірка».

Відсутність нотаріально засвідченої згоди на вилучення земельної ділянки площею 202,4 га з користування відділення Українського степового природного заповідника Національної академії наук України та передачі її у постійне користування природного заповідника «Михайлівська цілина».

3) місцевого значення

Необхідна модернізація технологічного обладнання та газоочисного устаткування промислових підприємств, впровадження найкращих доступних екологічно чистих технологій.

Відсутність постів спостережень за забрудненням атмосферного повітря на території області (стаціонарні пости розташовані тільки у м. Суми) не дозволяє об'єктивно оцінювати якість атмосферного повітря на території області. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» Департаментом захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації розроблено проєкт Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Сумська» на 2022-2026 роки (далі – проєкт Програми). Заходами проєкту Програми на 2022 - 2026 роки заплановано створення системи моніторингу атмосферного повітря зони «Сумська» з встановленням 4 постів спостереження (2 індикативних постів спостережень за станом атмосферного повітря - на базі метеостанцій обласного центру з гідрометеорології, 1 індикативного посту у м. Охтирка та 1 автоматизованого стаціонарного посту у м. Шостка).

Автоматизована система моніторингу навколишнього природного середовища дозволить виконувати одне із найважливіших завдань: отримувати достовірні відомості щодо вмісту у атмосферному повітрі забруднювальних речовин.

Інформація щодо поточного стану забруднення атмосферного повітря, перевищення гранично допустимих концентрацій речовин (небезпечних для здоров'я людини) буде відображатися на інтернет-ресурсі.

Основною проблемою забруднення поверхневих водних об'єктів Сумської області є скид забруднених вод внаслідок неефективної роботи очисних споруд, їх морального та фізичного зносу, зношеності водопровідних і каналізаційних мереж, застарілої технології очистки стічних вод. Перед водокористувачами, насамперед, підприємствами житлово-комунального господарства, стоїть проблема реконструкції водогінних мереж, з причини зношеності яких досягли великих масштабів втрати свіжої води при її транспортуванні.

Переважає більшість очисних споруд не забезпечують ефективної очистки стічних вод. Ефективно працюють лише очисні споруди у містах Глухів, Охтирка та Шостка. Очисні споруди міст Білопіль, Буринь, Конотоп, смт Ямпіль працюють недостатньо ефективно з причини перевантаження технологічних режимів та зношеності обладнання, внаслідок чого відбувається скид стічних вод з перевищенням нормативів гранично допустимих скидів. Після очисних споруд, де переважно працюють лише відстійники, в м. Середина-Буда, смт Свеса, м. Дружба Шосткинського району до водних об'єктів надходять практично неочищені стічні води.

На стан підземних водоносних горизонтів негативно впливають самовільне буріння водних свердловин, велика кількість безгоспних та непридатних до експлуатації свердловин, що потребують тампонажу, техногенне забруднення підземних водоносних горизонтів на територіях розробки нафтогазових родовищ.

Значна площа території регіону знаходиться під сміттєзвалищами, низький рівень охоплення населення області роздільним збором твердих побутових відходів, наявність на території області значної кількості непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

Для дієвого удосконалення сфери управління відходами завершено розроблення Регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року, який відображає реальні потреби щодо створення необхідної інфраструктури зі збору, зберігання, оброблення всіх видів відходів, зокрема, побутових, а також містити інвестиційний план, пропозиції по тарифній політиці та визначати спосіб збирання відходів.

Проведення заходів із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення та знешкодження непридатних або заборонених до використання пестицидів і агрохімікатів і тари від них, повна очистка території області.

Відсутність закріплених на місцевості меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду, що створює підґрунтя для порушення заповідного режиму та може призвести до зміни площі й конфігурації меж об'єктів природно-заповідного фонду.

Недостатнє збільшення відсотка заповідності території Сумської області внаслідок ненадання погоджень від землевласників та землекористувачів на включення їх земель до складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

4) вирішення яких не потребує залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів

Посилення контролю за порушення природоохоронного законодавства.

Удосконалення системи моніторингу довкілля.

Ліквідація стихійних несанкціонованих сміттєзвалищ.

ВІДПОВІДАЛЬНІ ВИКОНАВЦІ РОЗДІЛІВ

Департамент захисту довкілля та енергетики
Сумської обласної державної адміністрації

Ірина КАШПУР	директор Департаменту	(0542) 62-97-99
Ігор СИМОНЕНКО	заступник директора Департаменту	(0542) 63-28-39
Руслан БОЙЧЕНКО	начальник відділу	(0542) 77-03-85
Галина КРИВЦОВА	головний спеціаліст	(0542) 77-08-61
Дмитро ЛЕЩЕНКО	головний спеціаліст	(0542) 77-03-85
Юлія ЛОБОДА	начальник відділу	(0542) 63-28-39
Олеся РАДЧЕНКО	головний спеціаліст	(0542) 63-28-39
Яна ТУКІНА	головний спеціаліст	(0542) 63-28-39
Наталія ЮРЧЕНКО	головний спеціаліст	(0542) 63-28-29

ЗМІСТ

	Сторінка
1. Загальна характеристика	1
2. Чисельність населення	1
3. Фізико-географічна характеристика	2
4. Перелік екологічно небезпечних об'єктів	4
5. Атмосферне повітря	5
6. Водні ресурси	7
7. Земельні ресурси	18
8. Лісові ресурси	22
9. Рослинний світ	35
10. Тваринний світ	55
11. Природно-заповідний фонд	71
12. Формування екологічної мережі	76
13. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	101
14. Радіаційна безпека	126
15. Моніторинг довкілля	127
16. Міжнародне співробітництво	129
17. Планування природоохоронної діяльності	134
18. Основні екологічні проблеми області	155
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	155
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	159
Відповідальні виконавці розділів	162